

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «I) Κύρωση του Πρωτοκόλλου υπ' αριθμόν 16 στη Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, II) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2016/343 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Μαρτίου 2016, III) Τροποποίηση του ν. 3251/2004 σε συμμόρφωση με την απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002 κατά το μέρος που τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2009, IV) Εφαρμογή διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου της 12ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, V) Διατάξεις που αφορούν στη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα της Δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις, VI) Διατάξεις που αφορούν στη λειτουργία του σωφρονιστικού συστήματος»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΚΥΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΥΠ' ΑΡΙΘΜΟΝ 16 ΣΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΑΣΠΙΣΗ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ

Το Μέρος Πρώτο του υποβαλλόμενου σχεδίου νόμου αποβλέπει στη νομοθετική κύρωση του Πρωτοκόλλου υπ' αριθμ. 16 της Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (στο εξής: ΕΣΔΑ).

Σύμφωνα με τα άρθρα 32-34 της ΕΣΔΑ, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (στο εξής: ΕΔΔΑ) αποφαινεται επί ατομικών και διακρατικών προσφυγών που αφορούν την ερμηνεία και την εφαρμογή της ΕΣΔΑ και των Πρωτοκόλλων της. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 47 της ΕΣΔΑ, το ΕΔΔΑ «μπορεί, μετά από αίτηση της Επιτροπής των Υπουργών, να εκδίδει γνωμοδοτήσεις για νομικά θέματα που αφορούν στην ερμηνεία της Σύμβασης και των Πρωτοκόλλων της. Ωστόσο, οι γνωμοδοτήσεις αυτές δεν μπορούν να αναφέρονται ούτε σε θέματα σχετικά με το περιεχόμενο ή την έκταση των δικαιωμάτων και των ελευθεριών που ορίζονται στον τίτλο Ι της Σύμβασης και στα Πρωτόκολλα, ούτε στα λοιπά θέματα τα οποία το Δικαστήριο ή η Επιτροπή των Υπουργών πρέπει ενδεχομένως να εξετάσουν λόγω υποβολής προσφυγής κατά τη Σύμβαση». Με το παρόν Πρωτόκολλο διευρύνεται η γνωμοδοτική αρμοδιότητα του ΕΔΔΑ, η οποία μέχρι τώρα περιοριζόταν στα θέματα του άρθρου 47 της ΕΣΔΑ.

Το εν λόγω Πρωτόκολλο προβλέπει τη δυνατότητα των Ανωτάτων Δικαστηρίων των κρατών - μερών της ΕΣΔΑ να υποβάλουν αίτημα γνωμοδότησης προς το ΕΔΔΑ επί ζητημάτων αρχής που σχετίζονται με την ερμηνεία ή την εφαρμογή των δικαιωμάτων και ελευθεριών που ορίζονται στην ΕΣΔΑ ή στα Πρωτόκολλα αυτής. Το Πρωτόκολλο εντάσσεται στο πλαίσιο της προσπάθειας για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας του μηχανισμού επίβλεψης της ΕΣΔΑ, καθώς και της ενίσχυσης του διαλόγου μεταξύ των εθνικών δικαστηρίων και του

ΕΔΔΑ.

Πρέπει κατ' αρχάς να τονισθεί ο προαιρετικός χαρακτήρας της γνωμοδοτικής διαδικασίας που θεσπίζει το εν λόγω Πρωτόκολλο. Η υποβολή αιτήματος γνωμοδότησης εναπόκειται στην απόλυτη κρίση και διακριτική ευχέρεια των εθνικών δικαστηρίων, σε αντίθεση με τη διαδικασία της προδικαστικής παραπομπής στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ), σύμφωνα με το άρθρο 267 της Συνθήκης Ε.Ε., η οποία είναι, υπό προϋποθέσεις, υποχρεωτική για τα εθνικά δικαστήρια των οποίων οι αποφάσεις δεν υπόκεινται σε ένδικα μέσα. Είναι προφανές ότι εάν ανακύψει ζήτημα από την εφαρμογή του ενωσιακού δικαίου που θα ενέπιπτε στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 267 της Συνθήκης Ε.Ε., το δικάζον δικαστήριο υποχρεούται, κατά τα ανωτέρω, να υποβάλει προδικαστικό ερώτημα στο ΔΕΕ. Συνεπώς, η δυνατότητα υποβολής αιτήματος γνωμοδότησης στο ΕΔΔΑ τελεί υπό την επιφύλαξη του άρθρου 267 Συνθήκης Ε.Ε. και των υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτό. Άλλωστε, επί του θέματος αυτού υφίσταται και σχετική νομολογία του ΕΔΔΑ (Bosphorus κατά Ιρλανδίας, Απόφαση της 30ής Ιουνίου 2005, Avotins κατά Λετονίας, Απόφαση της 25ης Φεβρουαρίου 2014, κ.ά.).

Εξάλλου, παρά το γεγονός ότι η ΕΣΔΑ δεν συνιστά νομική πράξη τυπικώς ενταγμένη στην έννομη τάξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εντούτοις τα αναγνωρισμένα από αυτή θεμελιώδη δικαιώματα αποτελούν τμήμα του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως γενικές αρχές, η δε διάταξη του άρθρου 52 παράγραφος 3 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιβάλλει να αναγνωρίζεται στα κατοχυρωμένα από αυτόν δικαιώματα, τα οποία αντιστοιχούν σε δικαιώματα που διασφαλίζονται από την ΕΣΔΑ, η ίδια έννοια και η ίδια εμβέλεια με εκείνη που τους αποδίδει η ΕΣΔΑ.

Πρέπει επίσης να τονισθεί ο μη δεσμευτικός χαρακτήρας της γνωμοδότησης. Το εθνικό δικαστήριο θα λάβει υπόψη του τη γνωμοδότηση ως προς το ζήτημα αρχής που τέθηκε και σχετίζεται με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της ΕΣΔΑ και των κυρωθέντων Πρωτοκόλλων της, χωρίς ωστόσο να δεσμεύεται από το περιεχόμενό της.

Το Μέρος Πρώτο αποτελείται από τέσσερα άρθρα. Το άρθρο 1 περιλαμβάνει τις διατάξεις του ως άνω Πρωτοκόλλου στο πρωτότυπο στην αγγλική γλώσσα και την μετάφρασή του στην ελληνική. Στα άρθρα 2 έως 4 περιλαμβάνονται ρυθμίσεις για την προσαρμογή της εθνικής έννομης τάξης στις προβλέψεις του Πρωτοκόλλου.

1. Εισαγωγικές παρατηρήσεις:

Το εν λόγω Πρωτόκολλο αποτελεί συνέχεια της Διάκρυξης που υιοθετήθηκε στη Διάσκεψη Υψηλού Επιπέδου για το Μέλλον του ΕΔΔΑ, η οποία πραγματοποιήθηκε στη Σμόρνη (26-27 Απριλίου 2011), καθώς και της Διάκρυξης της Διάσκεψης του Μπράιτον (19- 20 Απριλίου 2012), η οποία κάλεσε την Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης να προχωρήσει στη σύνταξη του Πρωτοκόλλου. Η Επιτροπή Υπουργών, λαμβάνοντας υπόψη τις θετικές γνωμοδοτήσεις της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης (Γνώμη 285 (2013)) και του ΕΔΔΑ (της 6ης Μαΐου 2013), υιοθέτησε το Πρωτόκολλο στη 1176η σύνοδό της. Το Πρωτόκολλο άνοιξε για υπογραφή στις 2 Οκτωβρίου 2013.

2. Οι ρυθμίσεις του Πρωτοκόλλου:

Το άρθρο 1 του Πρωτοκόλλου περιγράφει τις βασικές παραμέτρους της νέας διαδικασίας.

Ειδικότερα, η παράγραφος 1 του άρθρου 1 του Πρωτοκόλλου προβλέπει τα ακόλουθα:

Πρώτον, προβλέπει ρητά ότι τα Ανώτατα Δικαστήρια μπορούν να ζητήσουν την έκδοση γνωμοδότησης, καθιστώντας σαφή την προαιρετική φύση του αιτήματος γνωμοδότησης. Όπως μάλιστα σημειώνεται στην επεξηγηματική έκθεση του Πρωτοκόλλου, από την πρόβλεψη αυτή συνάγεται και η δυνατότητα του αιτούντος δικαστηρίου να αποσύρει το αίτημα γνωμοδότησης.

Δεύτερον, προβλέπει ότι το αίτημα γνωμοδότησης μπορεί να υποβληθεί μόνο από τα Ανώτατα Δικαστήρια που θα ορίσει το συμβαλλόμενο κράτος σύμφωνα με το άρθρο 10 του Πρωτοκόλλου. Η ratio της εν λόγω πρόβλεψης είναι αφενός ο περιορισμός των δικαστηρίων που μπορούν να υποβάλουν αίτημα γνωμοδότησης, ώστε να αποφευχθούν τα πολλαπλά αιτήματα και να διατηρείται το επιθυμητό επίπεδο διαλόγου μεταξύ των εθνικών δικαστηρίων και του ΕΔΔΑ, και αφετέρου η προσαρμογή στις ιδιαιτερότητες των εθνικών δικαστικών συστημάτων.

Η τρίτη παράμετρος αφορά τη φύση των ζητημάτων επί των οποίων υποβάλλεται το αίτημα γνωμοδότησης. Ο όρος «ζητήματα αρχής που σχετίζονται με την ερμηνεία ή την εφαρμογή των δικαιωμάτων και ελευθεριών που ορίζονται στη Σύμβαση ή στα Πρωτόκολλα αυτής» προέρχεται από το άρθρο 43 παράγραφος 2 της ΕΣΔΑ που αφορά την παραπομπή υποθέσεων στο Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης του ΕΔΔΑ, το οποίο άλλωστε θα εκδίδει και τις γνωμοδοτήσεις.

Η παράγραφος 2 του άρθρου 1 του Πρωτοκόλλου προβλέπει ότι το αιτούν δικαστήριο μπορεί να ζητήσει γνωμοδότηση μόνο στο πλαίσιο υπόθεσης που εκκρεμεί ενώπιόν του. Κατά συνέπεια, αποκλείεται η υποβολή αιτήματος για ένα νομικό ζήτημα το οποίο δεν αναφύεται στο πλαίσιο συγκεκριμένης υπόθεσης.

Η παράγραφος 3 του άρθρου 1 του Πρωτοκόλλου θέτει τις διαδικαστικές προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί το αίτημα γνωμοδότησης. Οι προϋποθέσεις αυτές αντανακλούν τον σκοπό της διαδικασίας της γνωμοδότησης, η οποία δεν σκοπεί στην επίλυση μιας διαφοράς από το ΕΔΔΑ, αλλά στην παροχή κατευθύνσεων προς τα εθνικά δικαστήρια για ζητήματα που ανακύπτουν κατά την εκδίκαση μιας υπόθεσης και σχετίζονται με την ΕΣΔΑ. Κατά συνέπεια, το εθνικό δικαστήριο θα πρέπει αφενός μεν να θεωρεί πρόσφορη την έκδοση μιας γνωμοδότησης για την επίλυση της υπόθεσης, αφετέρου δε να αναπτύξει το σχετικό νομικό και πραγματικό πλαίσιο της υπόθεσης, ώστε να επιτρέψει στο ΕΔΔΑ να εστιάσει στο ζήτημα αρχής που σχετίζεται με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της ΕΣΔΑ.

Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι το αίτημα γνωμοδότησης υποβάλλεται στην επίσημη γλώσσα του συμβαλλόμενου κράτους, όπως σημειώνεται στην επεξηγηματική έκθεση του Πρωτοκόλλου.

Το άρθρο 2 του Πρωτοκόλλου προβλέπει ότι ένα Συμβούλιο πέντε δικαστών του Τμήματος Ευρείας Σύνθεσης αποφασίζει εάν θα δεχθεί το αίτημα γνωμοδότησης, λαμβάνοντας υπόψη τις προβλέψεις του άρθρου 1 του Πρωτοκόλλου. Η εν λόγω διαδικασία είναι όμοια με τη διαδικασία που ακολουθείται για την παραπομπή υπόθεσης στο Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης, σύμφωνα με το άρθρο

43 της ΕΣΔΑ. Σε αντίθεση όμως με τη διαδικασία του άρθρου 43, η απόφαση του Συμβουλίου επί της αποδοχής ή απόρριψης του αιτήματος γνωμοδότησης πρέπει να είναι αιτιολογημένη. Κατ' αυτόν τον τρόπο, αναμένεται να αποσαφηνιστεί και η έννοια των «ζητημάτων αρχής που σχετίζονται με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της ΕΣΔΑ». Εάν το Συμβούλιο δεχθεί το αίτημα, η γνωμοδότηση εκδίδεται από το Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης του Δικαστηρίου. Η πρόβλεψη αυτή συνάδει με τον χαρακτήρα των ζητημάτων επί των οποίων ζητείται η γνωμοδότηση, καθώς και με την ομοιότητα της γνωμοδοτικής διαδικασίας με τη διαδικασία παραπομπής στο Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης σύμφωνα με το άρθρο 43 της ΕΣΔΑ.

Στην επεξηγηματική έκθεση του Πρωτοκόλλου σημειώνεται ότι η προτεραιότητα που θα δοθεί στην έκδοση μιας γνωμοδότησης εναπόκειται στην κρίση του ίδιου του ΕΔΔΑ. Εντούτοις, επισημαίνεται ότι, λόγω της φύσης των κρινόμενων ζητημάτων, η γνωμοδοτική διαδικασία θα πρέπει να διενεργείται κατά προτεραιότητα, καθώς ταχόν καθυστέρηση στην έκδοση της γνωμοδότησης θα συνεπάγεται καθυστέρηση της εθνικής δίκης και, συνεπώς, θα πρέπει να αποφεύγεται.

Το άρθρο 2 του Πρωτοκόλλου προβλέπει επίσης την αυτοδίκαιη συμμετοχή στο Συμβούλιο και στο Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης του δικαστή του κράτους στο οποίο ανήκει το αιτούν δικαστήριο. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει τέτοιος δικαστής, ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου επιλέγει πρόσωπο που μετέχει ως δικαστής, από τον κατάλογο που υποβάλλει εκ των προτέρων το εν λόγω κράτος. Ο κατάλογος αυτός, σύμφωνα με την επεξηγηματική έκθεση του Πρωτοκόλλου, είναι ο προβλεπόμενος στο άρθρο 26 παράγραφος 4 της ΕΣΔΑ.

Το άρθρο 3 του Πρωτοκόλλου παρέχει το δικαίωμα στον Επίτροπο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης και στο κράτος στο οποίο ανήκει το αιτούν δικαστήριο να υποβάλουν παρατηρήσεις και να λάβουν μέρος στην ακροαματική διαδικασία επί του αιτήματος γνωμοδότησης, αντίστοιχα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 36 της ΕΣΔΑ.

Ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου μπορεί επίσης, στο πλαίσιο της ορθής απονομής της δικαιοσύνης, να καλέσει οποιοδήποτε άλλο συμβαλλόμενο κράτος ή πρόσωπο που δεν είναι διάδικο ή κάθε ενδιαφερόμενο πρόσωπο να υποβάλουν εγγράφως παρατηρήσεις ή να λάβουν μέρος σε οποιαδήποτε ακροαματική διαδικασία. Όπως σημειώνεται στην επεξηγηματική έκθεση του Πρωτοκόλλου, εναπόκειται στο ΕΔΔΑ να αποφασίσει εάν θα λάβει χώρα ακρόαση στο πλαίσιο της γνωμοδοτικής διαδικασίας.

Το άρθρο 4 του Πρωτοκόλλου προβλέπει ότι οι γνωμοδοτήσεις του ΕΔΔΑ πρέπει να είναι αιτιολογημένες, καθώς και το δικαίωμα κάθε δικαστή να επισυνάψει έκθεση της προσωπικής του γνώμης.

Η παράγραφος 3 του άρθρου 4 του Πρωτοκόλλου προβλέπει ότι το ΕΔΔΑ θα κοινοποιεί τις γνωμοδοτήσεις στο αιτούν δικαστήριο, καθώς και στο συμβαλλόμενο Μέρος στο οποίο ανήκει το δικαστήριο αυτό. Σύμφωνα με την επεξηγηματική έκθεση, η γνωμοδότηση προφανώς θα κοινοποιείται και σε κάθε άλλο Μέρος που έχει συμμετάσχει στη διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο 3 του Πρωτοκόλλου.

Προβλέπεται επίσης η δημοσίευση των γνωμοδοτήσεων από το ΕΔΔΑ.

Το άρθρο 5 του Πρωτοκόλλου προβλέπει ρητά ότι οι γνωμοδοτήσεις δεν είναι δεσμευτικές. Κατά συνέπεια, το εθνικό δικαστήριο λαμβάνει υπόψη του τη γνωμοδο-

τηση, χωρίς ωστόσο να δεσμεύεται από το περιεχόμενό της, σύμφωνα με όσα έχουν ήδη αναφερθεί.

Επιπλέον, είναι απολύτως σαφές ότι η έκδοση μιας γνωμοδότησης δεν εμποδίζει την άσκηση προσφυγής ενώπιον του ΕΔΔΑ, σύμφωνα με το άρθρο 34 της ΕΣΔΑ. Εντούτοις, όπως επισημαίνεται στην επεξηγηματική έκθεση του Πρωτοκόλλου, εάν υποβληθεί προσφυγή μετά την έκδοση γνωμοδότησης, την οποία ακολούθησε το εθνικό δικαστήριο, αναμένεται ότι θα απορριφθεί ως απαράδεκτη ή θα διαγραφεί από το πινάκιο στο μέτρο που έχει το ίδιο αντικείμενο με το περιεχόμενο της γνωμοδότησης.

Σημειώνεται επίσης, ότι οι γνωμοδοτήσεις δεν επηρεάζουν άλλες μεταγενέστερες προσφυγές ενώπιον του ΕΔΔΑ. Εντούτοις, οι γνωμοδοτήσεις αποτελούν μέρος της νομολογίας του ΕΔΔΑ, όπως και οι αποφάσεις του. Επισημαίνεται δε στην επεξηγηματική έκθεση ότι η ερμηνεία της ΕΣΔΑ και των Πρωτοκόλλων της που περιλαμβάνεται στις γνωμοδοτήσεις, θα έχει την ίδια βαρύτητα με αυτή που περιλαμβάνεται στις αποφάσεις του ΕΔΔΑ.

Το άρθρο 6 του Πρωτοκόλλου είναι απόρροια του προαιρετικού χαρακτήρα του Πρωτοκόλλου. Κατά συνέπεια, το Πρωτόκολλο δεν εισάγει νέες διατάξεις στην ΕΣΔΑ. Μόνο μεταξύ των Μερών που κυρώνουν το Πρωτόκολλο θεωρούνται οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 5 ως πρόσθετα άρθρα στην ΕΣΔΑ και όλες οι διατάξεις της εφαρμόζονται αναλόγως.

Τα άρθρα 7 και 8 και 11 του Πρωτοκόλλου περιέχουν τις συνήθεις τελικές διατάξεις των συμβατικών κειμένων που υιοθετούνται στο πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Το άρθρο 9 του Πρωτοκόλλου προβλέπει, σε αντίθεση με το άρθρο 57 της ΕΣΔΑ, ότι τα συμβαλλόμενα στο Πρωτόκολλο Μέρη δεν μπορούν να διατυπώσουν επιφυλάξεις.

Το άρθρο 10 του Πρωτοκόλλου προβλέπει ότι τα κράτη-μέρη θα υποδείξουν, με δήλωσή τους, τα Ανώτατα Δικαστήρια που μπορούν να ζητήσουν την έκδοση γνωμοδότησης. Η δήλωση αυτή μπορεί να τροποποιηθεί οποτεδήποτε και να προστεθούν ή να αφαιρεθούν δικαστήρια.

3. Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στο Πρωτόκολλο:

Με το άρθρο 2 του σχεδίου νόμου ορίζονται τα Ανώτατα Δικαστήρια τα οποία είναι αρμόδια να υποβάλουν αίτημα γνωμοδότησης. Προβλέπεται ότι το αίτημα μπορεί να υποβληθεί είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν αιτήματος των διαδίκων. Σε κάθε περίπτωση όμως, η υποβολή αιτήματος εναπόκειται στην απόλυτη κρίση των εν λόγω δικαστηρίων, η δε απόρριψη του σχετικού αιτήματος των διαδίκων δεν χρήζει αιτιολογίας.

Με το άρθρο 3 ρυθμίζονται τα σχετικά με το περιεχόμενο του αιτήματος γνωμοδότησης, καθώς και η γλώσσα στην οποία αυτό υποβάλλεται. Προβλέπεται επίσης η κοινοποίηση του αιτήματος γνωμοδότησης στους διαδίκους, δεδομένου ότι αφενός μεν αναστέλλεται η πρόοδος της δίκης ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, αφετέρου δε αυτοί έχουν έννομο συμφέρον να γνωρίζουν το περιεχόμενό του, αφού ενδέχεται να κληθούν να συμμετάσχουν και στην ενώπιον του ΕΔΔΑ διαδικασία.

Με το άρθρο 4 προβλέπεται η αναστολή της διαδικασίας ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου και η επανέναρχή της μετά την κοινοποίηση της γνωμοδότησης (ή της

απόφασης απόρριψης του αιτήματος), μεταφρασμένης, στους διαδίκους. Σημειώνεται ότι, για λόγους διασφάλισης και μόνον του ενιαίου της κρίσεως, προβλέπεται η ενήμερωση των δικαστηρίων του οικείου κλάδου, σχετικά με την εν λόγω αναστολή.

Επισημαίνεται ότι το ζήτημα της γλώσσας είναι κρίσιμο. Οι γνωμοδοτήσεις εκδίδονται σε μία από τις επίσημες γλώσσες του ΕΔΔΑ (αγγλική, γαλλική). Εντούτοις, όπως σημειώνεται στην επεξηγηματική έκθεση του Πρωτοκόλλου, το ζήτημα της μετάφρασης της γνωμοδότησης είναι εξαιρετικά σημαντικό. Η εθνική διαδικασία, η οποία δεν διεξάγεται στις γλώσσες αυτές, έχει ανασταλεί εν αναμονή της κοινοποίησης της γνωμοδότησης και δεν μπορεί να επανεκκινήσει, παρά μόνο αφού μεταφραστεί η γνωμοδότηση στη γλώσσα του δικάζοντος δικαστηρίου. Για να αποφευχθούν τυχόν καθυστερήσεις, η επεξηγηματική έκθεση του Πρωτοκόλλου επισημαίνει ότι είναι πιθανή η συνεργασία του ΕΔΔΑ με τις εθνικές αρχές για την ταχύτερη ολοκλήρωση της μετάφρασης. Είναι εντούτοις σαφές ότι η μετάφραση της γνωμοδότησης διεξάγεται με επιμέλεια των εθνικών αρχών.

Προβλέπεται ότι η μετάφραση της γνωμοδότησης διενεργείται με επιμέλεια του Αντιπροσώπου της Ελληνικής Κυβέρνησης στο ΕΔΔΑ, στον οποίο κοινοποιείται η γνωμοδότηση. Εν συνέχεια, διαβιβάζεται υπ' αυτού στο αιτούν δικαστήριο, το οποίο, με τη σειρά του, κοινοποιεί τη μεταφρασθείσα γνωμοδότηση στους διαδίκους.

Η μετάφραση της γνωμοδότησης (ή της απόφασης απόρριψης του αιτήματος γνωμοδότησης) κρίνεται αναγκαία, διότι θα αποτελεί πλέον στοιχείο του φακέλου της δικογραφίας. Η δε κοινοποίησή της προβλέπεται διότι οι διάδικοι στην εθνική δίκη δεν αποτελούν διαδίκους και στην ενώπιον του ΕΔΔΑ γνωμοδοτική διαδικασία. Συνεπώς, θα πρέπει να τους κοινοποιείται η εκδοθείσα γνωμοδότηση, αφενός διότι έχουν έννομο συμφέρον, αφετέρου δε για την επανέναρχή της δίκης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2016/343 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 9ΗΣ ΜΑΡΤΙΟΥ 2016

1. Γενικό Μέρος

1. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει θέσει ως στόχο τη διατήρηση και την ανάπτυξη ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης και ήδη από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε της 15ης και 16ης Οκτωβρίου 1999, τέθηκε ως ακρογωνιαίος λίθος της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές και ποινικές υποθέσεις εντός της Ένωσης η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαστικών αποφάσεων και διαταγών. Η αρχή αυτή κατοχυρώθηκε ήδη στη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), όπου προβλέπεται πλέον και ρητά ότι η δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις στην Ένωση θεμελιώνεται στην αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαστικών αποφάσεων και διαταγών (άρθρο 82 ΣΛΕΕ). Επίσης, στο Πρόγραμμα της Χάγης του 2004, αναφέρεται ότι η περαιτέρω υλοποίηση της αμοιβαίας αναγνώρισης ως ακρογωνιαίου λίθου της δικαστικής συνεργασίας συνεπάγεται την ανάπτυξη ισοδύναμων κανόνων για τα δικονομικά δικαιώματα στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών με βάση διάφορες μελέτες, σχετικά με το υφιστάμενο επίπεδο διασφαλίσεων στα κράτη - μέλη και

λαμβανομένων δεόντως υπόψη των νομικών παραδόσεων τους Η εφαρμογή της εν λόγω αρχής βασίζεται στην αποδοχή ότι τα κράτη - μέλη έχουν αμοιβαία εμπιστοσύνη στα συστήματα απονομής ποινικής δικαιοσύνης καθενός από αυτά. Η έκταση της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης εξαρτάται από διάφορες παραμέτρους και περιλαμβάνει μηχανισμούς προστασίας των δικαιωμάτων των υπόπτων και των κατηγορούμενων προσώπων και τον καθορισμό ελάχιστων κοινών κανόνων, αναγκαίων για τη διευκόλυνση της εφαρμογής της εν λόγω αρχής. Ωστόσο, μολονότι τα κράτη - μέλη είναι συμβαλλόμενα Μέρη της ΕΣΔΑ και του ΔΣΑΠΔ, η εμπειρία (ιδίως από την έκδοση και εκτέλεση του Ευρωπαϊκού Εντάλματος Σύλληψης) έχει δείξει ότι το γεγονός αυτό από μόνο του δεν εξασφαλίζει πάντοτε επαρκή βαθμό εμπιστοσύνης στα συστήματα απονομής ποινικής δικαιοσύνης των άλλων κρατών - μελών. Η δραστηριότητα του Ευρωπαϊκού Εντάλματος Σύλληψης όσον αφορά την επέμβαση σε ατομικά δικαιώματα σε συνδυασμό με τη διαφορετική μεταχείριση από απόψεως δικαιωμάτων των υπόπτων, κατηγορουμένων και καταδίκων από τις επιμέρους εθνικές έννομες τάξεις των κρατών - μελών γέννησαν την ανάγκη για αποκατάσταση της ισορροπίας μεταξύ κρατικού δικονομικού καταναγκασμού (και δη ασκούμενου κατ' εντολή του κράτους έκδοσης του ΕΕΣ χωρίς κατ' αρχήν δυνατότητα του κράτους εκτέλεσης να αμφισβητήσει τις ουσιαστικές προϋποθέσεις του αξιοποίνου λόγω της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης) δημιούργησαν ένα έλλειμμα διαδικαστικής ισορροπίας εις βάρος των δικαιωμάτων του καθ' ου το ΕΕΣ, γεγονός που πλήττει το θεμέλιο της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης, δηλαδή την εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών - μελών, και κατέστησαν αναγκαία την αναγνώριση ενός minimum επιπέδου δικαιωμάτων του συλλαμβανομένου και κρατούμενου δυνάμει του ΕΕΣ, κοινού σε όλα τα κράτη - μέλη.

2. Έτσι στις 30 Νοεμβρίου 2009 το Συμβούλιο εξέδωσε ψήφισμα για έναν οδικό χάρτη για την ενίσχυση των δικονομικών δικαιωμάτων των υπόπτων ή κατηγορουμένων σε ποινικές διαδικασίες («οδικός χάρτης»), διαπιστώνοντας ότι (σκ. 8, 10 του οδικού χάρτη): «Η αμοιβαία αναγνώριση προϋποθέτει ότι οι αρμόδιες αρχές των κρατών - μελών εμπιστεύονται τα συστήματα ποινικής δικαιοσύνης των άλλων κρατών - μελών. Προκειμένου να ενισχυθεί η αμοιβαία εμπιστοσύνη εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι αναγκαίο να υπάρχουν, παράλληλα με τη Σύμβαση, κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά την προστασία των δικονομικών δικαιωμάτων οι οποίοι να τηρούνται και να εφαρμόζονται ορθώς στα κράτη - μέλη. Ωστόσο, σημειώθηκε σημαντική πρόοδος στον τομέα της δικαστικής και αστυνομικής συνεργασίας σχετικά με μέτρα τα οποία διευκολύνουν την άσκηση ποινικής δίωξης. Είναι πλέον καιρός να αναληφθεί δράση ώστε να βελτιωθεί η ισορροπία ανάμεσα στα μέτρα αυτά και στην προστασία των ατομικών δικονομικών δικαιωμάτων. Θα πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες για την ενίσχυση των δικονομικών εγγυήσεων και του σεβασμού του κράτους δικαίου κατά τις ποινικές διαδικασίες, ανεξάρτητα από τον τόπο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον οποίο αποφασίζουν να ταξιδέψουν, να σπουδάσουν, να εργασθούν ή να ζήσουν οι πολίτες». Με τον οδικό χάρτη ζητείται, βάσει σταδιακής προσέγγισης, η έγκριση μέτρων όσον αφορά το δικαίωμα μετάφρασης και διερμηνείας (μέτρο Α), το δικαίωμα ενημέρωσης για τα δικαιώματα και τις κατηγορίες (μέτρο Β), το δικαίωμα σε νομικές συμβου-

λές και σε δικαστική αρωγή (μέτρο Γ), το δικαίωμα επικοινωνίας με συγγενείς, εργοδότες και προξενικές αρχές (μέτρο Δ) και τις ειδικές διασφαλίσεις για ευάλωτους υπόπτους ή κατηγορούμενους (μέτρο Ε).

3. Στις 11 Δεκεμβρίου 2009 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξέφρασε την ικανοποίησή του για τον οδικό χάρτη και τον κατέστησε μέρος του «Προγράμματος της Στοκχόλμης - Μια ανοικτή και ασφαλής Ευρώπη που εξυπηρετεί και προστατεύει τους πολίτες» (σημείο 2.4). Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογράμμισε τον μη εξαντλητικό χαρακτήρα του οδικού χάρτη, καλώντας την Επιτροπή να εξετάσει περαιτέρω στοιχεία των ελάχιστων δικονομικών δικαιωμάτων των υπόπτων και κατηγορουμένων και να εκτιμήσει κατά πόσον πρέπει να εξεταστούν άλλα ζητήματα, όπως το τεκμήριο της αθωότητας, για την προώθηση της βελτίωσης της συνεργασίας στον τομέα αυτόν. Σχετικά με τα δικονομικά δικαιώματα κατά τις ποινικές διαδικασίες έχουν εκδοθεί τρία μέτρα σύμφωνα με τον οδικό χάρτη, δηλαδή οι Οδηγίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2010/64/ΕΕ (της 20ης Οκτωβρίου 2010, σχετικά με το δικαίωμα σε διερμηνεία και μετάφραση κατά την ποινική διαδικασία, η οποία ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με τον ν. 4236/2014), 2012/13/ΕΕ (της 22ας Μαΐου 2012, σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών, η οποία ενσωματώθηκε ομοίως στο ελληνικό δίκαιο με τον ν. 4236/2014) και 2013/48/ΕΕ (της 22ας Οκτωβρίου 2013, σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης σε δικηγόρο στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας και διαδικασίας εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, καθώς και σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης τρίτου προσώπου σε περίπτωση στέρησης της ελευθερίας και με το δικαίωμα επικοινωνίας με τρίτα πρόσωπα και με προξενικές αρχές κατά τη διάρκεια της στέρησης της ελευθερίας, η οποία ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με τον ν. 4478/2017).

4. Όπως διατρανώνεται στο προοίμιο αυτής (σκ. 9 και 10), σκοπός της παρούσας Οδηγίας είναι να ενισχυθεί το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών, με τη θέσπιση κοινών ελάχιστων κανόνων για ορισμένες πτυχές του τεκμηρίου αθωότητας και του δικαιώματος παράστασης του κατηγορουμένου στη δίκη με τη θέσπιση κοινών ελάχιστων κανόνων για την προστασία των δικονομικών δικαιωμάτων των υπόπτων και κατηγορουμένων, προκειμένου να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη των κρατών - μελών στα συστήματα απονομής ποινικής δικαιοσύνης των άλλων κρατών - μελών και, ως εκ τούτου, να διευκολυνθεί η αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων σε ποινικές υποθέσεις, αλλά και να αρθούν επίσης τα τυχόν εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των πολιτών στην επικράτεια όλων των κρατών - μελών.

5. Όπως παρατηρήθηκε πολλαπλώς στη θεωρία κατά τη διάρκεια των προπαρασκευαστικών εργασιών, αλλά και μετά την έκδοσή της, η Οδηγία στην πραγματικότητα αποβλέπει στην ενσωμάτωση κωδικοποιημένης της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου στο Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εντεύθεν στα εθνικά δίκαια (βλ. ενδεικτικά Schünemann, Ποιν. Δικ. 2014, 1056 επ.· Τσιρίδη, Ποιν. Δικ. 2017, 10 επ.). Πράγματι, τούτο είναι φανερό και από το προοίμιο της, όπου τονίζεται ότι ισχύει μόνο για τις ποινικές διαδικασίες σύμφωνα με την ερμηνεία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Δικαστήριο), με την επιφύλαξη της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου

των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Αφορά δε τα φυσικά πρόσωπα που είναι ύποπτα ή κατηγορούμενα σε ποινικές διαδικασίες και εφαρμόζεται από τη στιγμή που ένα πρόσωπο είναι ύποπτο ή κατηγορείται για τέλεση αξιόποινης πράξης ή εικαζόμενης αξιόποινης πράξης (και, κατά συνέπεια, ακόμα και πριν το εν λόγω πρόσωπο ενημερωθεί από τις αρμόδιες αρχές ενός κράτους - μέλους, μέσω επίσημης ειδοποίησης ή με άλλο τρόπο, ότι θεωρείται ύποπτο ή ότι κατηγορείται) και σε όλα τα στάδια της ποινικής διαδικασίας μέχρι να εκδοθεί η τελική απόφαση ως προς το αν ο ύποπτος ή ο κατηγορούμενος διέπραξε τη σχετική αξιόποινη πράξη και να καταστεί η εν λόγω απόφαση αμετάκλητη.

6. Ειδικά όσον αφορά το τεκμήριο αθωότητας των φυσικών προσώπων, η εν λόγω προστασία στην οποία αποβλέπει η Οδηγία αντικατοπτρίζεται σύμφωνα με το προοίμιο της στην πάγια νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Εξάλλου, σεβόμενη τις νομικές παραδόσεις των κρατών - μελών (μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα) που δεν αναγνωρίζουν την ποινική ευθύνη νομικών προσώπων, και λαμβάνοντας υπόψη ότι το ΔΕΕ έχει αναγνωρίσει ότι τα νομικά πρόσωπα δεν καθίστανται υποκείμενα των δικαιωμάτων που απορρέουν από το τεκμήριο αθωότητας με τον ίδιο τρόπο όπως τα φυσικά πρόσωπα, κρίθηκε πρόωρη η θέσπιση νομοθεσίας σε επίπεδο Ένωσης για το δικαίωμα του τεκμηρίου αθωότητας των νομικών προσώπων, οπότε η Οδηγία δεν αφορά νομικά πρόσωπα.

7. Κατά την Οδηγία το τεκμήριο αθωότητας παραβιάζεται σε περίπτωση που δημόσιες δηλώσεις δημόσιων αρχών ή δικαστικές αποφάσεις, με εξαίρεση τις αποφάσεις περί ενοχής, αναφέρονται στον ύποπτο ή στον κατηγορούμενο ως να είναι ένοχος κατά το χρονικό διάστημα που το πρόσωπο αυτό δεν έχει αποδειχτεί ένοχο κατά τον νόμο. Οι εν λόγω δηλώσεις και δικαστικές αποφάσεις δεν θα πρέπει δηλαδή να δημιουργούν την αίσθηση ότι το πρόσωπο αυτό είναι ένοχο. Δεν αποκλείονται όμως, φυσικά, οι πράξεις της εισαγγελικής ή δικαστικής αρχής που αποσκοπούν να αποδείξουν την ενοχή του υπόπτου ή του κατηγορουμένου, όπως η κίνηση της ποινικής δίωξης από τον εισαγγελέα και η απαγγελία κατηγορίας από τον ανακριτή, ούτε οι δικαστικές αποφάσεις ως αποτέλεσμα των οποίων μια καταδικαστική απόφαση που είχε ανασταλεί τίθεται σε εφαρμογή, πάντοτε υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται τα δικαιώματα της υπεράσπισης. Δεν θίγονται επίσης οι διατάξεις και τα βουλεύματα της προδικασίας με τα οποία επιβάλλονται μέτρα δικονομικού καταναγκασμού λόγω υπονοιών ενοχής που βασίζονται στο συγκεντρωθέν αποδεικτικό υλικό, ιδίως η προσωρινή κράτηση, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω αποφάσεις δεν αναφέρονται στον ύποπτο ή στον κατηγορούμενο ως να είναι ένοχος. Αυτονόητο είναι εξάλλου στην ελληνική ποινική διαδικασία ότι η αρμόδια δικαστική ή εισαγγελική αρχή οφείλει να διαπιστώσει πρώτα, ότι υφίστανται επαρκή ενοχοποιητικά στοιχεία σε σχέση με τον ύποπτο ή τον κατηγορούμενο, τα οποία δικαιολογούν τη σχετική απόφαση περί επιβολής μέτρων δικονομικού καταναγκασμού, η οποία περιέχει αναφορά στα εν λόγω στοιχεία στο πλαίσιο της κατά το άρθρο 139 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας απαιτούμενης ειδικής και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας όλων των διατάξεων, βουλεύματων και αποφάσεων.

8. Επίσης, το τεκμήριο αθωότητας παραβιάζεται όταν γίνεται χρήση πραγματικών ή νομικών τεκμηρίων σχετι-

κά με την ποινική ευθύνη προσώπου που είναι ύποπτο ή κατηγορείται για τη τέλεση αξιόποινης πράξης, τα οποία δεν περιορίζονται σε λογικά όρια. Τα όρια αυτά προκύπτουν από τη σοβαρότητα του διακυβεύματος σε συνδυασμό με τη διαφύλαξη των δικαιωμάτων της υπεράσπισης και υπό τον όρο τήρησης της αρχής της αναλογικότητας. Έτσι η Οδηγία δεν αποκλείει τη θέσπιση τεκμηρίων, αρκεί αυτά να είναι μαχητά και εν πάση περιπτώσει να χρησιμοποιούνται μόνο υπό τον όρο ότι τηρούνται τα δικαιώματα της υπεράσπισης.

9. Το δικαίωμα σιωπής είναι μια σημαντική πτυχή του τεκμηρίου αθωότητας και θα πρέπει να χρησιμεύει ως προστασία από την αυτοενοχοποίηση. Το δικαίωμα της μη αυτοενοχοποίησης είναι επίσης μια σημαντική πτυχή του τεκμηρίου αθωότητας. Συνεπώς οι ύποπτοι και οι κατηγορούμενοι, όταν καλούνται να προβούν σε δήλωση ή να απαντήσουν σε ερωτήσεις, δεν θα πρέπει να εξαναγκάζονται να προσκομίσουν αποδεικτικά στοιχεία ή έγγραφα ή να παράσχουν πληροφορίες που μπορεί να οδηγήσουν σε αυτοενοχοποίησή τους. Το δικαίωμα σιωπής και το δικαίωμα μη αυτοενοχοποίησης καλύπτει όμως μόνο την αξιόποινη πράξη για την οποία ένα πρόσωπο θεωρείται ύποπτο ή την οποία κατηγορείται ότι έχει διαπράξει και όχι, για παράδειγμα, θέματα που σχετίζονται με την ταυτοποίηση ενός υπόπτου ή κατηγορουμένου. Αντικείμενο του δικαιώματος σιωπής και του δικαιώματος μη αυτοενοχοποίησης είναι η προστασία των υπόπτων ή των κατηγορουμένων έναντι εξαναγκασμού από τις αρμόδιες αρχές να παράσχουν πληροφορίες, μολονότι δεν το επιθυμούν. Σχετικά με τις παραβάσεις του δικαιώματος σιωπής ή του δικαιώματος μη αυτοενοχοποίησης η Οδηγία αποβλέπει και πάλι στην ερμηνεία του δικαιώματος σε δίκαιη δίκη από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου δυνάμει της ΕΣΔΑ. Από τη σχετική νομολογία του ΕΔΔΑ προκύπτει ότι η άσκηση του δικαιώματος σιωπής ή του δικαιώματος μη αυτοενοχοποίησης δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται εναντίον του υπόπτου ή κατηγορουμένου, υπό την έννοια ότι δεν θα πρέπει να συνιστά τη μόνη απόδειξη ότι το εν λόγω πρόσωπο έχει διαπράξει τη συγκεκριμένη αξιόποινη πράξη, χωρίς όμως η απαίτηση αυτή να θίγει τους εθνικούς κανόνες που αφορούν την εκτίμηση των αποδεικτικών στοιχείων από τα δικαστήρια ή τους δικαστές - υπό την προϋπόθεση πάντοτε ότι τηρούνται τα δικαιώματα της υπεράσπισης - ή να παρεμποδίζει τις αρμόδιες αρχές από τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων τα οποία μπορούν να ληφθούν νόμιμα από τον ύποπτο ή κατηγορούμενο, μέσω άσκησης εξουσιών νόμιμου καταναγκασμού, και έχουν ύπαρξη ανεξάρτητη από τη βούληση του υπόπτου ή του κατηγορουμένου (π.χ. το υλικό που αποκτάται δυνάμει εντάλματος, το υλικό για το οποίο υπάρχει νομική υποχρέωση διατήρησης και προσκόμισης εφόσον ζητηθεί, τα δείγματα αναπνοής, αίματος και ούρων και οι ιστοί ανθρώπινου σώματος για την ανάλυση DNA). Ειδικότερα από τη σχετική νομολογία του ΕΔΔΑ, μετά τη βασική απόφαση Murray κατά Ηνωμένου Βασιλείου, προκύπτει ότι το δικαίωμα παραβιάζεται η στήριξη μιας καταδικής αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο στη σιωπή του κατηγορουμένου σε οποιοδήποτε στάδιο της ποινικής διαδικασίας, αλλά η σιωπή του κατηγορουμένου μπορεί να λαμβάνεται υπόψη όταν οι περιστάσεις το απαιτούν και, κυρίως, όταν το βάρος και η πειστικότητα των επιβαρυντικών στοιχείων απαιτούν μια εξήγηση από τον κατηγορούμενο, υπό την προϋπόθεση όμως ότι η εκάστοτε ε-

θνική νομοθεσία προβλέπει επαρκείς αντισταθμιστικές εγγυήσεις για την αξιοποίηση της σιωπής, όπως η παρουσία συνηγούρου υπεράσπισης, η διεξαγωγή της δίκης ενώπιον έμπειρου, επαγγελματία δικαστή, η παροχή εκ μέρους του διευθύνοντος τη δίκη δικαστή κατάλληλων οδηγιών στους ενόρκους, η προειδοποίηση του υπόπτου για τις νομικές συνέπειες της σιωπής του και ιδίως η υποχρέωση αιτιολόγησης της απόφασης του δικαστή να εξαγάγει αρνητικά συμπεράσματα από τη σιωπή του κατηγορουμένου, καθώς και η δυνατότητα ελέγχου της παραπάνω κρίσης από ανώτερο δικαστήριο.

10. Στην Ελλάδα ωστόσο γίνεται εν γένει δεκτό ότι, η ολική σιωπή του κατηγορουμένου, προσωρινή ή διαρκής, δεν επιτρέπεται να ληφθεί από το Δικαστήριο υπόψη ως αποδεικτικό στοιχείο εις βάρος του κατηγορουμένου σε καμία περίπτωση, καθώς η τυχόν αποδεικτική αξιοποίηση της σιωπής του κατηγορουμένου στην ποινική διαδικασία εις βάρος του δημιουργεί απόλυτη ακυρότητα σύμφωνα με το άρθρο 171 παράγραφος 1 περίπτωση δ' του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Συνεπώς στο σημείο αυτό στην ελληνική ποινική δίκη παρέχεται υψηλότερη προστασία του δικαιώματος σιωπής απ' ότι με βάση τη νομολογία του ΕΔΔΑ που χρησιμοποιεί κριτήρια, τα οποία επιτρέπουν αξιοποίηση της σιωπής, σε συνδυασμό ενδεχομένως και με άλλα, εφόσον υπάρχουν επαρκή θεσμικά αντίβαρα. Επίσης, όσον αφορά την ελληνική ποινική δικονομία, ιδίως μετά την καταδικαστική για τη χώρα μας απόφαση του ΕΔΔΑ στην υπόθεση Πυργιωτάκης κατά Ελλάδος, έχουν γίνει σημαντικά βήματα προς την κατεύθυνση της ενσωμάτωσης των σχετικών κριτηρίων του ΕΔΔΑ για τη νομιμότητα της δράσης των μυστικών αστυνομικών ή κατ' εντολή τους, συγκαλυμμένα δρώντων ιδιωτών, σε σχέση με το δικαίωμα μη αυτοενοχοποίησης, η οποία προϋποθέτει εκτός από την υπαγωγή στην εποπτεία της εισαγγελικής αρχής, τις σοβαρές ενδείξεις ενοχής και την αδυναμία ή δυσχέρεια κατ' άλλο τρόπο αποκάλυψης της αξιόποινης πράξης και ότι ο συγκαλυμμένα δρών αστυνομικός ή ιδιώτης απλώς «διευκολύνει στην τέλεσή της το δράστη που την έχει προαποφασίσει» (βλ. 253B ΚΠΔ) και δεν του προκαλεί το πρώτον, την απόφαση για την τέλεσή της ως agent provocateur, πράγμα που καθιστά την πράξη απαγορευμένη κατά την ΕΣΔΑ αστυνομική παγίδευση.

11. Επιπλέον, το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη περιλαμβάνει και το δικαίωμα των υπόπτων και των κατηγορουμένων να παρίστανται στη δίκη τους και εάν, για λόγους πέραν του ελέγχου τους, οι ύποπτοι ή οι κατηγορούμενοι δεν δύνανται να παραστούν στη δίκη τους, να δύνανται να ζητήσουν εντός των χρονικών ορίων που προβλέπει η εθνική νομοθεσία νέα ημερομηνία διεξαγωγής της δίκης. Όσον αφορά το δεύτερο, ο Κώδικας Ποινικής Δικονομίας προβλέπει ένα ευρύ πλέγμα διατάξεων που περιλαμβάνει ιδίως τα ένδικα βοηθήματα των αιτήσεων ακύρωσης διαδικασίας ή απόφασης (341, 430-431 ΚΠΔ), και συμπληρώνεται από τις διατάξεις περί αναστολής της διαδικασίας στο ακροατήριο για κακουργήματα όταν ο κατηγορούμενος παραμένει αγνώστου διαμονής (432 ΚΠΔ). Το διαχρονικό πρόβλημα της κλήτευσης ως αγνώστου διαμονής προσώπων που είχαν γνωστή διαμονή λόγω μη πραγματικής αναζήτησης αυτής από την εισαγγελική αρχή που έχει την αρμοδιότητα της παραγγελίας των σχετικών επιδόσεων, αντιμετωπίστηκε μετά από τις σχετικές καταδικαστικές για τη χώρα μας αποφάσεις του ΕΔΔΑ σε επίπεδο νομολογίας από την ΟΛΑΠ 2/2014, η

οποία ουσιαστικά επιβεβαίωσε τη νομολογία των τμημάτων του Ακυρωτικού που είχε αρχίσει ήδη να διαμορφώνεται κάποια έτη νωρίτερα. Απομένει λοιπόν μόνο η τροποποίηση των σχετικών για τις επιδόσεις διατάξεων του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, προκειμένου να καταστούν σαφέστερα τα κριτήρια της πραγματικής αναζήτησης της διαμονής του κλητευόμενου κατηγορουμένου, σύμφωνα πάντα με τις κατευθύνσεις της νομολογίας του Ακυρωτικού μας.

12. Ιδιαίτέρως επισημαίνεται και στο προοίμιο της Οδηγίας (σκ. 48) ότι δεδομένου ότι η Οδηγία ορίζει ελάχιστους κανόνες, τα κράτη - μέλη μπορούν να διευρύνουν τα δικαιώματα που προβλέπονται στην παρούσα Οδηγία με σκοπό την παροχή μεγαλύτερης προστασίας. Εκπεφρασμένος σκοπός της είναι δηλαδή, το επίπεδο προστασίας που παρέχουν τα κράτη - μέλη να μην υπολείπεται των προτύπων του Χάρτη ή της ΕΣΔΑ, όπως αυτά έχουν ερμηνευτεί από τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ε.Ε. και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Συνεπώς, όπου η ελληνική νομοθεσία περιλαμβάνει επαρκείς εγγυήσεις σύμφωνα με τα ως άνω πρότυπα και δη αυξημένη προστασία, η Οδηγία σε καμία περίπτωση δεν απαιτεί μία «εξίσωση προς τα κάτω» του επιπέδου προστασίας των δικαιωμάτων των κατηγορουμένων και υπόπτων, η οποία σε κάθε περίπτωση αντιβαίνει και στο άρθρο 53 της ΕΣΔΑ. Όπου λοιπόν η υπάρχουσα εθνική νομοθεσία ικανοποιεί τα ως άνω πρότυπα (όπως λ.χ. στο δικαίωμα σιωπής όπου παρέχεται ευρύτερη προστασία, αφού παρατηρείται σημαντική σχετικοποίηση της απαγόρευσης αξιοποίησης της σιωπής εις βάρος του κατηγορουμένου από τη νομολογία του ΕΔΔΑ) δεν υφίσταται υποχρέωση προσαρμογής του ελληνικού δικαίου.

II. Ειδικό Μέρος

Άρθρο 5

1. Στο άρθρο 5 προσδιορίζεται ο σκοπός του νόμου, σύμφωνα με το άρθρο 1 της Οδηγίας, καθώς και ο προσδιορισμός του πεδίου της εφαρμογής του, σύμφωνα με το άρθρο 2 της Οδηγίας. Κατά την Οδηγία η προστασία παρέχεται μέχρι η τελική επί της κατηγορίας απόφαση να καταστεί «οριστική». Η Οδηγία χρησιμοποιεί τον όρο «οριστική» (final) με τον οποίο νοείται το απρόσβλητο αυτής με ένδικα μέσα ως προϋπόθεση της παραγωγής δεδικασμένου, όπως προκύπτει από τη σχετική νομολογία του ΔΕΕ. Πρόκειται δηλαδή για τις αποφάσεις που καλούνται στην ελληνική ποινική δικονομία «αμετάκλητες» (βλ. 57 ΚΠΔ).

2. Ήδη το ΔΕΕ σε Ολομέλεια (Grand Chamber) έταμε το ζήτημα, κατά πόσον οι διατάξεις αρχειοθέτησης εκ μέρους εισαγγελικών αρχών παράγουν δεδικασμένο υπό την έννοια του άρθρου 54 της Σύμβασης για την εφαρμογή της Συνθήκης Σένγκεν και του άρθρου 50 Χ.Θ.Δ.Ε.Ε. (απόφαση της 29.06.2016 [C-486/14 -υπόθεση Kossowski]. Με την ως άνω λίαν πρόσφατη απόφαση της Ολομέλειας του ΔΕΕ στην υπόθεση Kossowski, η οποία εκδόθηκε επί υπόθεσης όπου δεν ασκήθηκε το προβλεπόμενο από την εθνική νομοθεσία οιοσδήποτε ένδικο μέσο προσφυγής κατά της εισαγγελικής διάταξης με την οποία αρχειοθετήθηκε η υπόθεση, κρίθηκε ότι δεν αποκλείεται, παραχρήμα, η εφαρμογή των άρθρων 54 της Σύμβασης για την εφαρμογή της Συνθήκης Σένγκεν και

του άρθρου 50 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε. στις περιπτώσεις που η υπόθεση έληξε με διάταξη αρχειοθέτησης από τον εισαγγελέα, αλλά ότι η αρχή *ne bis in idem* που κατοχυρώνουν οι ως άνω διατάξεις για τον ευρωπαϊκό χώρο (ήτοι για τα κράτη - μέλη της Ε.Ε.) έχει την έννοια ότι διάταξη της εισαγγελικής αρχής περί παύσης της ποινικής δίωξης και περάτωσης, χωρίς την επιβολή κυρώσεων, της σε βάρος ενός προσώπου ανακριτικής διαδικασίας, η οποία είναι απρόσβλητη, με την επιφύλαξη της εκ νέου κίνησης της ανακριτικής διαδικασίας ή της ανάκλησης της διάταξης, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αμετάκλητη απόφαση, κατά την έννοια των εν λόγω άρθρων μόνον, όταν, από την αιτιολογία της, προκύπτει ότι η διαδικασία περατώθηκε χωρίς να διεξαχθεί λεπτομερής ανάκριση (ένδειξη για τη μη διεξαγωγή της οποίας αποτελεί λ.χ. η μη ακρόαση του παθόντος και ενός πιθανού μάρτυρα). Συνεπώς οι διατάξεις του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών που εγκρίνονται από τον Εισαγγελέα Εφετών κατά το άρθρο 43 ΚΠΔ και οι διατάξεις του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών που απορρίπτουν την έγκληση κατ' άρθρο 47 ΚΠΔ, για τις οποίες παρήλθε άπρακτη η προθεσμία άσκησης προσφυγής ενώπιον του Εισαγγελέα Εφετών κατ' άρθρο 48 ΚΠΔ, ή οι διατάξεις του Εισαγγελέα Εφετών που απορρίπτουν την προσφυγή κατά το ως άνω άρθρο, είναι «οριστικές» κατά την έννοια της Οδηγίας, αφού παράγουν δεδικασμένο κατά την έννοια του άρθρου 50 του Χ.Θ.Δ.Ε.Ε., εφόσον όμως εκδόθηκαν οπωσδήποτε κατόπιν διενέργειας προκαταρκτικής εξέτασης ή (αστυνομικής) προανάκρισης ή Ένορκης Διοικητικής Εξέτασης (καθ' υποκατάσταση της προκαταρκτικής εξέτασης). Συνεπώς το πεδίο εφαρμογής του νόμου εκτείνεται χρονικά μέχρι το σημείο αυτό (π.χ. το δικαίωμα χρηματικής ικανοποίησης κατά τις διατάξεις του ν. 4239/2014, λόγω δηλώσεων δημοσίων αρχών, εκτείνεται χρονικά και αφορά δηλώσεις που έγιναν μέχρι την έκδοση της σχετικής εισαγγελικής διάταξης). Μετά δεν υπάρχει «υπόπτος» ή «κατηγορούμενος», αλλά αμετάκλητα αθωωθείς, αφού, κατά τη σχετική νομολογία του ΕΔΔΑ, με την αθώωση ισοδυναμεί και η παύση της ποινικής δίωξης με οποιονδήποτε τρόπο, οπότε το τεκμήριο αθωότητας μετενεργεί και απαγορεύει οποιαδήποτε έκφραση υπονοιών ως προς την αθωότητα (βλ. σχετικά Λ. Καρέλο, ΝοΒ 2009, 1935 επ.), ο δε απαλλαγείς προστατεύεται με βάση τις σχετικές αστικές και ποινικές διατάξεις για την προστασία της προσωπικότητας και της τιμής, αντίστοιχα.

Άρθρο 6

1. Ο σεβασμός στο τεκμήριο αθωότητας κατοχυρώνεται στο ημεδαπό δίκαιο από διάταξη υπερνομοθετικής ισχύος και συγκεκριμένα από το άρθρο 6 παράγραφος 2 της ΕΣΔΑ. Ωστόσο, η απλή αναφορά στην ΕΣΔΑ, και συγκεκριμένα στο άρθρο 6 παράγραφος 2, δεν αρκεί για να τηρηθεί η υποχρέωση της Ελλάδας προς ενσωμάτωση της Οδηγίας, όπως προκύπτει από τη σκέψη υπ' αριθμ. 5 του Προοιμίου («Μολονότι τα κράτη - μέλη είναι συμβαλλόμενο Μέρος της ΕΣΔΑ και του ΔΣΑΠΔ, η εμπειρία έχει δείξει ότι το γεγονός αυτό από μόνο του δεν εξασφαλίζει πάντοτε επαρκή βαθμό εμπιστοσύνης στα συστήματα απονομής ποινικής δικαιοσύνης των άλλων κρατών - μελών»). Πρέπει συνεπώς να θεσπιστεί ρητή διάταξη στο εθνικό δίκαιο, έστω και αν το κανονιστικό της βεληκεές θα είναι από πρακτικής άποψης περιορισμένο, υπό την έννοια ότι θα αποτελεί μια πανηγυρική διακήρυξη της ή-

δη ισχύουσας αρχής.

2. Από το προοίμιο και μάλιστα από την πρώτη σκέψη αυτού, προκύπτει ότι η Οδηγία, τουλάχιστον κατά την ελληνική της απόδοση, αντιμετωπίζει το τεκμήριο αθωότητας ως «αρχή» («Η αρχή του τεκμηρίου αθωότητας») σε αντιδιαστολή με το «δικαίωμα σε δίκαιη δίκη». Η αντιδιαστολή αυτή γίνεται και στα ξένα δίκαια, μεταξύ (απλώς) τεκμηρίου αθωότητας και δικαιώματος σε δίκαιη δίκη («Die Unschuldsvermutung und das Recht auf ein faires Verfahren», «The presumption of innocence and the right to a fair trial», «La presumption d'innocence et le droit a un proces equitable», «La presunzione di innocenza e il diritto a un equo processo»). Συνεπώς μπορεί να ειπωθεί συνολικά ότι το τεκμήριο αθωότητας αντιμετωπίζεται ως κάτι παραπάνω ή κάτι διαφορετικό από «δικαίωμα» (πρβλ. και ΕΔΔΑ, Κώνστας κατά Ελλάδος, παρ. 27).

3. Με το άρθρο 6 του νόμου προστίθεται στο πρώτο Κεφάλαιο του τέταρτου Τμήματος του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, νέα διάταξη με την οποία αναγνωρίζεται ρητά το τεκμήριο αθωότητας στους υπόπτους και τους κατηγορούμενους.

Άρθρο 7

Με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται το δικαίωμα του υπόπτου ή κατηγορούμενου να ασκήσει αγωγή αποζημίωσης σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 105 και 106 ΕισΝΑΚ προς αποκατάσταση της βλάβης την οποία υπέστη εξαιτίας της προσβολής του τεκμηρίου αθωότητάς του από δηλώσεις δημοσίων αξιωματούχων σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας πριν την έκδοση απόφασης σε πρώτο ή δεύτερο βαθμό.

Άρθρο 8

Από την αρχή της αυτεπάγγελτης συγκέντρωσης του αποδεικτικού υλικού (ή αρχή της ανάκρισης) συνάγεται ότι τα ανακριτικά όργανα είναι υποχρεωμένα να ενεργούν αυτεπαγγέλτως για τη συγκέντρωση του αποδεικτικού υλικού, ώστε η έννοια του αποκαλούμενου βάρους απόδειξης δεν έχει θέση στην ελληνική ποινική διαδικασία. Επομένως δεν υπάρχει υποχρέωση οποιουδήποτε από τους διαδίκους (κατηγορούμενο, πολιτικώς ενάγοντα, αστικώς υπεύθυνο) να αποδείξουν είτε την τέλεση ή μη του φερόμενου ως διαπραχθέντος εγκλήματος, είτε την ενοχή ή αθωότητα κάποιου προσώπου μονόπλευρα και ανάλογα με την αντίστοιχη θέση τους στη δίκη. Ακόμα και ο εισαγγελέας που κινεί και γενικότερα ασκεί την ποινική δίωξη ή ο ανακριτής και οι ανακριτικοί υπάλληλοι δεν είναι υποχρεωμένοι να αποδείξουν την ενοχή του κατηγορούμενου, αλλά εξετάζουν και βεβαιώνουν αυτεπαγγέλτως τόσο την ενοχή όσο και την αθωότητά του, αναζητούν δηλαδή όλα εκείνα τα στοιχεία, που είναι απαραίτητα για την τελική δικαστική εκτίμηση (Καρράς, Ποινικό Δικονομικό Δίκαιο, 2011, σελ. 352, πλγαίαρ. 404-405).

Στον χώρο της πολιτικής δικής γίνεται λόγος για κατανομή του βάρους απόδειξης υπό δύο έννοιες. Το «τυπικό» ή «δικονομικό» ή «υποκειμενικό» βάρος της απόδειξης φέρει ο διάδικος εκείνος ο οποίος και μόνο είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει αποδείξεις σε σχέση με το αμφισβητούμενο αντικείμενο, ενώ το «ουσιαστικό» ή «αντικειμενικό» βάρος απόδειξης φέρει εκείνος, σε βλάβη του οποίου καταλήγει η τυχόν αμφιβολία του δικαστηρίου ως προς την αλήθεια των αποδεικτέων πραγματικών

περιστατικών. Η θέση ωστόσο του ποινικού δικονομικού δικαίου σε σχέση με τα ανωτέρω είναι διαφορετική. Πράγματι, ο εισαγγελέας μετά την κίνηση της ποινικής δίωξης δεν ισχυρίζεται οπωσδήποτε ότι ο κατηγορούμενος είναι ένοχος, αλλά κι αυτός ερευνά, και δεν είναι ένας μονόπλευρος υποστηρικτής της κατηγορίας. Επομένως, ούτε με την υποκειμενική, αλλά ούτε και με την αντικειμενική έννοια είναι δυνατό να υποστηριχθεί ότι αυτός φέρει το βάρος απόδειξης στην ελληνική ποινική δίκη. Όμως ούτε και ο κατηγορούμενος φέρει το βάρος οποιασδήποτε απόδειξης, γιατί (όσον αφορά στο «υποκειμενικό» βάρος) στο μέτρο που ισχύει η αρχή της αναζήτησης της ουσιαστικής αλήθειας, η ανεύρεση και προσαγωγή των αποδείξεων (προς κάθε κατεύθυνση) είναι έργο του φορέα κίνησης της εκάστοτε φάσης της ποινικής διαδικασίας, του εισαγγελέα (με τη βοήθεια των ανακριτικών υπαλλήλων) στην προκαταρκτική εξέταση και την προανάκριση, του τακτικού ανακριτή στην κύρια ανάκριση, του δικαστηρίου κατά την διαδικασία στο ακροατήριο. Το τεκμήριο αθωότητας και η αρχή *in dubio pro reo*, εξάλλου, αποκλείουν να αποβάνει σε βάρος του κατηγορουμένου η αμφιβολία ως προς την ενοχή ή την αθωότητά του («αντικειμενικό» βάρος). Επιβεβαιώνεται λοιπόν ότι στην ελληνική ποινική δίκη για βάρος απόδειξης με οποιαδήποτε έννοια δεν μπορεί να γίνει λόγος. Επίσης δεν μπορεί να γίνει λόγος για βάρος απόδειξης που φέρει ο κατηγορούμενος ούτε ως προς τις αρνητικές προϋποθέσεις του ποινικού κολασμού (λόγοι άρσης του αδικού, λόγοι άρσης του καταλογισμού, λόγοι εξάλειψης του αξιοποιήσιμου). Γιατί και ως προς αυτές ισχύει η αρχή «εν αμφιβολία υπέρ του κατηγορουμένου». Εντούτοις ως προς αυτές τις αρνητικές προϋποθέσεις, ο κατηγορούμενος και η υπεράσπισή του φέρουν *de facto* το βάρος της επίκλησης και της πρόκλησης αμφιβολιών ως προς την ύπαρξη λόγων άρσης του αδικού, με την επισημάνση των συντρεχόντων εκείνων περιστατικών που, κατά τους ισχυρισμούς τους, τους θεμελιώνουν (Ανδρουλάκης, Θεμελιώδεις έννοιες της ποινικής δίκης, 2012, σελ. 225-228).

Με την προσθήκη της νέα διάταξης 177 Α, διά του παρόντος άρθρου, στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας διευκρινίζεται ότι ο κανόνας του άρθρου 239 παράγραφος 2 ΚΠΔ δεν περιορίζεται μόνο στο στάδιο της ανάκρισης, αλλά εφαρμόζεται και στο στάδιο της αποδεικτικής διαδικασίας στο ακροατήριο, ενόψει της προφανούς ομοιότητας της διεξαγωγής της ανάκρισης στην προδικασία με την αποδεικτική διαδικασία στο ακροατήριο, που επιδιώκει ακριβώς και στα δύο στάδια τη συγκέντρωση του αποδεικτικού υλικού, όπως υποστηριζόταν ήδη στη θεωρία. Κατά συνέπεια το δικαστήριο έχει υποχρέωση να συγκεντρώσει αυτεπαγγέλτως το αποδεικτικό υλικό, χωρίς να περιμένει την υποβολή αιτήσεων ή προτάσεων από τους διαδίκους και χωρίς να δεσμεύεται από αυτές, χωρίς φυσικά αυτό να συνεπάγεται ότι το δικαστήριο φέρει το ονομαζόμενο βάρος απόδειξης, επειδή ακριβώς η ενδεχόμενη αδυναμία του δικαστηρίου να συγκεντρώσει το απαραίτητο αποδεικτικό υλικό και η δημιουργούμενη αμφιβολία του αναφορικά με την τέλεση ή μη της κατηγορούμενης πράξης και την ενοχή ή μη του κατηγορουμένου οδηγεί στην αθώωσή του και δεν μπορεί να θεωρηθεί ως «δικαστική ήττα» (Καρράς, Ποινικό Δικονομικό Δίκαιο4, 2011, σελ. 352, πλαγιαρ. 404-405).

Εφόσον η έννοια του «βάρους αποδείξεως» είναι ασύμβατη με το ελληνικό ποινικό δικονομικό σύστημα,

προφανώς το νόημα της Οδηγίας δεν μπορεί να είναι ότι θα πρέπει να εισαχθεί στο ελληνικό ποινικό δικονομικό σύστημα «βάρος απόδειξης» όσον αφορά την εισαγγελική αρχή, γεγονός που θα αντέβαινε και στη συνταγματική κατοχύρωση του εισαγγελέα ως δικαστικού λειτουργού. Το νόημα του άρθρου 6 παράγραφος 1 της Οδηγίας είναι για τα κράτη - μέλη που δεν υιοθετούν το αγγλοσαξωνικό μοντέλο της, κατ' αντιδικία, διεξαγωγής της ποινικής δίκης (*adversarial*), αλλά το ηπειρωτικό εξεταστικό μοντέλο (*inquisitorial*), αυτό που προκύπτει από τη σκέψη 22 του προοιμίου και είναι κατεξοχήν αρνητικό: Το τεκμήριο αθωότητας παραβιάζεται όταν το βάρος της αποδείξεως μετατίθεται από την εισαγγελική αρχή στην υπεράσπιση και όταν η χρήση πραγματικών και νομικών τεκμηρίων δεν περιορίζεται σε λογικά όρια, με συνεκτίμηση της σοβαρότητας του διακυβεύματος και διαφύλαξη των δικαιωμάτων της υπεράσπισης, τα οποία (τεκμήρια) θα πρέπει να είναι σε κάθε περίπτωση μαχητά και εν πάση περιπτώσει θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο υπό τον όρο ότι τηρούνται τα δικαιώματα της υπεράσπισης.

Συνεπώς για την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στο άρθρο 6 παρ. 1 της Οδηγίας αρκεί η επέκταση της ισχύος του άρθρου 239 §2 εδάφιο α' ΚΠΔ στην αποδεικτική διαδικασία στο ακροατήριο, όπου ούτως ή άλλως γίνεται δεκτή η υποχρέωση του δικαστή να ερευνά αυτεπαγγέλτως όλα τα αποδεικτικά μέσα και δεν υποχρεούται ο κατηγορούμενος να επικαλεσθεί και να προσκομίσει αποδεικτικά μέσα. Ομοίως πρέπει να επεκταθεί και η ρύθμιση του άρθρου 274 ΚΠΔ από την οποία προκύπτει ότι ο κατηγορούμενος ουδέποτε φέρει το βάρος να προσκομίσει αποδεικτικά μέσα, αλλά ο δικαστής είναι υποχρεωμένος να αναζητήσει και να εξετάσει όσα ο κατηγορούμενος επικαλέστηκε υπέρ του.

Επισημαίνεται, τέλος, ότι η νομολογιακή κατασκευή των αυτοτελών ισχυρισμών που κινείται στο όριο της απαγόρευσης μετάθεσης βάρους αποδείξεως στον κατηγορούμενο, υπό το πρίσμα της Οδηγίας μπορεί ενδεχομένως να μεταθέτει επιτρεπτός στον κατηγορούμενο μόνο ένα βάρος επίκλησης των πραγματικών περιστατικών που θεμελιώνουν τον ισχυρισμό του, καθώς, εφόσον ο κατηγορούμενος επικαλεστεί με τρόπο ορισμένο τα πραγματικά περιστατικά που θεμελιώνουν τον ισχυρισμό του, δεν είναι υποχρεωμένος και να τα αποδείξει, αλλά το δικαστήριο είναι υποχρεωμένο να αναζητήσει αυτεπαγγέλτως τα αποδεικτικά μέσα που τον θεμελιώνουν ή τον καταρρίπτουν (βλ. ΑΠ 438/2017, ΑΠ 132/2016). Αντίθετα δεν είναι συμβατή με την Οδηγία, και συγκεκριμένα με το άρθρο 6 παρ. 1 αυτής, η νομολογία που απαιτεί, επιπλέον της ορισμένης επίκλησης, και την απόδειξη των περιστατικών που στηρίζουν τον αυτοτελή ισχυρισμό εκ μέρους του κατηγορουμένου (πρβλ. ΑΠ 130/2017). Για τον λόγο αυτόν αποσαφηνίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 8 ότι, ο κατηγορούμενος ουδέποτε φέρει το βάρος απόδειξης των πραγματικών περιστατικών που επικαλείται υπέρ του, αλλά το δικαστήριο είναι υποχρεωμένο να αναζητήσει και να ερευνά όλα τα αποδεικτικά μέσα που επικαλέστηκε υπέρ του ο κατηγορούμενος, όπως προκύπτει και από τη ρύθμιση του άρθρου 274 ΚΠΔ, η οποία πρέπει να επεκταθεί έτσι και στην αποδεικτική διαδικασία στο ακροατήριο για τον ανωτέρω λόγο.

Η ποινική μας νομοθεσία προβλέπει, ως γνωστόν, ένα τεκμήριο και δη κατά μία άποψη αμάχητο στο άρθρο 366 ΠΚ. Όπως αναφέρθηκε, αμάχητα τεκμήρια δεν είναι συμβατά με το άρθρο 6 παράγραφος 1 της Οδηγίας, οπότε

σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της σκέψης 22 της Οδηγίας το άρθρο 366 ΠΚ πρέπει να τροποποιηθεί, ώστε το τεκμήριο που προβλέπει να καταστεί (τουλάχιστον) μαχητό και να χρησιμοποιείται μόνο υπό τον όρο ότι τηρούνται τα δικαιώματα της υπεράσπισης. Λαμβανομένου υπόψη του σκοπού του άρθρου 366 ΠΚ, ήτοι να μην εκδίδονται αντιφατικές δικαστικές αποφάσεις, το τεκμήριο καθίσταται πλέον μαχητό και μπορεί να ανατρέπεται ιδίως όταν έχουν ανακύψει νέα στοιχεία ή αποδεικτικά μέσα, κατά το πρότυπο των διατάξεων για την επανάληψη της διαδικασίας και την ανασυρση υποθέσεων από το αρχείο της εισαγγελίας. Έτσι, η υπεράσπιση θα μπορεί να επικαλεστεί και να προσκομίσει νέα στοιχεία και αποδεικτικά μέσα για την αλήθεια ή το ψεύδος του γεγονότος, αλλά και το δικαστήριο θα μπορεί, εφόσον προκύψουν τέτοια από τη διαδικασία, να πραγματώνει το ιδεώδες της ηθικής απόδειξης, χωρίς να δεσμεύεται από το συγκεκριμένο νομικό κανόνα απόδειξης.

Άρθρο 9

Σύμφωνα με τις αιτιολογικές σκέψεις 24 επ. της Οδηγίας, το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη, που κατοχυρώνεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 ΕΣΔΑ, αποτελεί μια από τις βασικές αρχές σε μια δημοκρατική κοινωνία. Τα επιμέρους δικαιώματα σιωπής και μη αυτοενοχοποίησης, ως ειδικότερες κατοχυρωμένες εκφράσεις του δικαιώματος για «δίκαιη δίκη», αποτελούν σημαντική πτυχή του τεκμηρίου αθωότητας. Ειδικότερα, σύμφωνα με το ΕΔΔΑ, τα εν λόγω δικαιώματα είναι αναγνωρισμένοι διεθνείς κανόνες που βρίσκονται στην καρδιά της έννοιας της δίκαιης δίκης του άρθρου 6, προστατεύουν τον κατηγορούμενο από αθέμιτες πιέσεις και εξαναγκασμούς εκ μέρους των δικαστικών αρχών και συμβάλλουν στην αποφυγή λαθών κατά την απονομή της δικαιοσύνης (βλ. Ανδρουλάκη, σε: ΕΣΔΑ & Ποινικό Δίκαιο (επιμ. Κοτσαλή), σελ. 429, με περαιτέρω παραπομπές στη νομολογία του ΕΔΔΑ). Περαιτέρω, το ΕΔΔΑ έχει κρίνει ότι η εξαγωγή αρνητικών συμπερασμάτων που προκύπτει από την αξιοποίηση της σιωπής του κατηγορουμένου στην ποινική δίκη συνιστά βαρύτατο περιορισμό του ίδιου του δικαιώματος, όταν δεν πληρούνται τα κριτήρια βάσει των οποίων διαπιστώνεται το παραδεκτό ή μη της αξιοποίησης. Όταν καταδικηθεί ερείδεται εξ' ολοκλήρου ή αποφασιστικά στην αξιοποίηση της σιωπής, το άρθρο 6 της ΕΣΔΑ κρίνεται εξ' ορισμού παραβιασθέν, ενώ σε κάθε άλλη περίπτωση το ΕΔΔΑ εξετάζει αν έχει άλλως θεμελιωθεί η κατηγορία και αν οι περιστάσεις απαιτούν εξηγήσεις εκ μέρους του κατηγορουμένου (βλ. Απόφαση της 8.2.1996 - John Murray v. UK, Απόφαση της 06.09.2000 - Averill v. UK, Απόφαση της 2.5.2000 - Condron v. UK, Απόφαση της 8.10.2002 - Beckles v. UK, Απόφαση της 20.5.2010, Adetoro v. UK, Απόφαση της 7.5.2015 - O'Donnell v. UK.)

Με το άρθρο 9 του νόμου, προστίθεται νέο άρθρο 103Α μετά το άρθρο 103 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, με το οποίο προβλέπεται ρητά ότι ο ύποπτος και ο κατηγορούμενος απολαμβάνουν τα δικαιώματα σιωπής και μη αυτοενοχοποίησης, συνιστάμενα στον μη εξαναγκασμό τους σε προσκομιδή αποδεικτικών στοιχείων ή εγγράφων ή σε παροχή πληροφοριών που ενδέχεται να οδηγήσουν σε αυτοενοχοποίησή τους, όταν καλούνται να προβούν σε δήλωση ή να απαντήσουν σε ερωτήσεις.

Στην παράγραφο 2 του άρθρου προβλέπεται ότι, η ά-

σκηση του δικαιώματος μη αυτοενοχοποίησης δεν εμποδίζει τη νόμιμη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων, που υπάρχουν ανεξάρτητα από τη βούληση των υπόπτων και των κατηγορουμένων.

Τέλος, με την παράγραφο 3 προβλέπεται ότι η άσκηση του δικαιώματος σιωπής και μη αυτοενοχοποίησης δεν μπορεί να αξιοποιηθεί σε βάρος των υπόπτων και των κατηγορουμένων.

Άρθρο 10

1. Ήδη η Ολομέλεια του Αρείου Πάγου, στοιχούμενη προς τις σχετικές καταδικαστικές για την χώρα μας αποφάσεις του ΕΔΔΑ στις υποθέσεις Poronitsi κατά Ελλάδα και Elyasin κατά Ελλάδα, έχει διευκρινίσει ότι, στην περίπτωση που δεν έχει ενεργηθεί προανάκριση ή ο κατηγορούμενος δεν εμφανίσθηκε κατ' αυτήν και δεν έχει δηλώσει διεύθυνση κατοικίας, κατά το άρθρο 273 του ΚΠΔ, δεν μπορεί άνευ ετέρου να θεωρείται ως άγνωστης διαμονής, από μόνο το γεγονός ότι αναζητήθηκε στην αναγραφόμενη στην έγκληση ή τη μήνυση διεύθυνση κατοικίας, από την οποία και απουσιάζει, διότι, διαφορετικά, ενδέχεται η γνωστοποιηθείσα από το μηνυτή διεύθυνση της κατοικίας του κατηγορουμένου να είναι εσφαλμένη, με συνέπεια ο τελευταίος να αγνοεί την σε βάρος του ποινική διαδικασία, η οποία έτσι διεξάγεται ερήμην του, κατά παραβίαση της αρχής της δίκαιης δίκης που θεσπίζει το άρθρο 6 της ΕΣΔΑ, περιεχόμενο της οποίας είναι η διασφάλιση της ακώλυτης πρόσβασης στο δικαστήριο και της επαρκούς δικαστικής ακρόασης (ΟΛΑΠ 2/2014). Εκτοτε έχουν κριθεί από τη νομολογία του Αρείου Πάγου ως άκυρες οι επιδόσεις ως αγνώστου διαμονής σε πρόσωπα των οποίων η διεύθυνση ήταν γνωστή ιδίως στην φορολογική αρχή και σε παρόχους υπηρεσιών κοινής ωφέλειας (ηλεκτρικού ρεύματος, σύνδεσης σταθερής τηλεφωνίας). Συνεπώς, κατεχοχόν πρόσφορο μέσο πραγματικής αναζήτησης της γνωστής διαμονής του κατηγορουμένου από την εισαγγελική αρχή που έχει την επιμέλεια της επίδοσης συνιστά η αναζήτηση της διεύθυνσης που ο κατηγορούμενος ή ύποπτος έχει δηλώσει στις φορολογικές αρχές και είναι καταχωρημένη στα πληροφοριακά συστήματα του υπουργείου οικονομικών, όπου η πρόσβαση στην εισαγγελική αρχή είναι ευχερής. Συνεπώς, πρέπει να αναζητείται οπωσδήποτε σε αυτή τη διεύθυνση ο κατηγορούμενος, πριν καταφύγει η εισαγγελική αρχή στην εφαρμογή των διατάξεων περί επίδοσης σε πρόσωπα αγνώστου διαμονής, χωρίς βεβαίως να αποκλείεται και η χρήση άλλων δυνατοτήτων πραγματικής αναζήτησης της κατοικίας ή διαμονής του κατηγορουμένου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ Ν. 3251/2004 ΣΕ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ-ΠΛΑΙΣΙΟ 2002/584/ΔΕΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 13ΗΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2002 ΚΑΤΑ ΤΟ ΜΕΡΟΣ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ-ΠΛΑΙΣΙΟ 2009/299/ΔΕΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 26ΗΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2009

Με τις διατάξεις του παρόντος τροποποιείται εν μέρει ο ν. 3251/2004 «Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης, τροποποίηση του ν. 2928/2001 για τις εγκληματικές οργανώσεις και άλλες διατάξεις». Οι τροποποιήσεις, που αφο-

ρούν αποκλειστικά τις ρυθμίσεις του προαναφερόμενου νόμου για το Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης (ΕΕΣ), είναι αναγκαίες προκειμένου η Ελλάδα να συμμορφωθεί με την απόφαση - πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009. Κοινός στόχος των τροποποιήσεων που εισάγονται είναι η παροχή σαφών και κοινών βάσεων που θα επιτρέπουν την άρνηση αναγνώρισης αποφάσεων, οι οποίες έχουν εκδοθεί σε δίκες κατά τις οποίες ο εκζητούμενος δεν εμφανίστηκε αυτοπροσώπως.

Άρθρο 11

Με το άρθρο 11 του νομοσχεδίου προστίθεται έβδομη παράγραφος στο άρθρο 6 του ν. 3251/2004 και αντικαθίσταται ο τίτλος του άρθρου. Με τη νέα διάταξη καθιερώνεται υποχρέωση του Εισαγγελέα που εκδίδει το ΕΕΣ να διαβιβάζει στην αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης αντίγραφο της απόφασης που επιβάλλει ποινή ή μέτρο ασφαλείας που στερούν την ελευθερία, εφόσον αυτή δεν έχει επιδοθεί στον εκζητούμενο. Η διαβίβαση αυτή διασφαλίζει στην αρχή εκτέλεσης την ικανοποίηση του δικαιώματος του εκζητούμενου να λάβει αντίγραφο της ως άνω απόφασης. Το δικαίωμα αυτό κατοχυρώνεται στο άρθρο 4α παράγραφος 2 της Απόφασης - Πλαίσιο.

Προβλέπεται, παράλληλα, ότι για τη διαβίβαση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης συμπληρώνεται στο εξής το νέο υπόδειγμα που προσαρτάται ως Παράρτημα του νομοσχεδίου, το οποίο αντικαθιστά το προγενέστερο υπόδειγμα.

Άρθρο 12

Με το άρθρο 12 εισάγεται νέος δυνητικός λόγος άρνησης εκτέλεσης του ΕΕΣ. Η Ελλάδα θα έχει δυνατότητα (όχι υποχρέωση) να αρνηθεί την εκτέλεση ΕΕΣ που της διαβιβάζεται από άλλο κράτος - μέλος της ΕΕ, αν ο εκζητούμενος με σκοπό την εκτέλεση ποινής στερητικής της ελευθερίας ή μέτρου ασφαλείας στερητικού της ελευθερίας δεν εμφανίστηκε αυτοπροσώπως στη δίκη που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης. Αυτός ο λόγος άρνησης διασφαλίζει ότι η Ελλάδα δεν θα συμπράττει στην εκτέλεση αποφάσεων που ενδεχομένως έχουν εκδοθεί κατά παραβίαση του δικαιώματος του κατηγορουμένου να εμφανίζεται αυτοπροσώπως στη δίκη. Το δικαίωμα αυτό αποτελεί μέρος του δικαιώματος σε δίκαιη δίκη που κατοχυρώνεται στο άρθρο 6 της ΕΣΔΑ.

Ωστόσο η δυνατότητα αυτή δεν θα υπάρχει στην περίπτωση που συντρέχει μια από τις τέσσερις υποπεριπτώσεις (i έως iv) της περίπτωσης στ' που αναφέρονται στην προτεινόμενη διάταξη. Επί συνδρομής μιας από τις περιπτώσεις αυτές, κρίνεται ότι δεν συντρέχει προσβολή του ως άνω δικαιώματος αυτοπροσώπης εμφάνισης σε δίκη.

Άρθρο 13

Με το άρθρο 13 καταργείται η πρώτη παράγραφος του άρθρου 13 του ν. 3251/2004. Η παράγραφος αυτή, που ρύθμιζε την εκτέλεση από την Ελλάδα ΕΕΣ που αφορούσαν ερήμην αποφάσεις, στερείται πεδίου εφαρμογής μετά την αναλυτική ρύθμιση του ζητήματος με το άρθρο 11 του νομοσχεδίου.

Άρθρο 14

Το άρθρο 14 διασφαλίζει την ικανοποίηση του δικαιώματος του εκζητούμενου να λάβει αντίγραφο της απόφασης που επιβάλλει ποινή ή μέτρο ασφαλείας που στερούν την ελευθερία, εφόσον αυτή δεν του έχει επιδοθεί. Το δικαίωμα αυτό κατοχυρώνεται στο άρθρο 4α παράγραφος 2 της απόφασης - πλαίσιο. Ενώ με τη ρύθμιση του άρθρου 10 του νομοσχεδίου διευκολύνεται η ικανοποίηση του δικαιώματος στις περιπτώσεις που η Ελλάδα εκδίδει το ΕΕΣ, με την παρούσα διάταξη εξασφαλίζεται η ικανοποίηση αυτού στις περιπτώσεις που η Ελλάδα εκτελεί το ΕΕΣ.

Άρθρο 15

Με το άρθρο 15 διασφαλίζεται η δυνατότητα του εκζητούμενου, που παραδίδεται στις ελληνικές αρχές, να ζητήσει την αναστολή ή τη διακοπή εκτέλεσης της εις βάρος του απόφασης που έχει εκδοθεί ερήμην του και δεν του έχει επιδοθεί. Η υποβολή τέτοιας αίτησης προϋποθέτει την άσκηση ενδίκου μέσου, που παρέχεται από το ελληνικό δίκαιο και διέπεται από τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας ή τις τυχόν ειδικές ρυθμίσεις που αφορούν την αναστολή εκτέλεσης ή τη διακοπή της ποινής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2017/1939 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 12ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2017, ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑΣ

Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου της 12ης Οκτωβρίου 2017 σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης την 31.10.2017 (283/31.10.2017) και τέθηκε σε ισχύ την 20η Νοεμβρίου 2017.

Η ίδρυση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας στηρίζεται στο άρθρο 86 (σχετικά και τα άρθρα 310, 325) της Συνθήκης για την Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και συστήθηκε από είκοσι (20) κράτη-μέλη (Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Εσθονία, Ιταλία, Ισπανία, Κροατία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Σλοβενία, Τσεχία, Φινλανδία) με προσφυγή στη διαδικασία της ενισχυμένης συνεργασίας, η οποία προϋποθέτει τη σχετική συμφωνία εννέα (9) τουλάχιστον κρατών-μελών και προβλέπεται στο άρθρο 20 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) και στα άρθρα 326-334 της Συνθήκης για την Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), σημειωμένου ότι στη δυνατότητα τήρησης της διαδικασίας αυτής παραπέμπει ειδικά το άρθρο 86 της ΣΛΕΕ. Ήδη δε επίκειται η συμμετοχή στη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας δύο (2) ακόμη κρατών-μελών, της Μάλτας και της Ολλανδίας.

Με το άρθρο 3 του Κανονισμού συστήνεται η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία ως όργανο της Ένωσης, ενώ στο άρθρο 4 ορίζεται ότι «η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία είναι αρμόδια για την έρευνα, τη δίωξη και την παραπομπή ενώπιον της δικαιοσύνης των δραστών αξιοποιώντας πράξεις, καθώς και των συνεργών σε αξιόποινες πράξεις, οι οποίες

θήγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, που προβλέπονται στην Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 και καθορίζονται από τον Κανονισμό. Για τον σκοπό αυτόν, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία διενεργεί έρευνες, εκτελεί πράξεις δίωξης και ασκεί εισαγγελικά καθήκοντα στα αρμόδια δικαστήρια των κρατών-μελών έως την οριστική περάτωση της υπόθεσης».

Σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουλίου 2017 σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, η προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης δεν αφορά μόνο τη διαχείριση των πιστώσεων του προϋπολογισμού αλλά επεκτείνεται και σε όλα τα μέτρα που επηρεάζουν αρνητικά ή που απειλούν να επηρεάσουν αρνητικά τα στοιχεία του ενεργητικού της Ένωσης, καθώς και εκείνα των κρατών-μελών, εφόσον τα εν λόγω μέτρα σχετίζονται με τις πολιτικές της Ένωσης.

Ο Κανονισμός δεν θίγει τις εξουσίες των εθνικών δικαζόντων δικαστηρίων ενόψει της πρόβλεψής του στο άρθρο 36 παράγραφος 5 ότι, δηλαδή, σε περίπτωση που ληφθεί απόφαση σχετικά με το κράτος-μέλος, στο οποίο θα παραπεμφθεί η υπόθεση προς άσκηση δίωξης, το αρμόδιο εθνικό δικαστήριο στο εν λόγω κράτος-μέλος καθορίζεται βάσει του εθνικού δικαίου.

Στις διατάξεις των άρθρων 14, 16 και 17 του Κανονισμού, καθορίζονται τα τυπικά προσόντα των μελών της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, τα οποία πρέπει να είναι «ενεργά μέλη της εισαγγελικής αρχής ή του δικαστικού σώματος των κρατών-μελών».

Η διάκριση ανάμεσα σε μέλη της εισαγγελικής αρχής και του δικαστικού σώματος γίνεται προκειμένου να διευκολυνθούν εκείνα τα κράτη-μέλη, που στο εθνικό τους σύστημα προβλέπουν τη δυνατότητα εναλλαγής μεταξύ των ρόλων εισαγγελέα και δικαστή, ενόψει του ότι οι δικαστικοί λειτουργοί (δικαστές και εισαγγελείς) έχουν αυτή τη θεσμική δυνατότητα, περιοδικά, κατόπιν επιλογής τους ή για την κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών του δικαστικού συστήματος (π.χ. Ιταλία, Γαλλία, Γερμανία).

Επομένως, οι προαναφερόμενες διατάξεις του Κανονισμού σχετίζονται και αφορούν αποκλειστικά τους εισαγγελικούς λειτουργούς για όσα κράτη-μέλη, όπως στην Ελλάδα, δεν υφίσταται η θεσμική δυνατότητα εναλλαγής του ρόλου δικαστή και εισαγγελέα.

Κατά το στάδιο της νομοπαρασκευαστικής επεξεργασίας του Κανονισμού και προς επίρρωση της άποψης αυτής είχε αναφερθεί, ότι αυτά τα κράτη-μέλη, όπως η Ελλάδα, δεν ήταν δυνατόν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του Κανονισμού, αφού το κεντρικό επίπεδο της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (συλλογικό όργανο) αποτελείται από δικαστές και το αποκεντρωμένο, σε εθνικό επίπεδο από εισαγγελείς, εφόσον στο εθνικό δικονομικό δίκαιο η άσκηση της ποινικής δίωξης ανατίθεται σε εισαγγελείς.

Με το άρθρο 16 του νόμου προσαρμόζονται στην εγχώρια έννομη τάξη οι διατάξεις των άρθρων 14 και 15 του Κανονισμού, οι οποίες αφορούν τον διορισμό και στην παύση των Ευρωπαίων Γενικών Εισαγγελέων, καθώς και των αναπληρωτών τους. Συγκεκριμένα, στην παράγραφο 4 του άρθρου 16, προβλέπεται η χορήγηση ειδικής κανονικής άδειας χωρίς αποδοχές, όπως αυτή προβλέπεται στην παρ. 6 του άρθρου 44 του Κώδικα Ορ-

γανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ν. 1756/1988, Α' 35), προκειμένου ο Ευρωπαίος Γενικός Εισαγγελέας να προσληφθεί ως έκτακτος υπάλληλος της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 96 παράγραφος 1 εδάφιο β του Κανονισμού.

Με τα άρθρα 17 και 18 προσαρμόζεται στην εγχώρια έννομη τάξη η διάταξη του άρθρου 16 του Κανονισμού για τον διορισμό και την παύση των Ευρωπαίων Εισαγγελέων.

Ενόψει του ότι ο υποψήφιος πρέπει να διαθέτει τα προσόντα, που απαιτούνται για το διορισμό σε ένα τόσο υψηλό εισαγγελικό ή δικαστικό αξίωμα, στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 18 του παρόντος νόμου, αποτυπώνονται ρητά τα προσόντα που πρέπει να κατέχει και τα κριτήρια που πρέπει να πληροί ο υποψήφιος κατά τον χρόνο υποβολής αίτησης.

Προκειμένου να υλοποιηθεί η υπόδειξη τριών υποψηφίων για τη θέση του Έλληνα Ευρωπαίου Εισαγγελέα, προτείνεται η έναρξη της διαδικασίας για την υποβολή αιτήσεων των ενδιαφερομένων να γίνεται με πρωτοβουλία του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου ως προς την τήρηση τόσο της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων όσο και του περιεχομένου του σχετικού φακέλου των υποψηφίων, όπως αυτά αποτυπώνονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 18.

Στην παράγραφο 4 του άρθρου 18 ορίζεται ότι η συνολοκλή αξιολόγηση των υποψηφίων και η επιλογή τριών (3) εξ αυτών γίνεται από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, το οποίο αποφαινεται εντός είκοσι (20) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας της περίπτωσης β' της παραγράφου 3. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, μετά από εισήγηση του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, αφού, όσοι εκ των υποψηφίων πληρούν τα κριτήρια επιλογής, κληθούν να περάσουν από ατομική συνέντευξη.

Η εκ των προτέρων επιλογή, που προηγείται της τελικής επιλογής, με βάση τα προσόντα των υποψηφίων προτιμάται, ενόψει του ότι οι προτεινόμενοι για τη θέση αυτή οφείλουν να ανταποκρίνονται στην ιδιαίτερη φύση των ευρωπαϊκών εισαγγελέων, καθώς αυτοί συνδέονται με το αντίστοιχο κράτος-μέλος, ενώ συγχρόνως είναι μέλη του συλλογικού οργάνου, όπως ορίζεται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 του Κανονισμού, που αποτελείται από τον Ευρωπαϊκό Γενικό Εισαγγελέα και έναν Ευρωπαίο Εισαγγελέα ανά κράτος-μέλος και είναι δε υπεύθυνο για τη γενική επίβλεψη των δραστηριοτήτων της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας.

Σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 18, η συντέλεση της διαδικασίας με την πρόταση του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης σχετικά με τους τρεις (3) υποψηφίους γίνεται, όταν διαβιβαστούν οι αιτήσεις και οι φάκελοι των υποψηφίων, δια του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρώπινων Δικαιωμάτων στην αρμόδια ευρωπαϊκή υπηρεσία για να ακολουθήσει η κατά το άρθρο 16 του Κανονισμού επιλογή και διορισμός του Έλληνα Ευρωπαίου Εισαγγελέα.

Σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 18, ειδική κανονική άδεια χορηγείται προκειμένου ο Έλληνας Ευρωπαίος Εισαγγελέας να προσληφθεί ως έκτακτος υ-

πάλληλος της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 96 παράγραφος 1 εδάφιο β του Κανονισμού.

Η παράγραφος 7 είναι μια μεταβατική διάταξη, η οποία ρυθμίζει την προθεσμία έκδοσης της πρόσκλησης από τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου έως πέντε (5) ημέρες από τη δημοσίευση του νόμου.

Στο άρθρο 19 του νόμου, καθορίζονται οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα των Ευρωπαίων εντεταλμένων εισαγγελέων.

Στο άρθρο 20 του νόμου, προσδιορίζεται η εθνική αρχή που αποφασίζει ως προς την ανάθεση της αρμοδιότητας σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και των εθνικών Εισαγγελικών Αρχών, σχετικά με το αν η αξιόποινη συμπεριφορά εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 22 παράγραφος 2 ή 3 του Κανονισμού ή του άρθρου 25 παράγραφος 2 ή 3, οι εθνικές αρχές, που είναι αρμόδιες να αποφασίσουν σχετικά με την ανάθεση αρμοδιοτήτων για τη δίωξη σε εθνικό επίπεδο, αποφασίζουν ποιος πρέπει να είναι αρμόδιος για τη διερεύνηση της υπόθεσης.

Ενόψει της σκέψης 62 του προοιμίου του Κανονισμού, σύμφωνα με την οποία: «σε περίπτωση διαφωνίας επί ζητημάτων που αφορούν την άσκηση αρμοδιότητας, οι αρμόδιες εθνικές αρχές θα πρέπει να αποφασίζουν σχετικά με την ανάθεση αρμοδιότητας» και «ως αρμόδιες εθνικές αρχές θα πρέπει να νοούνται οποιεσδήποτε δικαστικές αρχές έχουν αρμοδιότητα να αποφασίσουν σχετικά με την ανάθεση αρμοδιότητας σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο», προτείνεται η σχετική αρμοδιότητα για την επίλυση της διαφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και των εθνικών εισαγγελικών αρχών να χορηγηθεί στο Δικαστήριο του Αρείου Πάγου, το οποίο συνεδριάζοντας σε Συμβούλιο, κατόπιν πρότασης του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, αποφασίζει σχετικά.

Στο άρθρο 21 του νόμου, προβλέπεται η ακώλυτη παροχή συνδρομής στον Έλληνα Ευρωπαίο Εντεταλμένο Εισαγγελέα από τους Εισαγγελείς Οικονομικού Εγκλήματος και Εγκλημάτων Διαφθοράς, την Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, την αρμόδια αρχή για τον συντονισμό της καταπολέμησης της απάτης (AFCOS), σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ, ΕΥΡΑΤΟΜ) αριθμ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), τους δημόσιους λειτουργούς ή υπαλλήλους και όλους τους δημόσιους οργανισμούς και αρχές συμπεριλαμβανομένων και των ανεξάρτητων αρχών.

Ύστερα από δεσμευτική παραγγελία του Έλληνα Ευρωπαίου Εντεταλμένου Εισαγγελέα, ο Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης και πρόεδρος του Συντονιστικού Οργάνου Επιθεώρησης και Ελέγχου (Σ.Ο.Ε.Ε) ορίζει επιθεωρητές που υπηρετούν στον ίδιο ή επιθεωρητές ή ελεγκτές υπαλλήλους που υπηρετούν στα σώματα ελέγχου ή στις υπηρεσίες που συμμετέχουν στο Σ.Ο.Ε.Ε., οι οποίοι όμως διαθέτουν τα ειδικά οριζόμενα στην διάταξη προσόντα, για να τον βοηθήσουν στα πλαίσια των ερευνών που αρμοδίως διενεργεί, είτε ως ειδικοί ανακριτικοί υπάλληλοι κατά την διεξαγωγή –πάντοτε υπό την εποπτεία του– προκαταρκτικής εξέτασης ή προανάκρισης ή συγκεκριμένων ανακριτικών πράξεων, είτε ως εμπειρο-

γνώμονες για την ενέργεια ελέγχων (φορολογικών, τραπεζικών κ.λ.π.), για την σύνταξη πραγματογνωμοσύνης ή έκθεσης – πορίσματος επί ειδικών ζητημάτων ή ακόμη για την παροχή μαρτυρικής κατάθεσης σύμφωνα με το άρθρο 205 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 22

Διαπιστώθηκε ότι η εφαρμογή στην πράξη της αρχής του αυτοδιοίκητου των δικαστηρίων και των εισαγγελιών, η οποία ερείδεται στη συνταγματική αρχή της διακρίσεως των λειτουργιών, είχε επιτυχημένα αποτελέσματα, όσον αφορά στην αποδοτικότερη άσκηση της δικαιοσύνης. Για τον λόγο αυτό, θεωρώντας ότι ο κανονισμός αποτελεί εσωτερικό ζήτημα των δικαστηρίων, διατηρούνται κατά βάση οι διατάξεις του προηγούμενου Οργανισμού, με ορισμένες διαφοροποιήσεις, οι οποίες ενισχύουν το αυτοδιοίκητο.

Στην παράγραφο 7 του άρθρου 17 του ν. 1756/1988 (Κώδικας Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών) διατηρείται η υποχρέωση υποβολής των κανονισμών στις ολομέλειες των οικείων ανωτάτων δικαστηρίων, οι οποίες, ενόψει του θεσμικού τους ρόλου, είναι οι αρμόδιες να προβούν σε έλεγχο αυτών, κριθέντος ότι η εποπτεία από οποιοδήποτε άλλο όργανο θίγει τον πυρήνα του αυτοδιοίκητου. Με τη ρύθμιση αυτή διασφαλίζεται η εναρμόνιση των κανονισμών όλων των δικαστηρίων και εισαγγελιών με στόχο την ορθολογική και αποδοτική οργάνωση της δικαιοσύνης και με γνώμονα την αρχή της ισοδύναμης χρέωσης μεταξύ των δικαστηρίων και δικαστικών λειτουργιών. Σε περίπτωση δε που, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων συνθηκών εκάστου δικαστηρίου και εισαγγελίας, δεν διασφαλίζονται οι ανωτέρω αρχές, οι ολομέλειες των οικείων ανωτάτων δικαστηρίων δύνανται να αναπέμψουν τον κανονισμό στο δικαστήριο ή στην εισαγγελία, στα οποία αφορά, προκειμένου να τον αναπροσαρμόσει.

Άρθρο 23

Με το άρθρο 23 αυξάνονται οι οργανικές θέσεις των υπηρετούντων εισαγγελικών λειτουργιών, προκειμένου να επιταχυνθεί η απονομή της ποινικής δικαιοσύνης και να καλυφθούν οι ανάγκες που θα προκύψουν από τον ορισμό ήδη υπηρετούντων εισαγγελικών λειτουργιών και τη συνακόλουθη ανάληψη καθηκόντων σε προβλεπόμενες εξειδικευμένες θέσεις πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, με συνέπεια την αποδυνάμωση των υπηρεσιών στις οποίες αυτοί ήδη υπηρετούν. Σημειώνεται ότι, εκτός των θέσεων που αφορούν την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, με το άρθρο 5 του ν. 4571/2018, το οποίο τροποποίησε το άρθρο 3Α του ν. 3213/2003, προβλέπεται θέση πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης ενός (1) Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου ως μέλους στην Επιτροπή Ελέγχου Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης, επιπλέον της ήδη προβλεπόμενης θέσης του Προέδρου της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες.

Άρθρο 24

Με τις προτεινόμενες διατάξεις επιχειρείται να διευθετηθούν ορισμένα, σημαντικά από πρακτική άποψη, ζητήματα που αφορούν στην εύρυθμη λειτουργία του Γραφείου του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος, που λειτουργεί σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 17Α του ν. 2523/1997 και του Γραφείου Εμπειρογνομόνων του Εισαγγελέα Εγκλημάτων Διαφθοράς, που λειτουργεί σύμφωνα με την παρ. 3Α του άρθρου 2 του ν. 4022/2011.

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 24 προτείνεται προσθήκη στο πέμπτο εδάφιο στην παρ. 9 του άρθρου 17Α του ν. 2523/1997. Με την προσθήκη αυτή ορίζεται ότι οι αποσπάσεις δια των οποίων στελεχώνεται το ιδιαίτερο τμήμα επιστημονικής υποστήριξης του έργου του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος και των Εισαγγελέων που τον επικουρούν τελούνται κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης. Αντίστοιχη αντιμετώπιση ήδη υπάρχει για τις αντίστοιχες αποσπάσεις των στελεχών του Γραφείου Εμπειρογνομόνων του Εισαγγελέα Εγκλημάτων Διαφθοράς.

Με την παράγραφο 2 προστίθεται μία ακόμη δυνατότητα για τον Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος, τον αναπληρωτή του και τους εισαγγελικούς λειτουργούς που τον επικουρούν. Σε περιπτώσεις που οι συγκεκριμένοι εισαγγελικοί λειτουργοί έχουν να αντιμετωπίσουν υποθέσεις, το αντικείμενο των οποίων απαιτεί ειδικές γνώσεις που δεν μπορούν να παρασχεθούν από το επιστημονικό προσωπικό του γραφείου του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος, τότε δύνανται να ζητήσουν από τον εποπτευόμενα Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου να ορίσει με πράξη του ειδικούς επιστήμονες για την υποβοήθηση του έργου της προανάκρισης ή της προκαταρκτικής εξέτασης. Ο ορισμός των ειδικών επιστημόνων γίνεται μεταξύ των προσώπων που υπηρετούν στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Οι διατάξεις των άρθρων 188 έως 193 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας εφαρμόζονται αναλόγως. Οι προστιθέμενες διατάξεις βρίσκονται σε αντιστοιχία με το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 248 του κώδικα ποινικής δικονομίας, διατάξεις δηλαδή που δύνανται να εφαρμοστούν μόνο από τον ανακριτή και στο πλαίσιο της κύριας ανάκρισης.

Η παράγραφος 3 του προτεινόμενου άρθρου αφορά στο αυτοτελές Γραφείο Ειδικών Εμπειρογνομόνων, το οποίο διευθύνεται από τον Εισαγγελέα Εγκλημάτων Διαφθοράς σύμφωνα με την παρ. 3Α του άρθρου 2 του ν. 4022/2011. Με αυτήν διευκρινίζεται, προς άρση αμφισβητήσεων, ότι το ως άνω γραφείο δύναται να στελεχωθεί και με ένστολο προσωπικό που προέρχεται από την ελληνική αστυνομία.

Με την προτεινόμενη παράγραφο 4 προστίθενται εδάφια στην παρ. 3Α του άρθρου 2 του ν. 4022/2011. Σκοπός της προσθήκης είναι, εν όψει του πολύ δύσκολου έργου που έχουν να διεκπεραιώσουν τα επιστημονικά στελέχη, να υπάρχει η δυνατότητα αποζημίωσης των υπαλλήλων που υπηρετούν κατ' αποκλειστικότητα ως επιστημονικό προσωπικό του Γραφείου. Όσοι υπηρετούν με απόσπαση λαμβάνουν το σύνολο των αποδοχών και επιδομάτων της οργανικής τους θέσης, καθώς και τις προαναφερόμενες πρόσθετες αμοιβές και τις πραγματοποιούμενες υπερωρίες. Οι αποδοχές του αποσπασθέντος προσωπικού συνεχίζουν να καταβάλλονται από την υπηρεσία προέλευσής του, σε αντιστοιχία με τα ισχύοντα για το

προσωπικό του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος.

Άρθρο 25

Με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου αυτού θεσπίζονται ευέλικτες διαδικασίες για την αποκομιδή των βοθρολυμάτων των φυλακών και το βιολογικό καθαρισμό των λυμάτων αυτών, ζήτημα υψηλού υγειονομικού ενδιαφέροντος και εύρυθμης λειτουργίας των καταστημάτων κράτησης.

Άρθρο 26

Κάλυψη δαπανών δικαστικών λειτουργιών και γραμματέων για τις μεταβατικές έδρες των δικαστηρίων

Με την προτεινόμενη διάταξη ρυθμίζεται η διαδικασία κάλυψης των δαπανών μετακίνησης των δικαστικών λειτουργιών και των γραμματέων των δικαστηρίων για τις καθορισμένες συνεδριάσεις αυτών στις μεταβατικές τους έδρες. Συγκεκριμένα, η υφιστάμενη απολογιστική διαδικασία εκκαθάρισης των δαπανών αυτών από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων παρουσιάζει δυσλειτουργίες και μεγάλες καθυστερήσεις (ενίοτε και πέραν του έτους), ενώ, παράλληλα, επιβαρύνει προσωπικά και πολλές φορές δυσβάστακτα τους ανωτέρω μετακινούμενους για την άσκηση του υπηρεσιακού τους καθήκοντος. Στο πλαίσιο αυτό, προτείνεται η ετήσια επιχορήγηση από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, με τη μεταβίβαση των αντίστοιχων πιστώσεων στα δικαστήρια, μέσω της υφιστάμενης διαδικασίας επιχορήγησης των δικαστηρίων από το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ., καθόσον τα δικαστήρια, έχοντας να εκκαθαρίσουν μικρότερο αριθμό δαπανών σε σχέση με το ανωτέρω Υπουργείο και γνωρίζοντας εκ των προτέρων τις συνεδριάσεις των μεταβατικών τους εδρών και τον απαιτούμενο αριθμό των μετακινούμενων προσώπων, θα μπορούν να διευθετούν αποτελεσματικότερα και ταχύτερα τη συγκεκριμένη ανάγκη, με τις πιστώσεις που θα έχουν εγκαίρως στη διάθεσή τους και τηρώντας πάντα τους κανόνες του Δημοσίου Λογιστικού (δυνατότητα έκδοσης χρηματικών ενταλμάτων προπληρωμής κ.λπ.). Για τον καλύτερο συντονισμό δε των σχετικών ενεργειών επιχορηγούνται μόνο οι μεγάλοι σχηματισμοί (κατά βάση τα Εφετεία), τα οποία θα μεριμνούν για τις σχετικές ανάγκες όλης της περιφέρειάς τους.

Άρθρο 27

Η καταχώριση των αποφάσεων και των βουλευμάτων αποτελεί καθήκον του γραμματέα που υπηρετεί στην έδρα του δικαστηρίου ή του συμβουλίου που τα εξέδωσε ή του αρμοδίου προς τούτο τμήματός του. Με την παρούσα διάταξη επικαιροποιείται το νομοθετικό πλαίσιο για την καταχώριση αυτή και ορίζεται ότι ο πιστοποιημένος χρήστης του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (Ο.Π.Σ.) του Εθνικού Ποινικού Μητρώου της Γραμματείας του Δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση ή το βούλευμα, χειρίζεται ο ίδιος και την καταχώριση των ανωτέρω στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης (Ο.Σ.Δ.Δ.Υ.Π.Π.), που αποτελεί νέο έργο στον τομέα της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης.

Άρθρο 28

Βελτίωση διατάξεων σχετικά με την παροχή νομικής βοήθειας σε πολίτες χαμηλού εισοδήματος

Με τις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, προβλέπεται η δυνατότητα των αιτούντων συναινετικό διαζύγιο ενώπιον συμβολαιογράφου να κάνουν χρήση των διατάξεων για την παροχή νομικής βοήθειας σε αστικές υποθέσεις.

Με την παράγραφο 3, ενοποιείται η διαδικασία της παροχής νομικής βοήθειας και παρέχεται αυτή από το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ, τόσο σε σχέση με την κύρια αποζημίωση όσο και σε σχέση με την πρόσθετη αποζημίωση σε ποινικές δίκες μακράς διάρκειας. Η τελευταία, πριν από την ισχύ της προτεινόμενης παραγράφου, παρέχονταν εξωδικαστικά μετά από αίτηση των δικηγόρων υπηρεσίας ενώπιον του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Με τη νέα ενοποιημένη διαδικασία, απλοποιείται και εξορθολογίζεται η παροχή της νομικής βοήθειας στο σύνολό της.

Με την παράγραφο 4, αντικαθίσταται το άρθρο 15 του νόμου για την παροχή νομικής βοήθειας. Ο φόρος προστιθέμενης αξίας είναι, κατ' αρχάς, ένας ευρωπαϊκός φόρος. Η Οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου της 28ης Νοεμβρίου 2006 σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 347/11.12.2006) επιτρέπει, στο άρθρο 66, την κατά παρέκκλιση μετάθεση του απαιτητού του φόρου στην παροχή υπηρεσιών, για ορισμένες πράξεις ή ορισμένες κατηγορίες υποκειμένων στο φόρο, το αργότερο κατά το χρόνο είσπραξης του τιμήματος. Περαιτέρω, το άρθρο 16 παρ. 2 του Κώδικα ΦΠΑ (ν. 2859/2000 όπως ισχύει) σχετικά με το χρόνο γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης στην παροχή υπηρεσιών, επιτρέπει την κατά παρέκκλιση μετάθεση του απαιτητού του φόρου κατά το χρόνο είσπραξης της αντιπαροχής στην περίπτωση παροχής υπηρεσιών που πραγματοποιούνται ύστερα από επιταγή δημόσιας αρχής ή στο όνομά της ή σε εκτέλεση νόμου (περίπτωση ζ'). Ο ν. 3226/2004 για τη νομική βοήθεια ορίζει ειδικά στο άρθρο 1 ότι δικαιούχοι νομικής βοήθειας είναι οι χαμηλού εισοδήματος πολίτες, στο άρθρο 2 παράγραφος 3 ότι, η διαδικασία διεξάγεται ατελώς και ήδη στο υπό τροποποίηση άρθρο 15 ότι το προσήκον φορολογικό στοιχείο για την παροχή των υπηρεσιών του δικηγόρου υπηρεσίας εκδίδεται κατά την είσπραξη της σχετικής αποζημίωσης. Τέλος, ο Κώδικας Δικηγόρων ορίζει, στο άρθρο 57 σχετικά με το δικαίωμα του δικηγόρου σε αμοιβή, ότι η εργασία του δικηγόρου προς τον εντολέα του ολοκληρώνεται μόνο με την πραγματική είσπραξη της αμοιβής του.

Στο πλαίσιο των ανωτέρω διατάξεων, σε συνδυασμό με τη φύση της νομικής βοήθειας ως κοινωνικής παροχής για την ισότιμη πρόσβαση στη δικαιοσύνη των ασθενέστερων οικονομικά πολιτών, με την παράγραφο 4 του άρθρου 28, προτείνεται η εν λόγω τροποποίηση νομοθετικής διάταξης. Λαμβάνεται δε υπόψη ότι, σε κάθε περίπτωση, για την εκκαθάριση της δαπάνης εξακολουθεί να υποβάλλεται ως νόμιμο παραστατικό το ειδικό γραμμάτιο προκαταβολής κατ' άρθρο 61 παρ. 3 του ν. 4194/2013, το οποίο περιέχει ειδικώς το ποσό του ΦΠΑ που αντιστοιχεί στην αποζημίωση του δικηγόρου υπηρεσίας. Ο τελευταίος υποχρεούται πλέον αμελλητί να καταχωρίσει ηλεκτρονικά το φορολογικό στοιχείο που θα εκδώσει, σε κάθε περίπτωση, πριν από την πραγματική είσπραξη της αποζημίωσής του.

Άρθρο 29

Τροποποίηση διατάξεων του Οργανισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, στο πλαίσιο των στρατηγικών του στόχων, και παράλληλα με τις νομοπαρασκευαστικές και διοικητικές ενέργειες του, ήδη υλοποιεί πρόγραμμα έργων σύμφωνα με τη στρατηγική του «Πολιτεούς σχεδίου δράσης για την ευρωπαϊκή ηλεκτρονική δικαιοσύνη» (2014/C 182/02). Το εν λόγω πρόγραμμα έργων περιλαμβάνει έναν αριθμό από παρεμβάσεις διοικητικής βελτιστοποίησης και Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ). Αντίστοιχα έργα προβλέπεται να υλοποιηθούν και στο άμεσο και απώτερο μέλλον, στο πλαίσιο αντίστοιχων εθνικών σχεδίων δράσης για την ανάπτυξη στρατηγικών στόχων στον τομέα της δικαιοσύνης που, στο πλείστο των περιπτώσεων, υλοποιούνται με ευρωπαϊκή χρηματοδότηση ή συγχρηματοδότηση. Ενόψει των ανωτέρω, με το άρθρο 29, προκρίνεται η τροποποίηση του Οργανισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ώστε να συστήνονται, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ομάδες διοίκησης έργου (Ο.Δ.Ε.), οι οποίες λειτουργώντας αμισθί, συντονίζουν και ελέγχουν, τη διοίκηση, παρακολούθηση, διαχείριση και διασφάλιση της λειτουργίας και επέκτασης των προγραμμάτων αυτών.

Άρθρο 30

Τροποποίηση διατάξεων του Κώδικα Δικηγόρων

Με την παράγραφο 1 του άρθρου προστίθεται νέο εδάφιο στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 61 του Κώδικα δικηγόρων. Το Πληροφοριακό Σύστημα «Αλληλεπιδραστικές Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες Προδικασίας – On line Εξυπηρέτηση Δικηγόρων, Δικαστών και Πολιτών» (portal.olomeleia.gr) συνιστά κομβικό έργο στον τομέα της δικαιοσύνης και περιλαμβάνει έναν αριθμό από παρεμβάσεις διοικητικής βελτιστοποίησης και τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών που έχει θεθεί στην υπηρεσία των Δικηγόρων, των Δικαστών και των Πολιτών. Για τη διατήρηση και συνεχή ετοιμότητα του έργου απαιτούνται σημαντικές λειτουργικές δαπάνες και εξόδα συντήρησης, αντίστοιχα των σκοπών που επιτελούνται με αυτό. Για την κάλυψη των δαπανών και των εξόδων αυτών θεσπίζεται πάγια εισφορά επί των γραμματίων προκαταβολής εισφορών και ενσήμων, ευλόγου ύψους 0,50 ευρώ ανά γραμμάτιο.

Με την παράγραφο 2 του άρθρου αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 89 του Κώδικα δικηγόρων. Οι δικηγορικοί σύλλογοι είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, σωματειακής μορφής, με οικονομική, διοικητική και διαχειριστική αυτονομία. Η αυτοτέλεια των δικηγορικών συλλόγων διακηρύσσεται διαχρονικά σε κάθε νομοθέτημα που τους διέπει (Κώδικας Δικηγόρων) και έχει αναγνωριστεί διαχρονικά από τη νομολογία των πολιτικών και διοικητικών δικαστηρίων της χώρας, καθώς και του Συμβουλίου της Επικρατείας. Ως εκ τούτου, για κάθε ζήτημα που διέπει τη λειτουργία τους εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Δικηγόρων, όπως αυτές εξειδικεύονται από τον οργανισμό για την οργάνωση και λειτουργία

γία των υπηρεσιών των δικηγορικών συλλόγων και τον κανονισμό για τη λειτουργία του διοικητικού τους συμβουλίου και των άλλων συλλογικών οργάνων τους.

Με την παράγραφο 3 του άρθρου αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 96 του Κώδικα δικηγόρων. Οι δικηγορικοί σύλλογοι είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, σωματειακής μορφής, με οικονομική, διοικητική και διαχειριστική αυτονομία και αυτοτέλεια, που τελούν υπό την εποπτεία του Υπουργού Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, στο πλαίσιο των σκοπών τους. Στους σκοπούς τους συμπεριλαμβάνεται, πέραν της προαγωγής των συμφερόντων των μελών τους για την αξιοπρεπή άσκηση του δικηγορικού λειτουργήματος, η υπεράσπιση των αρχών και κανόνων του κράτους δικαίου σε μία δημοκρατική πολιτεία, η διασφάλιση της λειτουργίας μιας ανεξάρτητης δικαιοσύνης, η άσκηση παρεμβάσεων ενώπιον των δικαστηρίων και κάθε αρχής για κάθε ζήτημα εθνικού, κοινωνικού, πολιτισμικού, ή οικονομικού ενδιαφέροντος. Στο πλαίσιο αυτό, ο οργανισμός για την οργάνωση και λειτουργία των υπηρεσιών των δικηγορικών συλλόγων εγκρίνεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Με την παράγραφο 4 του άρθρου αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 152 του Κώδικα δικηγόρων. Με την παρούσα τροποποίηση ο Πρόεδρος του πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, ευθύς ως λάβει ίδια γνώση, με οποιονδήποτε τρόπο, πειθαρχικά επιλήψιμων πράξεων δικηγόρου ή δικηγορικής εταιρείας, παραγγέλλει άνευ καταβολής παραβόλου τη διενέργεια προκαταρκτικής πειθαρχικής εξέτασης, αναθέτοντάς την σε μέλος του πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου. Η προσθήκη αυτή κρίνεται αναγκαία για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση τυχόν αθέμιτων δικηγορικών πρακτικών.

Άρθρο 31

Η προτεινόμενη διάταξη σχετικά με την επιλογή προϊσταμένων τμημάτων των υποθηκοφυλακείων του άρθρου 32 του ν. 4456/2017 (Α΄ 24) κρίνεται αναγκαία για την επιτάχυνση και διευκόλυνση της διαδικασίας πλήρωσης των θέσεων από πρόσωπα με τα προσήκοντα για την άσκηση των σχετικών καθηκόντων προσόντα, κατά το μεταβατικό διάστημα μέχρι σταδιακά να καταργηθούν τα έμμισθα και τα άμισθα υποθηκοφυλακεία της χώρας, τα κτηματολογικά γραφεία Ρόδου και Κω - Λέρου και τα κτηματολογικά γραφεία Θεσσαλονίκης και Πειραιά, σύμφωνα με τις παραγράφους 5 και 7 του άρθρου 1 του ν. 4512/2018 (Α΄ 5).

Άρθρο 32

Ασφάλιση κατά κινδύνου ατυχήματος προσώπων που παρέχουν κοινωφελή εργασία

Με την προτεινόμενη διάταξη, το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, αναγνωρίζοντας την ανάγκη να παρέχεται ασφαλιστική κάλυψη έναντι κινδύνου ατυχήματος στους καταδικασθέντες που παρέχουν κοινωφελή εργασία ως μέτρο έκτισης της ποινής, καλύπτει το θεσμικό έλλειμμα στον τρόπο εφαρ-

μογής του ποινικού αυτού μέτρου, το οποίο υφίσταται εδώ και 20 χρόνια, από την έναρξη υλοποίησης του θεσμού το 1997 (Υπουργική Απόφαση με αριθμ. 108842/1997, Β΄ 1104) και ιδίως μετά το 2007 οπότε και λειτουργούν οι Υπηρεσίες Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής (π.δ. 195/2006, Α΄ 199), οι οποίες είναι οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΔΔΑΔ για την υλοποίηση του μέτρου.

Η νομοθετική αυτή πρωτοβουλία εντάσσεται στην στρατηγική του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για την ενίσχυση και ανάπτυξη των εναλλακτικών της στερητικής της ελευθερίας μέτρων και πρόκειται περαιτέρω να υποστηριχθεί στο σχέδιο του νέου Ποινικού Κώδικα που σύντομα θα τεθεί προς ψήφιση στη Βουλή.

Άρθρο 33

Κατά την πρόβλεψη της ισχύουσας διάταξης του άρθρου 417 του ΚΠΔ η τήρηση της διαδικασίας της άμεσης παραπομπής του κατηγορουμένου στο ακροατήριο, στις περιπτώσεις αυτόφωρης σύλληψής του μετά την τέλεση ορισμένου πλημμελήματος, εξαρτιόταν τελικά από τη δυνατότητα του εισαγγελέα, εφόσον έκρινε ότι συνέτρεχαν λόγοι, να αποφασίσει αν θα εφαρμόσει ή όχι αυτή.

Άλλωστε, με το άρθρο 279 του ΚΠΔ, όπως διαμορφώθηκε μετά το άρθρο 32 του ν. 4356/2015, Α΄ 181, προβλέφθηκε ότι ο ανακριτικός υπάλληλος εντός δώδεκα (12) ωρών ειδοποιεί με το ταχύτερο μέσο τον εισαγγελέα, ο οποίος μπορεί, λαμβάνοντας υπόψη τη βαρύτητα του εγκλήματος και την προσωπικότητα του δράστη, να δώσει εντολή να αφεθεί αυτός ελεύθερος και να μην εφαρμοστεί η προβλεπόμενη για τα αυτόφωρα εγκλήματα διαδικασία του άρθρου 418 παράγραφος 1 εδάφιο α΄ και 2. Δόθηκε έτσι η δυνατότητα στον εισαγγελέα, έγκαιρα, πριν καν μεσολαβήσει η ταλαιπωρία των εμπλεκόμενων και η επιβάρυνση των αρχών που συνδέονται με την αυτόφωρη διαδικασία, τη σύλληψη και την προσαγωγή, να προλάβει και να διατάξει τη μη ακολούθηση αυτής.

Οι διατάξεις αυτές σταθερά εκφράζουν τη βούληση του νομοθέτη η διαδικασία της αυτόφωρης εκδίκασης των πλημμελημάτων να εφαρμόζεται ακριβώς εκεί όπου προσηκεί, ώστε η συναφής επιβάρυνση της δικαστικής λειτουργίας και των υπηρεσιών που εμπλέκονται με τη σύλληψη και προσαγωγή του κατηγορούμενου στον εισαγγελέα να μην έχει ως αποτέλεσμα την υπέρμετρη διατάραξή τους, προκειμένου, άλλωστε, να επικεντρωθούν στην αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση της βαρύτερης μορφής εγκληματικότητας. Ο στόχος αυτός, άλλωστε, μπορεί να ικανοποιηθεί σε σημαντικό βαθμό με την παρούσα νομοθετική πρόβλεψη που ρητά εισάγει ως κανόνα τη μη τήρηση της αυτόφωρης διαδικασίας για ορισμένα εγκλήματα που θεωρούνται, είτε λόγω της απειλούμενης εναντίον τους ποινής, είτε επειδή το προσβαλλόμενο με αυτά έννομο αγαθό είναι ιδιαίτερα ελαστικό, είτε λόγω της μη ύπαρξης ιδιαίτερων στοιχείων κοινωνικοηθικής απαξίας που εκφράζονται από τον συγκεκριμένο τρόπο τέλεσής τους, ως κατά κανόνα χαμηλής απαξίας.

Άρθρο 34

Διατάξεις για τη βελτίωση της λειτουργίας της κεντρικής επιτροπής διαμεσολάβησης

Με την προτεινόμενη αναδιατύπωση της παρ. 1, του άρθρου 186 του ν. 4512/2018, η δυνατότητα να ορίζεται μέλος της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης (ΚΕΔ) και Αρεοπαγίτης ή Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου επί τιμή, κρίνεται αναγκαία ενόψει του ιδιαίτερου φόρτου εργασίας, τον οποίο συνεπάγεται η συμμετοχή στην ΚΕΔ, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι δεν πρέπει, εκ μόνου του λόγου της αφυπηρέτησης, να αποκλείονται πρόσωπα που έχουν ιδιαίτερη ενασχόληση, εμπειρία και γνώση του θεσμού της διαμεσολάβησης, δεδομένης και της επιβάρυνσης των εν ενεργεία Αρεοπαγιτών και Αντεισαγγελέων του Αρείου Πάγου.

Με την αναδιατύπωση της παραγράφου 2, διευκρινίζεται ότι Πρόεδρος της ΚΕΔ, γίνεται ο εν ενεργεία ή επί τιμή Αρεοπαγίτης ή ο Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου, δεδομένου του ότι τίτλος «επί τιμή» είναι μεν τιμητικός βαθμός, υποδηλώνει όμως και την αντίστοιχη αρχαιότητα.

Η αναδιατύπωση που πραγματοποιείται με την παράγραφο 3, κρίνεται σκόπιμη και αναγκαία, δεδομένου ότι, η απαγόρευση ύπαρξης σχέσης συνεργασίας με εκπαιδευτικούς φορείς και για τα συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα, αφορά μόνο όσα μέλη της ΚΕΔ, συμμετέχουν στην Επιτροπή Εξετάσεων και αυτό για λόγους δεοντολογίας. Αντιθέτως, η εν λόγω απαγόρευση, δεν αφορά στα λοιπά μέλη της ΚΕΔ, κυρίως διότι η ενασχόληση με την εκπαίδευση των υποψήφιων μεσολαβητών, συνεπάγεται βαθιά γνώση του θεσμού και της λειτουργίας του.

Άρθρο 35

Η συγκεκριμένη τροποποίηση σκοπεί στη διατήρηση της εύρυθμης λειτουργίας της ΕΣΔΙ μεσοσύσης της διαδικασίας κατάρτισης των εκπαιδευομένων σε αυτήν. Ειδικότερα, η παράταση της θητείας του Γενικού Διευθυντή, σε περίπτωση που η λήξη της τοποθετείται εντός του μηνός Μαΐου ή Απριλίου του έτους που συμπληρώνεται η τριετία, κρίνεται σκόπιμη διότι: α) κατά τους μήνες αυτούς η Σχολή έχει σημαντικές δραστηριότητες που αφορούν στη θητεία του απερχόμενου Γενικού Διευθυντή (συμβούλια διδασκόντων και σπουδών με αντικείμενο την αξιολόγηση της απερχόμενης σειράς σπουδαστών, δηλαδή αυτής που ολοκληρώνει κατά το μήνα Μάιο την πρακτική της εκπαίδευση) και β) ο νέος Γενικός Διευθυντής βαρύνεται, κατά κανόνα, τους μήνες αυτούς με σειρά διασκέψεων για την περάτωση εκκρεμών υποθέσεων στο πλαίσιο της ενάσκησης των δικαστικών του καθηκόντων, οπότε η παράλληλη εμπλοκή του το δίμηνο αυτό και με τις υποχρεώσεις του στην ΕΣΔΙ καθίσταται κατ' αρχήν ιδιαίτερα δυσχερής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Άρθρο 36

Με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 36, δίνεται η δυνατότητα να ρυθμιστούν ζητήματα τεχνικού και λεπτο-

μερειακού χαρακτήρα που αφορούν τη λειτουργία των καταστημάτων κράτησης και συγκεκριμένα του Ταμείου Κέρδους Σιγαρέτων, του Ταμείου Φιλοπτώχων και των Κεφαλαίων Εργασίας Κρατουμένων με τρόπο ευέλικτο, λειτουργικό και αποτελεσματικό προς όφελος των κρατουμένων αλλά και της εύρυθμης λειτουργίας των καταστημάτων κράτησης.

Άρθρο 37

Ευεργετικός υπολογισμός ημερών ποινής καταδίκων και υποδίκων λόγω εργασίας

Με το άρθρο 37, επιχειρείται η επέκταση του ευεργετικού υπολογισμού και σε εργαζόμενους σε μονάδες αρτοζαχαροπλαστικής των Αγροτικών Καταστημάτων Κράτησης της χώρας. Η εν λόγω ρύθμιση προάγει τον ρόλο των Αγροτικών Καταστημάτων Κράτησης με την παροχή κινήτρων για εργασία και εκπαίδευση των κρατουμένων. Ως εκ τούτου, η εξίσωση των εργαζομένων του αρτοζαχαροπλαστικού των αγροτικών φυλακών με τους εργαζομένους στο αρτοποιείο της Κεντρικής Αποθήκης Υλικού Φυλακών και στις γεωργοκτηνοτροφικές μονάδες δεν είναι απλώς ανεκτή αλλά και επιβεβλημένη, καθόσον πρόκειται για παραγωγικές μονάδες με υψηλή παραγωγική δραστηριότητα και μάλιστα την πλέον κερδοφόρα για το Αγροτικό Κατάστημα Κράτησης.

Η εν λόγω νομοθετική πρωτοβουλία εντάσσεται στην στρατηγική του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για την ενίσχυση των Αγροτικών Φυλακών της Χώρας.

Άρθρο 38

Διενέργεια ιατροδικαστικών πράξεων

Προς εξυπηρέτηση των αναγκών των πολιτών της χώρας, τα τελευταία τρία (3) έτη διορίστηκαν από το Υπουργείο Υγείας και υπηρετούν σε Νοσοκομεία της χώρας Επικουρικοί Ιατροί - ιατροδικαστές. Ο σκοπός της εξυπηρέτησης των πολιτών επισημαίνεται στη με υπ' αριθμ. 3/2017 σχετική Γνωμοδότηση του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, άμεσα συναρτώμενος με την αποστολή των Επικουρικών Ιατροδικαστών, προκειμένου να εφαρμόζεται μεταξύ των διαφόρων δυνατών λύσεων, εκείνη που ανταποκρίνεται καλύτερα στο δημόσιο συμφέρον. Ωστόσο, σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, κατ' εξαίρεση και εφόσον κριθεί αναγκαίο, επιτρέπεται η διενέργεια ιατροδικαστικών πράξεων από Νοσηλευτικό Ίδρυμα του Εθνικού Συστήματος Υγείας, που διαθέτει κατάλληλη υποδομή και ειδικότητες.

Με την προτεινόμενη διάταξη, η οποία επίσης προτείνεται και από την Εισαγγελία του Αρείου Πάγου (έγγραφο με αριθμό 3417/08.06.2018) ενισχύεται ο ορθός καταμερισμός και η ισοκατανομή των ιατροδικαστικών πράξεων μεταξύ των εξ ίσου αρμοδίων υπηρεσιών του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, των εργαστηρίων Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας των Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων και των Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων που διαθέτουν κατάλληλη υποδομή και ειδικότητες, με απώτερο στόχο την προστασία του δημοσίου συμφέροντος και την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών.

Άρθρο 39

Με το παρόν άρθρο ρυθμίζεται δημοσιονομικά η πληρωμή δαπανών του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, οι οποίες έπασχαν μόνο κατά το μέρος ότι δεν υπήρχαν αποφάσεις ανάληψης κατά την πραγματοποίησή τους λόγω έλλειψης σχετικών πιστώσεων. Αφορά σε δαπάνες οι οποίες κρίνονται κατά γενική παραδοχή ως ανελαστικές, και συνδέονται άρρηκτα με την εύρυθμη λειτουργία των δικαστικών υπηρεσιών και των Καταστημάτων Κράτησης της Χώρας. Η νομιμοποίησή τους συνδέεται απαρέγκλιτα με την εγγραφή σχετικών πιστώσεων από το Υπουργείο Οικονομικών.

Αθήνα, 31 Ιανουαρίου 2019

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Α. Τσίπρας

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ι. Δραγασάκης

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΨΗΦΙΑΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ,
ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Αλ. Χαρίσης

Ν. Παππάς

ΕΘΝΙΚΗΣ
ΑΜΥΝΑΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ,
ΕΡΕΥΝΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Ευαγ. Αποστολάκης

Κ. Γαβρόγλου

ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Ευτ. Αχτσιόγλου

Όλ. Γεροβασίλη

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Μ. Καλογήρου

ΥΓΕΙΑΣ

Α. Ξανθός

ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

Χρ. Σπίρτζης

ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Φ.- Φ. Κουβέλης

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Δ. Παπαγγελόπουλος

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ευκλ. Τσακαλώτος

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ

Μ.- Ε. Ξενογιαννακοπούλου

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Δ. Βίτσας

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. Χουλιαράκης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΟΥΜΕΝΩΝ - ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΜΕ ΤΙΤΛΟ

«I) Κύρωση του Πρωτοκόλλου υπ' αριθμόν 16 στη Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, II) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2016/343 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Μαρτίου 2016, III) Τροποποίηση του ν. 3251/2004 σε συμμόρφωση με την απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002 κατά το μέρος που τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2009, IV) Εφαρμογή διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου της 12ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, V) Διατάξεις που αφορούν στη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα της Δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις, VI) Διατάξεις που αφορούν στη λειτουργία του σωφρονιστικού συστήματος.»

Κεφάλαιο Β΄

Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2016/343 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Μαρτίου 2016

Άρθρο 8

Με την παράγραφο 2 του προτεινόμενου άρθρου 8 , αντικαθίσταται η παρ.2 του άρθρου 366 του Ποινικού Κώδικα, η οποία είχε ως εξής:

Αν στις περιπτώσεις των άρθρων 362,363,364 και 365 το γεγονός που ισχυρίστηκε ή διέδωσε ο υπαίτιος είναι πράξη αξιόποινη για την οποία ασκήθηκε δικαστική δίωξη αναστέλλεται η δίκη για τη Δυσφήμιση έως το τέλος της ποινικής δίωξης θεωρείται αποδεδειγμένο ότι το γεγονός που αφορά η Δυσφήμιση είναι αληθινό αν η απόφαση είναι καταδικαστική και ψευδές αν η απόφαση είναι αθωωτική και στηρίζεται στο ότι δεν αποδείχτηκε ότι το πρόσωπο που έχει δυσφημισθεί τέλεσε την αξιόποινη πράξη.

Άρθρο 10

A) Με την παράγραφο 1 του άρθρου 10, τροποποιείται η παρ.2 του άρθρου 155 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, η οποία είχε ως εξής:

2. Αν ένα από τα πρόσωπα της προηγούμενης παραγράφου αρνηθεί να παραλάβει το έγγραφο, αυτός που κάνει την επίδοση το επικολλά στην πόρτα της κατοικίας ή, προκειμένου για ξενοδοχείο ή οικοτροφείο, στην πόρτα του δωματίου, όπου διαμένει ο ενδιαφερόμενος ή στην πόρτα του καταστήματος ή του εργαστηρίου ή του γραφείου. Αν δεν βρεθεί στην κατοικία του ο ενδιαφερόμενος ή ο σύνοικος ή ο οικιακός βοηθός ή θυρωρός, όποιος κάνει την επίδοση επικολλά το έγγραφο στην πόρτα της κατοικίας. Σε περίπτωση επίδοσης βουλεύματος ή απόφασης σε ψηφιακή μορφή, αυτός που κάνει την επίδοση επικολλά σφραγισμένο φάκελο, που περιέχει την προβλεπόμενη στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 έκθεση, μαζί με το έγγραφο σε ψηφιακή μορφή. Αν η

θυροκόλληση έγινε επειδή τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 εδάφια β` και γ` αρνήθηκαν να πάρουν το επιδιδόμενο έγγραφο ή απουσίαζαν ή δεν υπήρχαν, επιδίδεται αντίγραφο του εγγράφου αυτού στον τυχόν διορισμένο αντίκλητο του ενδιαφερομένου κατηγορουμένου ή αστικώς υπευθύνου. Σε αυτή την περίπτωση τα αποτελέσματα αρχίζουν από την επίδοση στον αντίκλητο.

Β) Με την παράγραφο 2 του προτεινόμενου άρθρου 10, τροποποιείται η παρ.3 του άρθρου 340 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, η οποία είχε ως εξής:

3. Αν ο κατηγορούμενος δεν εμφανιστεί ή δεν εκπροσωπείται νομίμως από συνήγορο, δικάζεται σαν να ήταν παρών, εφόσον έχει νομίμως κλητευθεί.

Κεφάλαιο Γ'

Τροποποίηση του ν. 3251/2004 σε συμμόρφωση με την απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002 κατά το μέρος που τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2009

Άρθρο 11

Με τις παραγράφους 1,2 του προτεινόμενου άρθρου 11, τροποποιείται ο τίτλος και το περιεχόμενο του άρθρου 6 του ν.3251/2004, το οποίο είχε ως εξής:

«Διαβίβαση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης»

1. Όταν είναι γνωστός ο τόπος κατοικίας ή διαμονής του εκζητουμένου, ο αρμόδιος εισαγγελέας εφετών διαβιβάζει το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης απευθείας στην αρμόδια δικαστική αρχή εκτέλεσης.

2. Ο αρμόδιος εισαγγελέας εφετών μπορεί να προβαίνει σε καταχώριση στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν (818). Η καταχώριση στο Σύστημα αυτό πραγματοποιείται σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 95 της Σύμβασης Σένγκεν, όπως κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Ν. 2514/1997 (ΦΕΚ 140 Α'). Η καταχώριση αυτή ισοδυναμεί με ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, εφόσον περιλαμβάνονται και τα στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 2 παρ. 1 του παρόντος.

3. Όταν δεν είναι γνωστός ο τόπος κατοικίας ή διαμονής του εκζητουμένου, ο αρμόδιος εισαγγελέας εφετών προβαίνει στις απαιτούμενες έρευνες, ιδίως μέσω του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν και των σημείων επαφής του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου, ώστε να λάβει την πληροφορία αυτή από το κράτος εκτέλεσης. Για τη Διαβίβαση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, ο εισαγγελέας εφετών μπορεί επίσης να προσφύγει στις υπηρεσίες της Ιντερπόλ.

4. Σε κάθε περίπτωση, ο αρμόδιος εισαγγελέας εφετών μπορεί να διαβιβάζει το ένταλμα με οποιοδήποτε ασφαλές μέσο που μπορεί να τεκμηριωθεί εγγράφως, υπό όρους που επιτρέπουν στο κράτος μέλος εκτέλεσης να εξακριβώσει τη γνησιότητα της διαβίβασης.

5. Οι δυσχέρειες σχετικά με τη διαβίβαση ή τη γνησιότητα οποιουδήποτε εγγράφου που απαιτείται για την εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης αντιμετωπίζονται με

απευθείας επαφές μεταξύ των ενδιαφερόμενων δικαστικών αρχών ή, ενδεχομένως, με την παρέμβαση των κεντρικών αρχών των κρατών μελών.

6. Ο αρμόδιος εισαγγελέας εφετών μπορεί να διαβιβάζει οποτεδήποτε στη δικαστική αρχή εκτέλεσης του εντάλματος κάθε χρήσιμη πληροφορία, πέραν εκείνων που περιέχονται στο ένταλμα.

Άρθρο 12

Με τις παραγράφους 1,2,3 του προτεινόμενου άρθρου 12, τροποποιείται το άρθρο 12 του ν.3251/2004, το οποίο είχε ως εξής:

«Πότε δύναται να απαγορευτεί η εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.»

Η δικαστική αρχή που αποφασίζει για την εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης μπορεί να αρνηθεί την εκτέλεση του εντάλματος στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) αν το πρόσωπο, εναντίον του οποίου έχει εκδοθεί το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, διώκεται στην Ελλάδα για την ίδια αξιόποινη πράξη με εκείνη που αναφέρεται στο ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης,

β) αν οι ελληνικές αρχές αποφάσισαν είτε να μην ασκήσουν ποινική δίωξη για την αξιόποινη πράξη, για την οποία έχει εκδοθεί το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, είτε να παύσουν τη δίωξη,

γ) αν ο εκζητούμενος έχει δικαστεί αμετακλήτως για την αξιόποινη πράξη, για την οποία έχει εκδοθεί το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να κωλύεται η μεταγενέστερη άσκηση δίωξης,

δ) αν από τις πληροφορίες που διαθέτει η δικαστική αρχή που αποφασίζει για την εκτέλεση του εντάλματος προκύπτει ότι ο εκζητούμενος έχει δικαστεί αμετακλήτως για τις ίδιες πράξεις σε τρίτη χώρα, εφόσον, σε περίπτωση καταδίκης, η ποινή έχει εκτιθεί ή εκτίεται ή δεν μπορεί πλέον να εκτιθεί σύμφωνα με το δίκαιο της χώρας που εξέδωσε την καταδικαστική απόφαση,

ε) αν το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης έχει εκδοθεί προς το σκοπό της εκτέλεσης ποινής ή μέτρου ασφαλείας, στερητικών της ελευθερίας, εφόσον ο εκζητούμενος κατοικεί ή διαμένει στην Ελλάδα, και η Ελλάδα αναλαμβάνει την υποχρέωση να εκτελέσει την ποινή ή το μέτρο ασφαλείας σύμφωνα με τους ποινικούς της νόμους.

Άρθρο 13

Με το προτεινόμενο άρθρο 13 καταργείται η παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 3251/2004, η οποία είχε ως εξής:

1.Αν το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης έχει εκδοθεί προς το σκοπό της εκτέλεσης ποινής ή μέτρου ασφαλείας που έχει επιβληθεί με απόφαση εκδοθείσα ερήμην του εκζητουμένου και το πρόσωπο αυτό δεν είχε κλητευθεί αυτοπροσώπως ούτε είχε ενημερωθεί κατ' άλλον τρόπο σχετικά με την ημερομηνία και τον τόπο διεξαγωγής της ακροαματικής διαδικασίας

που οδήγησε στην ερήμην του εκδοθείσα απόφαση, η εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης από την αρμόδια δικαστική αρχή μπορεί να εξαρτηθεί από την προϋπόθεση ότι η δικαστική αρχή έκδοσης του εντάλματος θα παράσχει επαρκείς εγγυήσεις, ώστε να διασφαλίζεται ότι ο εκζητούμενος με το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης θα έχει τη δυνατότητα να ζητήσει να δικαστεί εκ νέου στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος και να παρίσταται κατά τη λήψη της απόφασης.

Άρθρο 14

Με το προτεινόμενο άρθρο 14, προστίθεται παρ. 6 στο άρθρο 15 του ν. 3251/2004, το οποίο είχε ως εξής:

1. Όταν ο εκζητούμενος συλλαμβάνεται βάσει του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, του χορηγείται αμέσως έγγραφο με πληροφορίες για τα δικαιώματα του και οδηγείται χωρίς αναβολή στον εισαγγελέα εφετών.

Ο εισαγγελέας εφετών, αφού βεβαιώσει την ταυτότητά του, τον ενημερώνει για την ύπαρξη και το περιεχόμενο του εντάλματος, για το δικαίωμά του να προσφύγει στις υπηρεσίες νομικού παραστάτη και διερμηνέα στο κράτος - μέλος εκτέλεσης και στο κράτος - μέλος έκδοσης, για το δικαίωμα ενημέρωσης τρίτου προσώπου και επικοινωνίας με τρίτα πρόσωπα και με τις προξενικές αρχές του κράτους του οποίου είναι υπήκοος, καθώς και για τη δυνατότητα που του παρέχεται να συγκατατεθεί στην προσαγωγή του στο κράτος έκδοσης του εντάλματος κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 17 του παρόντος. Για την ανωτέρω ενημέρωση και τις σχετικές δηλώσεις του εκζητουμένου συντάσσεται έκθεση σύμφωνα με τους όρους των άρθρων 148 έως 153 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.».

Για την ανωτέρω ενημέρωση και τις σχετικές δηλώσεις του εκζητουμένου συντάσσεται έκθεση σύμφωνα με τους όρους των άρθρων 148 έως 153 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

2. Ο συλληφθείς δικαιούται ο ίδιος ή μέσω του συνηγόρου του να ζητήσει και να λάβει αντίγραφα όλων των εγγράφων με δική του δαπάνη.

3. Με την καταχώριση στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν (818), σύμφωνα με το άρθρο 95 της Σύμβασης περί εφαρμογής της Συμφωνίας Σένγκεν του έτους 1985, η οποία δεν αποτελεί ακόμη ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, είναι δυνατό να γίνει σύλληψη του εκζητουμένου με εντολή του εισαγγελέα εφετών. Η κράτηση του εκζητουμένου μπορεί να διαρκέσει δεκαπέντε ημέρες, εντός των οποίων πρέπει να παραληφθεί το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί από τον εισαγγελέα εφετών, αν συντρέχουν σοβαροί λόγοι. Για την παράταση αυτή, ο εισαγγελέας εφετών ενημερώνει τη δικαστική αρχή έκδοσης του εντάλματος. Σε κάθε περίπτωση μετά την παρέλευση τριάντα ημερών από τη σύλληψη, ο κρατούμενος απολύεται.

4. Ο συλληφθείς κατά τις προηγούμενες παραγράφους δικαιούται, αμφισβητώντας την ταυτότητά του, να προσφύγει στο συμβούλιο εφετών, μέσα σε είκοσι τέσσερις ώρες από την προσαγωγή του στον εισαγγελέα εφετών.

Το συμβούλιο εφετών ορίζει δικάσιμο εντός δέκα ημερών από την άσκηση της προσφυγής και αποφασίζει αμετάκλητα εντός πέντε ημερών αφότου λήξει η διαδικασία και αφού

ακούσει τον συλληφθέντα και τον συνήγορό του. Η προσφυγή μπορεί να γίνει και προφορικά στον εισαγγελέα εφετών, οπότε συντάσσεται σχετική έκθεση.

5. Τα άρθρα 99B, 99Γ, 233 παράγραφος 1 και 236Α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση συλληφθέντος εκζητουμένου βάσει ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.

Κεφάλαιο Ε΄

Διατάξεις που αφορούν στη λειτουργία και στην αποτελεσματικότητα της Δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις

Άρθρο 22

Με το προτεινόμενο άρθρο 22, τροποποιείται η παρ. 7 του άρθρου 17 του ν. 1756/1988, η οποία είχε ως εξής:

7. Οι κανονισμοί και οι τροποποιήσεις τους υποβάλλονται αμέσως στις οικείες ολομέλειες των ανώτατων δικαστηρίων, οι οποίες έχουν δικαίωμα συμπλήρωσης, τροποποίησης ή ακύρωσης αυτών, ως προς όλα τα σημεία και ειδικότερα ως προς τον αριθμό των δικασίμων και των υποθέσεων που προσδιορίζονται σε κάθε δικάσιμο. Οι κανονισμοί ισχύουν μόνο μετά την τελική έγκριση τους από τις ολομέλειες των ανώτατων δικαστηρίων και αφού διαβιβαστούν στον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 24

Α) Με τις παραγράφους 1, 2 του προτεινόμενου άρθρου 24, τροποποιείται η παρ. 9 του άρθρου 17Α του ν. 2523/1997, το οποίο είχε ως εξής:

9. Για την επιστημονική, διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του έργου του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος και των εισαγγελικών λειτουργιών της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, συστήνεται στο Υπουργείο Οικονομικών, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, Γραφείο Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος, το οποίο διευθύνεται από τον Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος. Υπηρεσιακή Μονάδα του Γραφείου Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος μπορεί να συστήνεται με απόφαση του ίδιου Υπουργού και στην Περιφερειακή Διεύθυνση Κεντρικής Μακεδονίας του Σ.Δ.Ο.Ε.. Για την επιστημονική υποστήριξη του έργου του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος και των Εισαγγελέων που τον επικουρούν συστήνεται στο γραφείο με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, μετά από εισήγηση του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος, ιδιαίτερο τμήμα. Με την ίδια απόφαση δημιουργούνται οι αναγκαίες θέσεις προσωπικού του τμήματος, οι οποίες καλύπτονται με μετακίνηση προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών ή με απόσπαση από άλλες υπηρεσίες, μετά από πρόταση του ίδιου Εισαγγελέα. Η απόσπαση διενεργείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του αρμόδιου, κατά περίπτωση, Υπουργού για διάρκεια δύο (2) ετών, χωρίς να απαιτείται γνώμη των υπηρεσιακών συμβουλίων, και μπορεί να ανανεώνεται με όμοια απόφαση για ίσο χρονικό διάστημα. Το επιστημονικό προσωπικό κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του έχει δικαιώματα και καθήκοντα ανακριτικού υπαλλήλου. Η θητεία

του προσωπικού του τμήματος, λογίζεται ως χρόνος συνεχούς και πραγματικής υπηρεσίας στη θέση από την οποία προέρχονται. Καθήκοντα προϊσταμένου του τμήματος, ασκεί υπάλληλος ΠΕ με βαθμό Α' που ορίζεται με απόφαση του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος. Η θέση του προϊσταμένου του τμήματος, αντιστοιχεί σε θέση προϊσταμένου τμήματος για όλες τις συνέπειες και η θητεία του σε αυτή λαμβάνεται υπόψη για την περαιτέρω βαθμολογική και μισθολογική του εξέλιξη. Η δαπάνη μισθοδοσίας των υπαλλήλων του τμήματος βαρύνει την υπηρεσία από την οποία προέρχονται, σε κάθε δε περίπτωση, οι αποδοχές τους δεν υπολείπονται του συνόλου των τακτικών αποδοχών που τους καταβάλλονταν από την οργανική τους θέση, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις καταβολής τους.

Β) Με τις παραγράφους 3 και 4 του προτεινόμενου άρθρου 24, τροποποιείται η παράγραφος 3Α του άρθρου 2 του ν. 4022/2011, η οποία είχε ως εξής:

Ειδικά για την υποστήριξη του έργου του Εισαγγελέα Εγκλημάτων Διαφθοράς και των Εισαγγελέων που τον συνεπικουρούν, λειτουργεί αυτοτελές Γραφείο Ειδικών Εμπειρογνομόνων (εφεξής «Γραφείο»), το οποίο διευθύνεται από τον Εισαγγελέα Εγκλημάτων Διαφθοράς. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, μετά από γνώμη του Εισαγγελέα Εγκλημάτων Διαφθοράς, συστήνονται οι αναγκαίες θέσεις επιστημονικού, διοικητικού και βοηθητικού προσωπικού του Εισαγγελέα Εγκλημάτων Διαφθοράς, οι οποίες καλύπτονται με μετάθεση, μετακίνηση ή απόσπαση υπαλλήλων από τον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα, ιδίως από το Δημόσιο σε στενή έννοια, τα Ν. Π.Δ.Δ. και τις ΑΔΑ. Τα προσόντα επιλογής του ανωτέρω προσωπικού είναι τα προβλεπόμενα από το π.δ. 50/2001 για τις αντίστοιχες ειδικότητες, καθώς και τα καθοριζόμενα στην απόφαση σύστασης των θέσεων. Η απόσπαση διενεργείται με κοινή απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, για δύο έτη, μετά από πρόταση του Εισαγγελέα Εγκλημάτων Διαφθοράς, χωρίς να απαιτείται γνώμη των υπηρεσιακών συμβουλίων και μπορεί να ανανεώνεται με όμοια απόφαση, για ίσο χρονικό διάστημα. Καθήκοντα προϊσταμένου του Γραφείου, καθώς και του αναπληρωτή αυτού, ασκούν υπάλληλοι του επιστημονικού προσωπικού, που ορίζονται με απόφαση του Εισαγγελέα Εγκλημάτων Διαφθοράς.

Η θέση του προϊσταμένου αντιστοιχεί σε θέση προϊσταμένου τμήματος για όλες τις συνέπειες και η θητεία του σε αυτήν λαμβάνεται υπόψη για την περαιτέρω βαθμολογική και μισθολογική του εξέλιξη. Η δαπάνη μισθοδοσίας των υπαλλήλων του Γραφείου βαρύνει την υπηρεσία στην οποία ανήκουν, σε κάθε δε, περίπτωση, οι αποδοχές τους δεν υπολείπονται του συνόλου των τακτικών αποδοχών που τους καταβάλλονταν από την οργανική τους θέση, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις καταβολής τους.

Η θητεία του ειδικού επιστημονικού προσωπικού του Γραφείου στην περίπτωση κατά την οποία είναι μόνιμοι δημόσιοι υπάλληλοι, συνεκτιμάται ως επιπλέον προσόν κατά τις κρίσεις για την κατάληψη θέσεων ανώτερης ιεραρχικής βαθμίδας στις υπηρεσίες που ανήκουν οργανικά. Το επιστημονικό προσωπικό, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, έχει δικαιώματα και καθήκοντα ανακριτικού υπαλλήλου. Ο Εισαγγελέας Εγκλημάτων Διαφθοράς συντάσσει εντός του πρώτου διμήνου κάθε έτους ιδιαίτερη έκθεση για το

ανωτέρω επιστημονικό προσωπικό σχετικά με την ικανότητα και απόδοση τους κατά το προηγούμενο έτος. Οι εκθέσεις αυτές συντάσσονται με βάση τα κριτήρια και κατά τον τύπο που ισχύουν στην υπηρεσία του αξιολογούμενου. Αντίγραφο κάθε εκθέσεως υποβάλλεται στον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και στον κατά περίπτωση αρμόδιο Υπουργό, επιδίδεται δε και στον αξιολογούμενο με επιμέλεια της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου, στο οποίο ανήκει οργανικά. Ο αξιολογούμενος εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από της επιδόσεως σε αυτόν της έκθεσης, έχει δικαίωμα να προσφύγει και να ζητήσει τη διόρθωση της ενώπιον του Συμβουλίου Εφετών, εφαρμοζόμενων αναλόγως κατά τα λοιπά των διατάξεων του άρθρου 87 του «Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών». Το μη αποσπασμένο προσωπικό του Γραφείου υπάγεται ως προς τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης αυτού στον Εισαγγελέα Εγκλημάτων Διαφθοράς. Οι ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις περί υποβολής δήλωσης περιουσιακής κατάστασης από τα πρόσωπα που ορίζονται με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 3213/2003 (Α` 309), εφαρμόζονται και για το επιστημονικό προσωπικό.

Άρθρο 25

Α) Με την παρ.1 του προτεινόμενου άρθρου 25, τροποποιείται η περ. στ' υπό στοιχ.1 της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν.δ. 1017/1971, η οποία είχε ως εξής:

1στ) α) για τη μεταβίβαση πιστώσεων με τη μορφή επιχορήγησης στο Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α. για έργα που εκτελούνται και εμπίπτουν στους σκοπούς αυτού του νομοθετικού διατάγματος και β) για την αντιμετώπιση των δαπανών εξοπλισμού με πάσης φύσεως αναγκαίο υλικό των εποπτευόμενων από το Υπουργείο Δικαιοσύνης Ν.Π.Δ.Δ. και τη συντήρηση των κτιρίων αυτών.

Β) Με την παράγραφο 2 του προτεινόμενου άρθρου 25, τροποποιείται το πρώτο εδάφιο της υποπερ. αα' της περ. α' της παρ.2.2 του άρθρου 132 του ν.4199/2013, το οποίο είχε ως εξής:

Να επιχορηγείται και από το Ταμείο Χρηματοδότησεως Δικαστικών Κτιρίων «ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.» για την κατασκευή, συντήρηση - επισκευή κτιρίων και εξοπλισμό αυτών που καλύπτουν αποκλειστικά τις υπηρεσίες αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Η επιχορήγηση πραγματοποιείται με βάση τον προϋπολογισμό μελέτης έργου, που εκπονεί η εταιρεία «ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΑΕ» και συνοδεύεται από πρόγραμμα χρηματορροών, που περιλαμβάνει το ποσό της προκαταβολής και τις τμηματικές καταβολές μέχρι και την εξόφληση του συμβατικού τιμήματος και τυχόν αδιάθετο ποσό της επιχορήγησης αποδίδεται στο «ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.».

Άρθρο 26

Α) Με την παράγραφο 1 του προτεινόμενου άρθρου 26 του ν.δ.1017/1971, τροποποιείται η παράγραφος 1 του άρθρου 2 του ν.1017/1971, η οποία είχε ως εξής:

1) Η χρηματοδότησις

α) Για την ανέγερση δικαστικών κτιρίων μετά των πάσης φύσεως εγκαταστάσεων αυτών, για την επισκευή και συντήρηση τούτων και για την αγορά, την αποπεράτωση κατόπιν προσθηκών, τη μεταρρύθμιση και τη διαμόρφωση κτιρίων, κατάλληλων να χρησιμοποιηθούν ως δικαστήρια.

β) διά τας κτιριακάς μεταρρυθμίσεις υφισταμένων ήδη δικαστικών κτιρίων, ως και διά την επισκευήν και συντήρησιν αυτών,

1γ) για τη διαμόρφωση και τον εξωραϊσμό του περιβάλλοντος τα δικαστικά καταστήματα χώρου, συμπεριλαμβανομένων και των δημοτικών και κοινοτικών οδών και πλατειών, καθώς και για τον εφοδιασμό των δικαστικών υπηρεσιών και υποθηκοφυλακείων του Κράτους με τα απαραίτητα έντυπα, προμήθεια χάρτου, γραφική ύλη, αναλώσιμα υλικά για την εξυπηρέτηση του μηχανογραφικού και λοιπού εξοπλισμού.

δ) διά τον εξοπλισμόν των δικαστικών κτιρίων διά των απαιτητών εδρών, επίπλων, οργάνων, σκευών, μηχανημάτων, μηχανολογικών ηλεκτρολογικών και λοιπών εν γένει εγκαταστάσεων και τον εφοδιασμόν των εις ταύτα στεγαζομένων υπηρεσιών διά νομικών και επιστημονικών βιβλίων, συγγραμμάτων και περιοδικών, συμπεριλαμβανομένης της βιβλιοδετήσεως αυτών και των διατηρητέων αρχείων χρηματοδότηση για την εκτύπωση εντύπων, την προμήθεια υλικού για την εκτέλεση κάθε είδους μηχανογραφικών εργασιών και προγραμμάτων πληροφορικής για τις δικαστικές και άλλες υπηρεσίες, καθώς και για την μαγνητοφώνηση και απομαγνητοφώνηση των πρακτικών των δικαστηρίων, ως και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου αρμοδιότητας Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

ε) για την αντιμετώπιση των δαπανών μεταστέγασης των δικαστικών υπηρεσιών, μεταφοράς υλικού των δικαστικών υπηρεσιών, των δαπανών ανάθεσης σε ιδιώτες του έργου καθαριότητας, των μέτρων φύλαξης και ασφάλειας των δικαστικών κτιρίων και για την αποκομιδή των βοθρολυμάτων των κτιρίων των δικαστικών υπηρεσιών και φυλακών, καθώς και το βιολογικό καθαρισμό των λυμάτων αυτών».

Η ανάθεση του έργου της καθαριότητας επιτρέπεται να γίνει με σύμβαση έργου ή σύμβαση παροχής υπηρεσιών και για τη σύναψή της εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 2527/1997 (ΦΕΚ 206 Α'), οι διατάξεις του ν. 2286/1995 (ΦΕΚ 19 Α') και του Π.δ. 394/1996 (ΦΕΚ 266 Α') για τις προμήθειες του δημόσιου τομέα, καθώς και του Π.δ. 346/1998 (ΦΕΚ 230 Α'). Κατά την ανάθεση των ανωτέρω συμβάσεων δεν εφαρμόζεται, για τρία έτη από την έναρξη ισχύος του παρόντος, η διάταξη του άρθρου 37 του ν. 2072/1992 (ΦΕΚ 125 Α'). Η προθεσμία αυτή δύναται να παραταθεί με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Οικονομίας και Οικονομικών.

Συμβάσεις έργου, με τις οποίες ανατέθηκε για τα έτη 2004 και 2005 το έργο της καθαριότητας των κτιριακών εγκαταστάσεων όπου στεγάζονται υπηρεσίες αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, εφόσον βεβαιούται από τις αρμόδιες επιτροπές η εκτέλεση του έργου, θεωρούνται νόμιμες, οι δε σχετικές δαπάνες βαρύνουν τον προϋπολογισμό του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ..

1στ) α) για τη μεταβίβαση πιστώσεων με τη μορφή επιχορήγησης στο Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α. για έργα που εκτελούνται και εμπίπτουν στους σκοπούς αυτού του νομοθετικού διατάγματος και β) για την αντιμετώπιση των δαπανών εξοπλισμού με πάσης φύσεως αναγκαίο υλικό των

εποπτευόμενων από το Υπουργείο Δικαιοσύνης Ν.Π.Δ.Δ. και τη συντήρηση των κτιρίων αυτών.

ιθ. για τις δαπάνες στέγασης και λειτουργίας του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου «Ινστιτούτο Διεθνούς και Αλλοδαπού Δικαίου» εποπτευομένου από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με το ποσό των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ ετησίως.

ζ) για τις κτιριακές μεταρρυθμίσεις, καθώς και την επισκευή και συντήρηση μισθωμένων κτιρίων, στα οποία στεγάζονται υπηρεσίες αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

η) για την κατάρτιση, επεξεργασία και ανάλυση προγραμμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης,

θ) για την πρόσληψη ειδικών επιστημόνων, φυσικών ή νομικών προσώπων σε θέματα οργανώσεως και πληροφορικής ή τεχνικών μελετών και εκτελέσεως έργων για τις ανάγκες του Υπουργείου Δικαιοσύνης και του Τ.Α.Χ.Δ.Ι.Κ. με σύμβαση έργου ιδιωτικού δικαίου.

ι) για αμοιβές μελών νομοπαρασκευαστικών και ειδικών επιτροπών, καθώς και ομάδων εργασίας, το συνολικό ύψος των οποίων καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και δεν μπορεί να υπερβαίνει κατ' έτος το ποσό των τριάντα εκατομμυρίων (30.000.000) δραχμών. Το ποσό αυτό μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης. Στους προέδρους, τα μέλη και τους γραμματείς των πάσης φύσεως νομοπαρασκευαστικών και ειδικών επιτροπών, καθώς και ομάδων εργασίας αρμοδιότητας Υπουργείου Δικαιοσύνης, καταβάλλεται αποζημίωση που ορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Οικονομικών κατά παρέκκλιση των διατάξεων των άρθρων 18 του ν. 1505/1984 και 8 του ν. 1810/1988.

ια) για τα έξοδα κινήσεως των άμισθων επικουρικών Επιμελητών Κοινωνικής Αρωγής.

ιβ) για την προμήθεια μηχανοκίνητων μέσων για τις ανάγκες των Υπηρεσιών του Υπουργείου Δικαιοσύνης και των Δικαστικών Υπηρεσιών, καθώς και για τη μίσθωση κατάλληλων χώρων για τη στάθμευση των αυτοκινήτων των δικαστικών λειτουργιών των δικαστηρίων της χώρας.

ιγ) επιτροπών και ομάδων εργασίας για την επιλογή προσωπικού αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, οι οποίες συγκροτούνται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, η αποζημίωση που καταβάλλεται στα μέλη των ανωτέρω συλλογικών οργάνων.

ιδ) για την αντιμετώπιση δαπανών, που αναφέρονται σε έρευνες της κοινής γνώμης σχετικά με τους σκοπούς και τις δραστηριότητες του Υπουργείου Δικαιοσύνης,

ιε) για την εφαρμογή πολιτικών επαγγελματικής αποκατάστασης αποφυλακισμένων, για τη διενέργεια πολιτιστικών, κοινωνικών και αθλητικών εκδηλώσεων στο πλαίσιο της ακολουθούμενης αντεγκληματικής πολιτικής, καθώς και εκδηλώσεων και δράσεων που αποσκοπούν στην πρόληψη της παραβατικής συμπεριφοράς των νέων και στην αποτροπή της αποκτήσεως της έξεως των ναρκωτικών, για την παροχή βοήθειας και υποστήριξης, κάθε μορφής, σε παιδιά και νέους που είναι θύματα κακοποίησης, παραμέλησης ή οικονομικής εκμετάλλευσης και εν γένει δράσεων που συντείνουν στην εκπλήρωση των σκοπών του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Οι χρηματοδοτήσεις για την επίτευξη των σκοπών, που αναφέρονται στις περιπτώσεις ιδ` και ιε` του παρόντος δεν μπορεί να υπερβαίνουν το δύο τοις εκατό (2%) των τακτικών εσόδων του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.],

ιστ) για την αντιμετώπιση άμεσων και πιεστικών αναγκών των καταστημάτων κράτησης των εταιρειών προστασίας ανηλίκων και του Ιδρύματος αγωγής ανηλικων αρρένων Βόλου, σχετικά με την προμήθεια φαρμάκων και λοιπού υγειονομικού υλικού, πετρελαίου κίνησης και θέρμανσης, καθώς και την αρτοτροφοδοσία, όπως επίσης και για την αντιμετώπιση, με τη μορφή της επιχορήγησης στο νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με την επωνυμία «Επάνοδος», των δαπανών στέγασης, σίτισης, ημερήσιας οικονομικής αρωγής, μετακινήσεων αποφυλακισθέντων, καθώς και των κάθε είδους δαπανών λειτουργίας αυτού.

Το ποσό της πληρωμής της σχετικής δαπάνης δεν μπορεί να υπερβαίνει ετησίως το ανώτατο όριο ποσού που ορίζεται με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών.

ιζ) για τις αμοιβές των δικηγόρων και άλλων προσώπων που προσφέρουν υπηρεσίες στο πλαίσιο του συστήματος νομικής βοήθειας.

ιη) για τον ατομικό εξοπλισμό των υπαλλήλων της εξωτερικής φρούρησης των καταστημάτων κράτησης και για την εφαρμογή του όρου της ηλεκτρονικής επιτήρησης υποδίκων, καταδίκων και κρατουμένων σε άδεια κατά την πιλοτική περίοδο λειτουργίας του συστήματος.

Β) Με την παράγραφο 2 του προτεινόμενου άρθρου 26, τροποποιείται η περ. Ι της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του ν.1017/1971, το οποίο είχε ως εξής:

Ι. Το Ταμείο Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτιρίων επιχορηγείται από το Δημόσιο δια της χορηγήσεως πιστώσεων του Κρατικού προϋπολογισμού από το πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων για την εκτέλεση του προγράμματος μελετών, αγορά οικοπέδων, ανέγερση και επισκευή κτιρίων αρμοδιότητας Υπουργείου Δικαιοσύνης, περιλαμβανομένων

φυλακών και αναμορφωτηρίων. Η διαχείριση και διάθεση της επιχορήγησης αυτής γίνεται από το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ., για έργα και μελέτες που θα επιλέγονται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, βάσει του προγράμματος που υποβάλλεται κατ` έτος στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας

Γ) Με την παράγραφο 3 του προτεινόμενου άρθρου 26, αντικαθίσταται η παρ. 1 του άρθρου 64 του ν. 3900/2010, το οποίο είχε ως εξής:

1. Για την ανάθεση υπηρεσιών καθαριότητας, συντήρησης ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού και εγκαταστάσεων, ανελκυστήρων, εξοπλισμού πληροφορικής, μηχανών γραφείου, κλιματιστικών μηχανημάτων, πυρασφάλειας, φύλαξης και κάθε άλλης έκτακτης, συναφούς προς τις ανωτέρω, δαπάνης, καθώς επίσης για την προμήθεια γραφικής ύλης, αναλώσιμων υλικών των ως άνω μηχανημάτων ή εγκαταστάσεων και ειδών υγιεινής ή καθαριότητας, το Ταμείο Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτηρίων επιχορηγεί ετησίως με απόφαση του Διοικητικού του Συμβουλίου τα δικαστήρια. Η επιχορήγηση διατίθεται για την κάλυψη των παραπάνω αναγκών των δικαστηρίων της οικείας Εφετειακής Περιφέρειας, με τη διενέργεια, κατά περίπτωση, ενιαίων διαγωνισμών.

Δ) Με την παράγραφο 4 του προτεινόμενου άρθρου 26, τροποποιείται η παράγραφος 6 του άρθρου 64 του ν. 3900/2010, το οποίο είχε ως εξής:

6. Η διάρκεια των συμβάσεων για την αντιμετώπιση των αναγκών της παραγράφου 1 του παρόντος μπορεί να είναι μεγαλύτερη του έτους και υπόκεινται σε προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας από το οικείο κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ισχύουσα σχετική νομοθεσία.

Άρθρο 27

Με το προτεινόμενο άρθρο 27 τροποποιείται το άρθρο 2 του π.δ. 35/2015 (Α'56), το οποίο είχε ως εξής:

Η καταχώρηση των αποφάσεων και βουλευμάτων αποτελεί καθήκον του Γραμματέα που υπηρετεί στην έδρα του δικαστηρίου ή του συμβουλίου που τα εξέδωσε ή του αρμοδίου προς τούτο Τμήματός του.

Σε κάθε περίπτωση, αρμόδιος είναι ο πιστοποιημένος χρήστης του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (Ο.Π.Σ.) του Εθνικού Ποινικού Μητρώου της Γραμματείας του Δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση ή το βούλευμα

Άρθρο 28

Α) Με την παράγραφο 1 του προτεινόμενου άρθρου 28, αντικαθίσταται η παρ.1 του άρθρου 8 του ν. 3226/2004, το οποίο είχε ως εξής:

1. Αρμόδια αρχή για την εξέταση της αίτησης παροχής νομικής βοήθειας σε υποθέσεις αστικού και εμπορικού χαρακτήρα είναι ο ειρηνοδίκης, ο δικαστής του Μονομελούς Πρωτοδικείου ή ο πρόεδρος του δικαστηρίου στο οποίο εκκρεμεί ή πρόκειται να εισαχθεί η δίκη και, εάν πρόκειται για πράξεις που είναι άσχετες με δίκη, από τον ειρηνοδίκη της κατοικίας του αιτούντος.

Β) Με την παράγραφο 2 του προτεινόμενου άρθρου 28, προστίθεται παράγραφος 7 στο άρθρο 9 του ν. 3226/2004, το οποίο είχε ως εξής:

1. Η παροχή νομικής βοήθειας σε υποθέσεις αστικού και εμπορικού χαρακτήρα συνίσταται στην απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής μέρους ή του συνόλου των εξόδων της Διαδικασίας και, εφόσον ειδικώς ζητηθεί, στο διορισμό δικηγόρου, συμβολαιογράφου και δικαστικού επιμελητή, με την εντολή να υπερασπιστούν τον δικαιούχο, να τον

εκπροσωπήσουν στο δικαστήριο και να του δώσουν τη βοήθεια που χρειάζεται για να γίνουν οι αναγκαίες πράξεις.

2. Η απαλλαγή περιλαμβάνει ιδίως τα τέλη χαρτοσήμου, το τέλος δικαστικού ενσήμου, το τέλος απογράφου και τις προσαυξήσεις τους, τα δικαιώματα των μαρτύρων, των πραγματογνωμόνων, τα δικαιώματα ή την αμοιβή του διοριζόμενου δικηγόρου, συμβολαιογράφου και δικαστικού επιμελητή, καθώς και την υποχρέωση εγγυοδοσίας για τα έξοδα αυτά.

3. Η νομική βοήθεια παρέχεται χωριστά για κάθε δίκη, ισχύει για κάθε βαθμό δικαιοδοσίας για κάθε δικαστήριο και αφορά και την αναγκαστική εκτέλεση της απόφασης.

4. Προϋπόθεση για την παροχή νομικής βοήθειας σε περιπτώσεις άσκησης και υποστήριξης ένδικων μέσων και βοηθημάτων είναι να είναι αυτά παραδεκτά και να μην είναι προφανώς αβάσιμα ή ασύμφορα. Συνεκτιμάται και η σημασία της υπόθεσης για τον αιτούντα.

5. Ο διορισμός δικηγόρου ισχύει ως παροχή δικαστικής πληρεξουσιότητας από τον δικαιούχο, στην έκταση που ορίζει το άρθρο 97 Κ.Πολ.Δ., εκτός εάν η απόφαση, με αίτηση του δικαιούχου, την επεκτείνει ή την περιορίζει

6. Η παροχή νομικής βοήθειας δεν επηρεάζει την υποχρέωση καταβολής των εξόδων που επιδικάσθηκαν στον αντίδικο.

Γ) Με την παράγραφο 3 του προτεινόμενου άρθρου 28, αναριθμείται σε παρ. 1 α) η παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 3226/2004, η οποία είχε ως εξής:

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ορίζεται η αποζημίωση των δικηγόρων υπηρεσίας, συμβολαιογράφων, δικαστικών επιμελητών και άλλων προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες στο πλαίσιο της παροχής νομικής βοήθειας, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες νόμιμες αμοιβές. Η αμοιβή μπορεί να υπολείπεται των προβλεπόμενων νόμιμων αμοιβών σε περίπτωση αναίρεσης και παράστασης ενώπιον του μικτού ορκωτού δικαστηρίου, του μικτού ορκωτού εφετείου και του πενταμελούς εφετείου κακουργημάτων. Με όμοια απόφαση καθορίζεται το πλαίσιο και η διαδικασία εκκαθάρισης και είσπραξης της αποζημίωσης.

Δ) Με την παράγραφο 4 του προτεινόμενου άρθρου 29, αντικαθίσταται το άρθρο 15 του ν. 3226/2004, το οποίο είχε ως εξής:

1. Για την καταβαλλόμενη σε δικηγόρο υπηρεσίας αποζημίωση δεν εκδίδεται γραμμάτιο προείσπραξης. Η σχετική απόδειξη παροχής υπηρεσιών εκδίδεται κατά την είσπραξη. Η παρακράτηση του προβλεπόμενου από την παράγραφο 7 του άρθρου 96 του Κώδικα περί Δικηγόρων (ν.δ 3026/1954) ποσοστού γίνεται κατά την Εκκαθάριση της αποζημίωσης και το παρακρατούμενο ποσό αποδίδεται στον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο.

2. Δεν εκδίδεται γραμμάτιο προείσπραξης σε περίπτωση παροχής νομικής βοήθειας από δικηγόρους που ενεργούν στο πλαίσιο προγραμμάτων νομικής αρωγής μη κρατικών φορέων και οι οποίοι δεν λαμβάνουν αμοιβή για την παροχή των υπηρεσιών τους.

Άρθρο 29

A) Με την παράγραφο 1 του προτεινόμενου άρθρου 29, τροποποιείται με προσθήκη περιόδου στ) το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 1 του π.δ. 96/2017, το οποίο είχε ως εξής:

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΥΔΔΑΔ) έχει ως αποστολή την εξασφάλιση της έγκαιρης και αποτελεσματικής απονομής Δικαιοσύνης, τον σχεδιασμό και την εφαρμογή αποτελεσματικής αντεγκληματικής πολιτικής και την προώθηση πολιτικών που σκοπούν στην καθιέρωση της αρχής της διαφάνειας και την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Για την επίτευξη των παραπάνω το ΥΔΔΑΔ:

α) Παρέχει τα αναγκαία μέσα για την ικανοποίηση των οργανωτικών και λειτουργικών αναγκών των δικαστηρίων, τηρούμενης της επιταγής του άρθρου 87 του Συντάγματος για τη διασφάλιση της προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας των δικαστών,

β) μεριμνά για το σχεδιασμό και την εφαρμογή της γενικής αντεγκληματικής πολιτικής της χώρας, με σκοπό τον σωφρονισμό και την κοινωνική επανένταξη των πολιτών που εκδηλώνουν παραβατική και αξιόποινη συμπεριφορά, καθώς και για την ανάπτυξη διοικητικών δράσεων πρόληψης της εγκληματικότητας,

γ) επιμελείται την εναρμόνιση των κανόνων της εσωτερικής έννομης τάξης προς τους κανόνες του διεθνούς και ενωσιακού δικαίου,

δ) προωθεί την καθιέρωση και την ενίσχυση κανόνων διαφάνειας στη λειτουργία των θεσμών του κράτους.

ε) διασφαλίζει την εμπέδωση και την προαγωγή της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών.

B) Με την παράγραφο 2 του προτεινόμενου άρθρου 29, τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 12 του π.δ. 96/2017, η οποία είχε ως εξής:

1. Η Διεύθυνση έχει ως στόχο την επιχειρησιακή εφαρμογή των πολιτικών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, τη συνεργασία με συναρμόδιες υπηρεσίες και φορείς για το σχεδιασμό, υλοποίηση και αξιοποίηση υποδομών και υπηρεσιών Πληροφορικής και την παροχή τεχνικής υποστήριξης για την κάλυψη των μηχανογραφικών αναγκών του ΥΔΔΑΔ και των χρηστών του.

Άρθρο 30

A) Με την παράγραφο 1 του προτεινόμενου άρθρου 30, τροποποιείται η παράγραφος 2 του άρθρου 61 του ν. 4194/2013, η οποία είχε ως εξής:

2. Οι εισφορές αυτές είναι πάγια ποσά για κάθε διαδικαστική πράξη ή παράσταση δικηγόρου, όπως καθορίζονται στο Παράρτημα ΙΙΙ. Τα ποσά αυτά αναπροσαρμόζονται με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Δικαιοσύνης και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, μετά από γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των

Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος. Η απόφαση αυτή μπορεί να εκδίδεται και χωρίς τη γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος, αν παρέλθει άπρακτη προθεσμία δύο (2) μηνών από τότε που θα ζητηθεί αυτή με έγγραφο του Υπουργού Δικαιοσύνης. Τα ποσά αυτά μπορούν να αναπροσαρμόζονται ιδίως σε περίπτωση αύξησης των αμοιβών του Παραρτήματος Ι ή όταν έχει προηγηθεί σχετική αναλογιστική μελέτη για τη βιωσιμότητα των φορέων υπέρ των οποίων γίνονται οι εισφορές. Με την ίδια διαδικασία μπορούν να προβλέπονται νέες εισφορές υπέρ ταμείων ή λογαριασμών αλληλοβοήθειας και ενίσχυσης δικηγόρων, καθώς και το ύψος των αντίστοιχων ποσών ανά δικαστική εξώδικη ενέργεια.

Β) Με την παράγραφο 2 του προτεινόμενου άρθρου 30, αντικαθίσταται η παρ.1 του άρθρου 89 του ν. 4194/2013, η οποία είχε ως εξής:

1. Οι Δικηγορικοί Σύλλογοι είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, σωματειακής μορφής.

Γ) Με την παράγραφο 3 του προτεινόμενου άρθρου 30, αντικαθίσταται η παρ. 1 του άρθρου 96 του ν. 4194/2013, η οποία είχε ως εξής:

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο κάθε συλλόγου καταρτίζει οργανισμό για την οργάνωση και λειτουργία των υπηρεσιών του, καθώς και κανονισμό για τη λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου και άλλων συλλογικών οργάνων. Μεριμνά για τον εμπλουτισμό της βιβλιοθήκης του και τη λειτουργία τράπεζας νομικών πληροφοριών.

Δ) Με την παράγραφο 4 του προτεινόμενου άρθρου 30, αντικαθίσταται η παρ. 1 του άρθρου 152 του ν. 4194/2013, η οποία είχε ως εξής:

1. Ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου ευθύς ως λάβει αναφορά με την οποία καταγγέλλονται πειθαρχικά επιλήψιμες πράξεις δικηγόρου ή λάβει με οποιονδήποτε τρόπο γνώση από ανακοίνωση δικαστικής ή εν γένει δημόσιας αρχής σχετικά με την τέλεση τέτοιων πράξεων, παραγγέλλει τη διενέργεια προκαταρκτικής πειθαρχικής εξέτασης, αναθέτοντας την σε μέλος του Πειθαρχικού Συμβουλίου. Με την παραγγελία αυτή ο δικηγορικός σύλλογος καθίσταται διάδικος σε όλες τις δίκες που ανακύπτουν επί των πειθαρχικών αποφάσεων.

Άρθρο 31

Α) Με την προτεινόμενη παράγραφο 1 του προτεινόμενου άρθρου 31, αντικαθίσταται η παρ. 2 του άρθρου 4 του ν.δ.811 της 18/19-01-1971, η οποία είχε ως εξής:

2. Υποθηκοφυλακείο που μετατρέπεται σε έμμισθο λειτουργεί σε επίπεδο Τμήματος, με προϊστάμενο κατηγορίας ΠΕ, πτυχιούχο νομικής, για την επιλογή του οποίου εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 72 του ν. 2812/2000 (Α` 67).

Άρθρο 33

Με το προτεινόμενο άρθρο 33, τροποποιείται το άρθρο 417 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, το οποίο είχε ως εξής:

Αν ο δράστης οποιουδήποτε πλημμελήματος έχει συλληφθεί επ' αυτοφώρω, ακολουθείται η διαδικασία που αναφέρεται στα επόμενα άρθρα, εκτός αν ο εισαγγελέας κρίνει ότι συντρέχουν λόγοι να μην εφαρμοστεί αυτή η διαδικασία.

Άρθρο 34

Α) Με την παράγραφο 1 του προτεινόμενου άρθρου 34, αντικαθίσταται η περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 186 του ν. 4512/2018, η οποία είχε ως εξής:

α) Πέντε δικαστικούς ή εισαγγελικούς λειτουργούς της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης, εκ των οποίων ένας με βαθμό Αρεοπαγίτη ή Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου και οι λοιποί με βαθμό τουλάχιστον Προέδρου Πρωτοδικών ή Εισαγγελέα Πρωτοδικών με εμπειρία ή εξειδίκευση στη διαμεσολάβηση, μετά από γνώμη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.

Β) Με την παράγραφο 2 του προτεινόμενου άρθρου 34, αντικαθίσταται η παρ. 2 του άρθρου 186 του ν. 4512/2018, η οποία είχε ως εξής:

Πρόεδρος της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης ορίζεται ο αρχαιότερος από τους δικαστικούς και εισαγγελικούς λειτουργούς.

Γ) Με την παράγραφο 3 του προτεινόμενου άρθρου 34, αντικαθίσταται η παρ. 4 του 186 του ν. 4512/2018, η οποία είχε ως εξής:

4. Τα μέλη της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης, καθώς και τρίτα πρόσωπα που διορίζονται ως μέλη στην Επιτροπή του άρθρου 187 παράγραφος 3 περίπτωση δ απαγορεύεται να διατηρούν ή να διατηρούσαν, τουλάχιστον τους τελευταίους δώδεκα (12) μήνες, οποιαδήποτε σχέση συνεργασίας με φορείς εκπαίδευσης του παρόντος νόμου ή να συνάπτουν με αυτούς οποιαδήποτε συνεργασία έξι (6) μήνες μετά την αποχώρησή τους από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης.

Άρθρο 35

Με το προτεινόμενο άρθρο 35, αντικαθίσταται η περ. α' της παρ.1 του άρθρου 5 του ν. 3689/2008, η οποία είχε ως εξής:

1.α. Γενικός Διευθυντής τοποθετείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων δικαστικός λειτουργός μέλος Ανώτατου Δικαστηρίου, ο οποίος ορίζεται εκ περιτροπής από τον Άρειο Πάγο και το Συμβούλιο Επικρατείας, μεταξύ εκείνων που έχουν ακόμη τουλάχιστον διετή ενεργό υπηρεσία, ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση του οικείου δικαστικού συμβουλίου, κατά τις κείμενες διατάξεις. Παύει αυτοδικαίως να κατέχει τη θέση αν με οποιονδήποτε τρόπο στερηθεί της δικαστικής ιδιότητας. Ορίζεται με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση για μία μόνο θητεία τριών ετών, σε περίπτωση δε αποχώρησης του από την υπηρεσία λόγω ορίου ηλικίας, συνεχίζει να κατέχει τη θέση μέχρι τη συμπλήρωση της θητείας του. Εφόσον ελλείπει, απουσιάζει ή κωλύεται, τον αναπληρώνει ο αρχαιότερος δικαστικός λειτουργός από τους Διευθυντές Σπουδών και Επιμόρφωσης. Αποκλείεται ο ορισμός ως Γενικού Διευθυντή του Προέδρου των Ανώτατων Δικαστηρίων.

Διατάξεις που αφορούν στη λειτουργία του σωφρονιστικού συστήματος

Άρθρο 36

A) Με την παράγραφο 1 του προτεινόμενου άρθρου 36, τροποποιείται η παρ. 7 του άρθρου 32 του ν. 2776/1999, η οποία είχε ως εξής:

7. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων μετά από γνώμη του Κ.Ε.Σ.Φ. καθορίζονται τα επιτρεπόμενα είδη που μπορούν να πωλούνται σε κρατούμενους από τα πρατήρια-καντίνες και κυλικεία των καταστημάτων κράτησης, το ποσοστό κέρδους που περιέρχεται στο Ταμείο Κέρδους Σιγαρέτων και χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των κρατουμένων και την ενίσχυση των απόρων και ο τρόπος διάθεσής του.

B) Με την παράγραφο 2 του προτεινόμενου άρθρου 36, τροποποιείται το άρθρο 87 του ν. 2776/1999, το οποίο είχε ως εξής:

1. Όπου στον παρόντα νόμο αναφέρεται Δικαστήριο Εκτέλεσης Ποινών, τις αντίστοιχες αρμοδιότητες ασκεί μέχρι τη νομοθετική θέσπιση του οργάνου αυτού, το Συμβούλιο Πλημμελειοδικών του τόπου έκτισης της ποινής.

2. Όπου αναφέρεται αρμόδιος δικαστικός λειτουργός, τις αρμοδιότητες ασκεί ο εισαγγελέας, που προβλέπεται από το άρθρο 572 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

3. Καταργείται ο ν. 1851/1989 (ΦΕΚ 122 Α΄) "Κώδικας Βασικών Κανόνων για τη μεταχείριση των Κρατουμένων και άλλες διατάξεις", εκτός από το Κεφάλαιο Δέκατο Τέταρτο, όπου αυτό δεν αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος, ο α.ν. 125/1967 (ΦΕΚ 152 Α΄) ."Σωφρονιστικός Κώδιξ Εκτελέσεως Ποινών και Ασφαλιστικών Μέτρων, ως προς τις διατάξεις του εκείνες οι οποίες έχουν διατηρηθεί κατά καιρούς σε ισχύ, το άρθρο 25 του ν. 2058/1952, όπως ισχύει. Στο άρθρο 572 παράγραφος 1 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας ο όρος "Κώδικας Βασικών Κανόνων για τη Μεταχείριση των Κρατουμένων και άλλες διατάξεις" αντικαθίσταται με τον όρο "Σωφρονιστικός Κώδικας".

4. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται κάθε άλλη γενική ή ειδική, διάταξη, κατά το μέρος που αντίκειται στις διατάξεις του νόμου αυτού ή κατά το μέρος που ρυθμίζει θέματα που διέπονται από αυτόν.

5. Οι όροι και οι προϋποθέσεις των διατάξεων των άρθρων 20 και 21 του παρόντος αφορούν τα Καταστήματα Κράτησης που θα ιδρυθούν μετά τη δημοσίευση του νόμου αυτού.

Άρθρο 37

Με το προτεινόμενο άρθρο 37, αντικαθίσταται το άρθρο μόνο του π.δ. 342/2000, το οποίο είχε ως εξής:

Το μέτρο του ευεργετικού υπολογισμού ημερών ποινής για κατάδικους ή υποδίκους ορίζεται σε τρεις ημέρες εκτιτέας ποινής για κάθε ημέρα εργασίας τους α) σε αγροτική ή κτηνοτροφική μονάδα Αγροτικού Καταστήματος Κράτησης ή Ειδικού Αγροτικού

Καταστήματος Κράτησης Νέων, β) σε συνεργεία οικοδομικών και τεχνικών εργασιών, που συγκροτούνται εκτάκτως και για συγκεκριμένο έργο σε οποιοδήποτε Κατάστημα Κράτησης, ακόμη και διαφορετικό αυτού στο οποίο κρατούνται, ή σε άλλα δημόσια κτίρια και γ) στο αρτοποιείο της προβλεπόμενης από το άρθρο 104 του από 28-30.9.1935 Ν.δ/τος «περί οργανώσεως σωφρονιστικού προσωπικού και διαχειρίσεως φυλακών» Κεντρικής Αποθήκης Υλικού Φυλακών.

Άρθρο 38

Με το προτεινόμενο άρθρο 38, αντικαθίσταται οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 2 του ν. 3772/2009, οι οποίες είχαν ως εξής:

1. Η κατά τόπο Αρμοδιότητα των ιατροδικαστικών υπηρεσιών συμπίπτει προς εκείνη του ομώνυμου ή των ομώνυμων προς αυτές Εφετείων. Οι ιατροδικαστικές υπηρεσίες διενεργούν ιατροδικαστικές πράξεις, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται οι ψυχιατρικές πραγματογνωμοσύνες, ύστερα από παραγγελία των εισαγγελικών και ανακριτικών αρχών και των ανακριτικών υπαλλήλων, οι οποίοι ενεργούν ύστερα από εισαγγελική παραγγελία, καθώς και των ποινικών δικαστηρίων που λειτουργούν στην περιφέρεια του ομώνυμου ή των ομώνυμων προς αυτές Εφετείων. Οι ανωτέρω πράξεις δύνανται, υπό τις αυτές προϋποθέσεις, να διενεργούνται από τα εργαστήρια Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας των Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων. Στα Ιδρύματα αυτά οι ιατροδικαστικές πράξεις εκτελούνται αποκλειστικώς από μέλη Διδακτικού - Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.).

Για τις πράξεις που διενεργούνται συντάσσονται από τους ιατροδικαστές και τα μέλη του Διδακτικού - Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), χωρίς υπαίτια βραδύτητα, εκθέσεις.

2. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται, εφόσον κρίνεται αναγκαίο ή συντρέχει αδυναμία των κατά τόπο φορέων της παραγράφου 1 του παρόντος, να δοθεί εντολή για διενέργεια ιατροδικαστικών πράξεων:

α) σε άλλη ιατροδικαστική υπηρεσία από εκείνη που ορίζεται στην παράγραφο 1 και

β) σε Νοσηλευτικά Ιδρύματα του Εθνικού Συστήματος Υγείας που διαθέτουν κατάλληλη υποδομή και ειδικότητες.

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

I) Κύρωση του Πρωτοκόλλου υπ' αριθμόν 16 στη Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, II) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2016/343 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Μαρτίου 2016, III) Τροποποίηση του ν. 3251/2004 σε συμμόρφωση με την απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002 κατά το μέρος που τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2009, IV) Εφαρμογή διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου της 12ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, V) Διατάξεις που αφορούν στη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα της Δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις, VI) Διατάξεις που αφορούν στη λειτουργία του σωφρονιστικού συστήματος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄**ΚΥΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΥΠ' ΑΡΙΘΜΟΝ 16 ΣΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΑΣΠΙΣΗ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ****Άρθρο 1**

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, το Πρωτόκολλο υπ' αριθμόν 16 στη Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (ν.δ. 53/1974) που υπογράφηκε στις 2 Μαρτίου 2017 στο Στρασβούργο, το κείμενο του οποίου σε πρωτότυπο στην αγγλική γλώσσα και σε μετάφραση στην ελληνική, έχει ως εξής:

«Protocol No 16 to the Convention on the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms

Preamble

The member States of the Council of Europe and other High Contracting Parties to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, signed at Rome on 4 November 1950 (hereinafter referred to as “the Convention”), signatories hereto,

Having regard to the provisions of the Convention and, in particular, Article 19 establishing the European Court of Human Rights (hereinafter referred to as “the Court”);

Considering that the extension of the Court’s competence to give advisory opinions will further enhance the interaction between the Court and national authorities and thereby reinforce implementation of the Convention, in accordance with the principle of subsidiarity;

Having regard to Opinion No. 285 (2013) adopted by the Parliamentary Assembly of the Council of Europe on 28 June 2013,

Have agreed as follows:

Article 1

1. Highest courts and tribunals of a High Contracting Party, as specified in accordance with Article 10, may request the Court to give advisory opinions on questions of principle relating to the interpretation or application of the rights and freedoms defined in the Convention or the protocols thereto.
2. The requesting court or tribunal may seek an advisory opinion only in the context of a case pending before it.
3. The requesting court or tribunal shall give reasons for its request and shall provide the relevant legal and factual background of the pending case.

Article 2

1. A panel of five judges of the Grand Chamber shall decide whether to accept the request for an advisory opinion, having regard to Article 1. The panel shall give reasons for any refusal to accept the request.
2. If the panel accepts the request, the Grand Chamber shall deliver the advisory opinion.
3. The panel and the Grand Chamber, as referred to in the preceding paragraphs, shall include *ex officio* the judge elected in respect of the High Contracting Party to which the requesting court or tribunal pertains. If there is none or if that judge is unable to sit, a person chosen by the President of the Court from a list submitted in advance by that Party shall sit in the capacity of judge.

Article 3

The Council of Europe Commissioner for Human Rights and the High Contracting Party to which the requesting court or tribunal pertains shall have the right to submit written comments and take part in any hearing. The President of the Court may, in the interest of the proper administration of justice, invite any other High Contracting Party or person also to submit written comments or take part in any hearing.

Article 4

1. Reasons shall be given for advisory opinions.
2. If the advisory opinion does not represent, in whole or in part, the unanimous opinion of the judges, any judge shall be entitled to deliver a separate opinion.
3. Advisory opinions shall be communicated to the requesting court or tribunal and to the High Contracting Party to which that court or tribunal pertains.
4. Advisory opinions shall be published.

Article 5

Advisory opinions shall not be binding.

Article 6

As between the High Contracting Parties the provisions of Articles 1 to 5 of this Protocol shall be regarded as additional articles to the Convention, and all the provisions of the Convention shall apply accordingly.

Article 7

1. This Protocol shall be open for signature by the High Contracting Parties to the Convention, which may express their consent to be bound by:

- a. signature without reservation as to ratification, acceptance or approval; or
- b. signature subject to ratification, acceptance or approval, followed by ratification, acceptance or approval.

2. The instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 8

1. This Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which ten High Contracting Parties to the Convention have expressed their consent to be bound by the Protocol in accordance with the provisions of Article 7.

2. In respect of any High Contracting Party to the Convention which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the expression of its consent to be bound by the Protocol in accordance with the provisions of Article 7.

Article 9

No reservation may be made under Article 57 of the Convention in respect of the provisions of this Protocol.

Article 10

Each High Contracting Party to the Convention shall, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, by means of a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, indicate the courts or tribunals that it designates for the purposes of Article 1, paragraph 1, of this Protocol. This declaration may be modified at any later date and in the same manner.

Article 11

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe and the other High Contracting Parties to the Convention of:

- a. any signature;
- b. the deposit of any instrument of ratification, acceptance or approval;
- c. any date of entry into force of this Protocol in accordance with Article 8;
- d. any declaration made in accordance with Article 10; and
- e. any other act, notification or communication relating to this Protocol.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Protocol.

Done at Strasbourg, this 2nd day of October 2013, in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe and to the other High Contracting Parties to the Convention».

«Πρωτόκολλο υπ' αριθμόν 16 στη Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών

Προοίμιο

Τα Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης και τα άλλα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη στη Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών που υπεγράφη στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (εφεξής αναφερόμενη ως «η Σύμβαση»), τα οποία υπογράφουν το παρόν,

Έχοντας υπόψη τις διατάξεις της Σύμβασης, και, ιδίως, το Άρθρο 19 με το οποίο συστήνεται το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (εφεξής αναφερόμενο ως «το Δικαστήριο»),

Θεωρώντας ότι η επέκταση της αρμοδιότητας του Δικαστηρίου να εκδίδει γνωμοδοτήσεις θα ενισχύσει περαιτέρω την αλληλεπίδραση μεταξύ του Δικαστηρίου και των εθνικών αρχών και, με τον τρόπο αυτό, θα ενδυναμώσει την εφαρμογή της Σύμβασης, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας,

Λαμβάνοντας υπόψη τη 285 (2013) Γνωμοδότηση που υιοθετήθηκε από την Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης στις 28 Ιουνίου 2013,

Συμφώνησαν τα ακόλουθα:

Άρθρο 1

1. Τα ανώτατα δικαστήρια ενός Υψηλού Συμβαλλόμενου Κράτους Μέρους, όπως καθορίζονται σύμφωνα με το Άρθρο 10, μπορούν να ζητήσουν από το Δικαστήριο να εκδώσει γνωμοδοτήσεις επί ζητημάτων αρχής που σχετίζονται με την ερμηνεία ή την εφαρμογή των δικαιωμάτων και ελευθεριών που ορίζονται στη Σύμβαση ή στα Πρωτόκολλα αυτής.
2. Το αιτούν δικαστήριο μπορεί να ζητήσει γνωμοδότηση μόνο στο πλαίσιο υπόθεσης που εκκρεμεί ενώπιόν του.
3. Το αιτούν δικαστήριο αιτιολογεί το αίτημά του και παρέχει το σχετικό νομικό και πραγματικό πλαίσιο της εκκρεμούς υπόθεσης.

Άρθρο 2

1. Ένα Συμβούλιο πέντε δικαστών του Τμήματος Ευρείας Σύνθεσης αποφασίζει αν θα δεχθεί το αίτημα για γνωμοδότηση, λαμβάνοντας υπόψη το Άρθρο 1. Το Συμβούλιο αιτιολογεί τυχόν άρνηση να αποδεχθεί το αίτημα.

2. Αν το Συμβούλιο αποδεχθεί το αίτημα, το Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης εκδίδει τη γνωμοδότηση.

3. Το Συμβούλιο και το Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης, όπως αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους, συμπεριλαμβάνουν αυτοδικαίως (ex officio) τον δικαστή που έχει εκλεγεί για το Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος στο οποίο ανήκει το αιτούν δικαστήριο. Αν δεν υπάρχει τέτοιος δικαστής ή αυτός αδυνατεί να μετάσχει στη σύνθεση, μετέχει ως δικαστής πρόσωπο που επιλέγει ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου από κατάλογο ο οποίος υποβάλλεται εκ των προτέρων από το εν λόγω Μέρος.

Άρθρο 3

Ο Επίτροπος Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης και το Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος στο οποίο ανήκει το αιτούν δικαστήριο έχουν το δικαίωμα να υποβάλουν εγγράφως παρατηρήσεις και να λάβουν μέρος στις ακροαματικές διαδικασίες. Ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου μπορεί επίσης, στο πλαίσιο της ορθής απονομής της δικαιοσύνης, να καλέσει οποιοδήποτε άλλο Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος ή κάθε ενδιαφερόμενο πρόσωπο να υποβάλουν εγγράφως παρατηρήσεις ή να λάβουν μέρος στις ακροαματικές διαδικασίες.

Άρθρο 4

1. Οι γνωμοδοτήσεις είναι αιτιολογημένες.
2. Αν η γνωμοδότηση δεν εκφράζει, εν όλω ή εν μέρει, την ομόφωνη γνώμη των δικαστών, κάθε δικαστής έχει δικαίωμα να επισυνάψει έκθεση της προσωπικής του γνώμης.
3. Οι γνωμοδοτήσεις κοινοποιούνται στο αιτούν δικαστήριο και το Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος στο οποίο ανήκει το εν λόγω δικαστήριο.
4. Οι γνωμοδοτήσεις δημοσιεύονται.

Άρθρο 5

Οι γνωμοδοτήσεις δεν είναι δεσμευτικές.

Άρθρο 6

Μεταξύ των Υψηλών Συμβαλλομένων Μέρων, οι διατάξεις των Άρθρων 1 έως 5 του παρόντος Πρωτοκόλλου θεωρούνται ως πρόσθετα άρθρα στη Σύμβαση και όλες οι διατάξεις της Σύμβασης εφαρμόζονται αναλόγως.

Άρθρο 7

1. Το παρόν Πρωτόκολλο είναι ανοικτό για υπογραφή από τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη στη Σύμβαση, τα οποία μπορούν να εκφράσουν την συγκατάθεσή τους να δεσμεύονται από αυτό με:
 - α. υπογραφή χωρίς επιφύλαξη επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης ή
 - β. υπογραφή με την επιφύλαξη επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης, η οποία ακολουθείται από επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση.
2. Τα όργανα επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης κατατίθενται στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Άρθρο 8

1. Το παρόν Πρωτόκολλο τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την παρέλευση μίας περιόδου τριών μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία δέκα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη στη Σύμβαση θα έχουν εκφράσει την συγκατάθεσή τους να δεσμεύονται από το Πρωτόκολλο σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 7.

2. Ως προς οποιοδήποτε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος στη Σύμβαση, το οποίο εκφράζει μεταγενέστερα τη συγκατάθεσή του να δεσμεύεται από αυτό, το Πρωτόκολλο τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την παρέλευση μίας περιόδου τριών μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία θα έχει εκφράσει τη βούλησή του να δεσμεύεται από το Πρωτόκολλο σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 7.

Άρθρο 9

Καμία επιφύλαξη δεν μπορεί να διατυπωθεί υπό το άρθρο 57 της Σύμβασης σχετικά με τις διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Άρθρο 10

Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος στη Σύμβαση υποδεικνύει, κατά το χρόνο της υπογραφής ή κατά την κατάθεση του οργάνου επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης, μέσω δήλωσης που απευθύνεται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, τα δικαστήρια που ορίζει για τους σκοπούς του Άρθρου 1, παράγραφος 1, του παρόντος Πρωτοκόλλου. Η δήλωση αυτή μπορεί να τροποποιηθεί οποτεδήποτε στο μέλλον με τον ίδιο τρόπο.

Άρθρο 11

Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης γνωστοποιεί στα Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης και στα άλλα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη της Σύμβασης:

- α. κάθε υπογραφή·
- β. την κατάθεση οιοδήποτε οργάνου επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης·
- γ. την ημερομηνία θέσεως σε ισχύ του παρόντος Πρωτοκόλλου σύμφωνα με το Άρθρο 8
- δ. οιαδήποτε δήλωση που γίνεται σύμφωνα με το Άρθρο 10 και
- ε. οιαδήποτε άλλη πράξη, γνωστοποίηση ή ανακοίνωση που σχετίζεται με το παρόν Πρωτόκολλο.

Σε πίστωση των ανωτέρω, οι υπογράφωντες, δεόντως εξουσιοδοτημένοι προς τούτο, υπέγραψαν το παρόν Πρωτόκολλο.

Έγινε στο Στρασβούργο, στις 2 Οκτωβρίου 2013, στην Αγγλική και τη Γαλλική γλώσσα, με τα δύο κείμενα να είναι εξίσου αυθεντικά, σε ένα μόνο αντίτυπο, το οποίο θα κατατεθεί στα Αρχεία του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης διαβιβάζει επικυρωμένα αντίγραφα σε κάθε Κράτος μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης και στα άλλα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη στη Σύμβαση».

Άρθρο 2 **Υποβολή αιτήματος γνωμοδότησης**

1. Το Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο, ο Άρειος Πάγος, το Συμβούλιο της Επικρατείας και το Ελεγκτικό Συνέδριο ορίζονται ως τα αρμόδια δικαστήρια που μπορούν, σύμφωνα με το άρθρο 1 του Πρωτοκόλλου να ζητήσουν από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ), στο πλαίσιο υπόθεσης που εκκρεμεί ενώπιόν τους, να εκδώσει γνωμοδοτήσεις επί ζητημάτων αρχής τα οποία σχετίζονται με την ερμηνεία ή την εφαρμογή των δικαιωμάτων και ελευθεριών, που ορίζονται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (ν.δ. 53/1974) ή στα Πρωτόκολλα αυτής που έχουν κυρωθεί από την Ελλάδα.

2. Αίτημα γνωμοδότησης μπορεί να υποβληθεί από τα δικαστήρια της παραγράφου 1 είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν αιτήματος των διαδίκων, σε κάθε στάση της δίκης έως την έκδοση της απόφασης. Σε κάθε περίπτωση, η υποβολή αιτήματος γνωμοδότησης προς το ΕΔΔΑ ενάποκειται στην απόλυτη κρίση των δικαστηρίων αυτών.

Άρθρο 3 **Περιεχόμενο του αιτήματος γνωμοδότησης - κοινοποιήσεις**

1. Το αίτημα της γνωμοδότησης υποβάλλεται στο ΕΔΔΑ στην ελληνική γλώσσα και κοινοποιείται στους διαδίκους με επιμέλεια της γραμματείας του αιτούντος δικαστηρίου.

2. Το αιτούν δικαστήριο αιτιολογεί το αίτημα της γνωμοδότησης και παρέχει στο ΕΔΔΑ το σχετικό νομικό και πραγματικό πλαίσιο της εκκρεμούς υπόθεσης. Το αίτημα γνωμοδότησης περιλαμβάνει τουλάχιστον συνοπτική περιγραφή του κυρίου αντικειμένου της δίκης, περίληψη των πραγματικών περιστατικών, τις σχετικές διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας, τα ζητήματα που σχετίζονται με την ερμηνεία ή εφαρμογή των δικαιωμάτων και ελευθεριών που ορίζονται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, περίληψη των συναφών ισχυρισμών των διαδίκων, εφόσον υπάρχουν, καθώς και τις τυχόν απόψεις του αιτούντος δικαστηρίου επί του ζητήματος.

Άρθρο 4 **Αναστολή και επανέναρξη της εθνικής δίκης**

1. Η υποβολή αιτήματος γνωμοδότησης συνεπάγεται την αναστολή της προόδου της δίκης ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου έως την έκδοση της γνωμοδότησης ή της απόφασης με την οποία απορρίπτεται το αίτημα γνωμοδότησης και την κοινοποίησή της στους διαδίκους σύμφωνα με την παράγραφο 2. Για την εν λόγω αναστολή ενημερώνονται αρμοδίως τα δικαστήρια του οικείου κλάδου.

2. Η γνωμοδότηση που εκδίδεται ή η απόφαση με την οποία απορρίπτεται το αίτημα γνωμοδότησης μεταφράζεται αμελλητί στην ελληνική γλώσσα, με επιμέλεια του αντιπροσώπου της Ελληνικής Κυβέρνησης στο ΕΔΔΑ, στον οποίο κοινοποιείται. Ακολούθως, η μετάφραση δια-

βιβάζεται στο αιτούν δικαστήριο και κοινοποιείται αμελλητί στους διαδίκους με επιμέλεια της γραμματείας του. Το αιτούν δικαστήριο λαμβάνει τα κατά την κρίση του αναγκαία μέτρα για τον περιορισμό των επιπτώσεων της παρούσας γνωμοδοτικής διαδικασίας στην εύλογη διάρκεια της δίκης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ **ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2016/343** **ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ** **ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 9ΗΣ ΜΑΡΤΪΟΥ 2016**

Άρθρο 5 **Σκοπός, αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής** **(άρθρα 1, 2 της Οδηγίας 2016/343/ΕΕ)**

1. Σκοπός του παρόντος είναι η εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2016/343/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Μαρτίου 2016 (L 65), με την οποία θεσπίζονται κοινοί ελάχιστοι κανόνες σχετικά με: α) ορισμένες πτυχές του δικαιώματος στο τεκμήριο αθωότητας κατά την ποινική διαδικασία και β) το δικαίωμα παράστασης του κατηγορουμένου στη δίκη του κατά την ποινική διαδικασία.

2. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται σε φυσικά πρόσωπα που είναι ύποπτα ή κατηγορούμενα, σε όλα τα στάδια της ποινικής διαδικασίας, από τη στιγμή που ένα πρόσωπο θεωρείται ύποπτο ή κατηγορείται για τέλεση αξιόποινης πράξης, έως: α) την περάτωση της διαδικασίας με αμετάκλητη δικαστική απόφαση ή αμετάκλητο βούλευμα, αν έχει ασκηθεί ποινική δίωξη, ή β) τη θέση της υπόθεσης στο αρχείο ή την απόρριψη της έγκλησης από τον αρμόδιο εισαγγελέα, αν δεν έχει ασκηθεί η ποινική δίωξη.

Άρθρο 6 **Τεκμήριο αθωότητας** **(άρθρο 3 της Οδηγίας 2016/343/ΕΕ)**

Στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται άρθρο 72Α ως εξής:

«Άρθρο 72Α
Τεκμήριο αθωότητας

Οι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι τεκμαίρονται αθώοι μέχρι να αποδειχθεί η ενοχή τους σύμφωνα με το νόμο.»

Άρθρο 7 **Δημόσιες αναφορές στην ενοχή προσώπου** **(άρθρα 4 και 10 παρ. 1 της Οδηγίας 2016/343/ΕΕ)**

Ο ύποπτος ή κατηγορούμενος έχει δικαίωμα να ασκήσει αγωγή αποζημίωσης ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 105 και 106 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα, προς αποκατάσταση της βλάβης, την οποία υπέστη εξαιτίας της προσβολής του τεκμηρίου αθωότητάς του από δηλώσεις δημοσίων αρχών που έλαβαν χώρα σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας πριν την έκδοση της απόφασης σε πρώτο ή δεύτερο βαθμό, οι οποίες αναφέρονται κατά

τρόπο άμεσο στην εκκρεμή ποινική διαδικασία και είτε παροτρύνουν το κοινό να πιστέψει στην ενοχή του είτε προβαίνουν σε εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών με την οποία προδικάζουν τη δικαστική κρίση της υπόθεσης.

Άρθρο 8
«Βάρος απόδειξης» στην ποινική δίκη
(άρθρο 6 της Οδηγίας 2016/343/ΕΕ)

1. Στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται άρθρο 177Α ως εξής:

«Άρθρο 177Α
Βάρος απόδειξης

1. Οι δικαστές και οι εισαγγελείς εξετάζουν αυτεπαγγέλτως όλα τα αποδεικτικά μέσα, που θεμελιώνουν την ενοχή ή κατατείνουν στην αθωότητα του κατηγορουμένου, καθώς και κάθε στοιχείο που αφορά την προσωπικότητά του και επηρεάζει την επιμέτρηση της ποινής. Ο κατηγορούμενος δεν είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία για τα πραγματικά περιστατικά που επικαλείται υπέρ του. Οι δικαστές και εισαγγελείς είναι υποχρεωμένοι να ερευνούν με επιμέλεια κάθε στοιχείο ή αποδεικτικό μέσο που επικαλέστηκε υπέρ αυτού ο κατηγορούμενος, αν αυτό είναι χρήσιμο για να εξακριβωθεί η αλήθεια.

2. Οποιαδήποτε αμφιβολία περί της ενοχής είναι προς όφελος του κατηγορουμένου ή του υπόπτου.»

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 366 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Αν στις περιπτώσεις των άρθρων 362, 363, 364 και 365 το γεγονός που ισχυρίστηκε ή διέδωσε ο υπαίτιος είναι πράξη αξιόποινη για την οποία ασκήθηκε δικαστική δίωξη, αναστέλλεται η δίκη για τη δυσφήμιση έως το τέλος της ποινικής δίωξης. Τεκμαίρεται ότι το γεγονός που αφορά η δυσφήμιση είναι αληθινό, αν η απόφαση είναι καταδικαστική και ψευδές, αν η απόφαση είναι αθωωτική και στηρίζεται στο ότι δεν αποδείχθηκε ότι το πρόσωπο που είχε δυσφημισθεί τέλεσε την αξιόποινη πράξη. Επιτρέπεται όμως ανταπόδειξη.»

Άρθρο 9
Δικαίωμα σιωπής και μη αυτοενοχοποίησης
(άρθρο 7 της Οδηγίας 2016/343/ΕΕ)

Στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται άρθρο 103Α ως εξής:

«Άρθρο 103Α
Δικαίωμα σιωπής και μη αυτοενοχοποίησης

1. Ο ύποπτος ή ο κατηγορούμενος έχουν δικαίωμα σιωπής και μη αυτοενοχοποίησης.

2. Η άσκηση του δικαιώματος μη αυτοενοχοποίησης δεν εμποδίζει τη νόμιμη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων, που υπάρχουν ανεξάρτητα από τη βούληση των υπόπτων και των κατηγορουμένων.

3. Η άσκηση του δικαιώματος σιωπής και μη αυτοενοχοποίησης δεν μπορεί να αξιοποιηθεί σε βάρος των υπόπτων και των κατηγορουμένων.»

Άρθρο 10
Εγγυήσεις για την παράσταση του κατηγορουμένου
στην ποινική δίκη
(άρθρο 8 της Οδηγίας 2016/343/ΕΕ)

1. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 155 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η πραγματική αναζήτηση της κατοικίας ή της διαμονής του κατηγορουμένου, εφόσον δεν έχει δηλωθεί κατά το άρθρο 273 γίνεται με κάθε πρόσφορο μέτρο, τουλάχιστον με βάση τη διεύθυνση που έχει δηλώσει στην τελευταία φορολογική του δήλωση και τα σχετικά στοιχεία που είναι καταχωρημένα στα πληροφοριακά συστήματα του Υπουργείου Οικονομικών.»

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 340 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Αν ο κατηγορούμενος δεν εμφανιστεί ή δεν εκπροσωπείται νομίμως από συνήγορο, δικάζεται σαν να ήταν παρών, εφόσον έχει νομίμως κλητευθεί και έχει ενημερωθεί ότι σε περίπτωση μη εμφανίσεως ή εκπροσωπήσεως του θα δικαστεί ερήμην.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ Ν. 3251/2004 ΣΕ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ
ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ-ΠΛΑΙΣΙΟ 2002/584/ΔΕΥ
ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 13ΗΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2002 ΚΑΤΑ ΤΟ
ΜΕΡΟΣ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ-
ΠΛΑΙΣΙΟ 2009/299/ΔΕΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 26ΗΣ
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2009

Άρθρο 11

1. Ο τίτλος του άρθρου 6 του ν. 3251/2004 (Α΄ 127) αντικαθίσταται ως εξής:

«Διαβίβαση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης και σχετικών εγγράφων».

2. Στο άρθρο 6 του ν. 3251/2004 προστίθεται παράγραφος 7 ως εξής:

«7. Ύστερα από αίτημα του εκζητούμενου, που διαβιβάζεται μέσω της αρμόδιας αρχής εκτέλεσης, ο αρμόδιος εισαγγελέας εφετών αποστέλλει σε αυτήν αντίγραφο της απόφασης με την οποία έχει επιβληθεί ποινή στέρησης της ελευθερίας ή μέτρο ασφαλείας στέρησης της ελευθερίας, εφόσον η απόφαση αυτή δεν έχει επιδοθεί στον εκζητούμενο. Η παράδοση του αντιγράφου της απόφασης στον εκζητούμενο από την αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης δεν θεωρείται επίσημη επίδοση της απόφασης και δεν κινεί τις προθεσμίες άσκησης ενδίκων μέσων.»

3. Για τη διαβίβαση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης συμπληρώνεται το υπόδειγμα του Παραρτήματος, το οποίο προσαρτάται και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος.

Άρθρο 12

Στο άρθρο 12 του ν. 3251/2004 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Ο τίτλος του άρθρου αντικαθίσταται ως εξής:

«Δυνατότητα μη εκτέλεσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης – Εξαιρέσεις».

2. Το κείμενο του άρθρου αριθμείται ως παράγραφος 1 και στην παράγραφο αυτή προστίθεται περίπτωση στ' ως εξής:

«στ) αν ο εκζητούμενος, με σκοπό την εκτέλεση ποινής στέρησης της ελευθερίας ή μέτρου ασφαλείας στέρησης της ελευθερίας, δεν εμφανίστηκε αυτοπροσώπως στη δίκη που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης.»

3. Προστίθεται παράγραφος 2 ως εξής:

«2. Ειδικά ως προς την περίπτωση στ' της παραγράφου 1, η δικαστική αρχή εκτελεί ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης όταν σ' αυτό αναφέρεται ότι, σύμφωνα με τις δικονομικές διατάξεις του δικαίου του κράτους έκδοσης, ο εκζητούμενος:

α) είτε είχε κλητευθεί εμπρόθεσμα και νομότυπα, είτε είχε ενημερωθεί εμπρόθεσμα με άλλα μέσα, ώστε να αποδεικνύεται σαφώς ότι τελούσε εν γνώσει της ημερομηνίας και του τόπου διεξαγωγής της δίκης, και επιπλέον γνώριζε ότι ήταν δυνατόν να εκδοθεί απόφαση ερήμην του, ή

β) τελούσε εν γνώσει της δίκης, είχε δώσει δε εντολή σε δικηγόρο, τον οποίο διόρισε ο ίδιος ή σε δικηγόρο ο οποίος είχε διορισθεί αυτεπαγγέλτως, να τον εκπροσωπήσει στη δίκη και όντως εκπροσωπήθηκε από τον ανωτέρω δικηγόρο στη δίκη, ή

γ) μετά την επίδοση της καταδικαστικής απόφασης και μετά την ενημέρωσή του για το δικαίωμά του να δικαστεί εκ νέου ή να ασκήσει ένδικο μέσο, κατά την εκδίκαση των οποίων δικαιούται να παρίσταται και όπου θα επανεξεταστεί η ουσία της υπόθεσης με νέα τυχόν αποδεικτικά στοιχεία και με ενδεχόμενο την εξαφάνιση της αρχικής απόφασης, είτε δήλωσε ρητά ότι δεν αμφισβητεί την απόφαση είτε δεν ζήτησε να δικαστεί εκ νέου ή δεν άσκησε ένδικο μέσο εντός της νόμιμης προθεσμίας, ή

δ) δεν παρέλαβε αυτοπροσώπως με επίδοση την απόφαση, αλλά αυτή θα του επιδοθεί αυτοπροσώπως και χωρίς υπαίτια καθυστέρηση μετά την παράδοσή του, θα ενημερωθεί ρητά για το δικαίωμά του να δικαστεί εκ νέου ή να ασκήσει ένδικο μέσο, κατά την εκδίκαση των οποίων δικαιούται να παρίσταται και όπου θα επανεξεταστεί η ουσία της υπόθεσης με νέα τυχόν αποδεικτικά στοιχεία και με ενδεχόμενο την εξαφάνιση της αρχικής απόφασης και θα ενημερωθεί σχετικά με την προθεσμία μέσα στην οποία οφείλει να ζητήσει να δικαστεί εκ νέου ή να ασκήσει ένδικο μέσο, όπως προβλέπεται στο σχετικό ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης.»

Άρθρο 13

Η παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 3251/2004 καταργείται.

Άρθρο 14

Στο άρθρο 15 του ν. 3251/2004 προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Αν το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης έχει εκδοθεί με σκοπό την εκτέλεση ποινής στέρησης της ελευθερίας ή μέτρου ασφαλείας στέρησης της ελευθερίας υπό τους όρους της περίπτωσης δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 12 και ο εκζητούμενος δεν έχει λάβει προηγουμένως επίσημη ενημέρωση για τη δικαστική διαδικασία που εκκρεμεί εναντίον του, μπορεί κατά την ενημέρωσή του για το περιεχόμενο του ευρωπαϊκού εντάλμα-

τος σύλληψης να ζητήσει να λάβει αντίγραφο της απόφασης πριν από την παράδοσή του. Ο αρμόδιος εισαγγελέας εφετών, εφόσον δεν έχει ήδη στη διάθεσή του αντίγραφο της απόφασης, διαβιβάζει το αίτημα στην αρχή έκδοσης και παραδίδει στον εκζητούμενο το αντίγραφο της απόφασης που του διαβιβάζει η τελευταία. Το αίτημα του εκζητουμένου δεν καθυστερεί τη διαδικασία παράδοσης ούτε την έκδοση της απόφασης για την εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.»

Άρθρο 15

Μετά το άρθρο 33 του ν. 3251/2004 προστίθεται άρθρο 33Α ως εξής:

«Άρθρο 33Α

Παράδοση εκζητουμένου υπό τους όρους της περίπτωσης δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 12

Αν ο εκζητούμενος παραδίδεται υπό τους όρους της περίπτωσης δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 12 και έχει ζητήσει επανάληψη της διαδικασίας ή έχει ασκήσει ένδικο μέσο κατά της απόφασης, μπορεί να ζητήσει την αναστολή ή τη διακοπή εκτέλεσης της απόφασης, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας ή άλλων ειδικών νόμων.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2017/1939 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 12ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2017, ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑΣ

Άρθρο 16

Ευρωπαϊός Γενικός Εισαγγελέας

1. Ο Ευρωπαϊός Γενικός Εισαγγελέας είναι ο προϊστάμενος της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας. Οργανώνει τις εργασίες της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, διευθύνει τις δραστηριότητές της και λαμβάνει αποφάσεις, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου της 12ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (στο εξής Κανονισμός) και τον κανονισμό διαδικασίας της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας.

2. Αναπληρώνεται από δύο Ευρωπαίους Γενικούς Εισαγγελείς, οι οποίοι τον επικουρούν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του και τον αντικαθιστούν σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος.

3. Εκπροσωπεί την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία έναντι των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οποιουδήποτε τρίτου. Δύνатаι να αναθέτει σε έναν από τους αναπληρωτές του ή σε Ευρωπαίο Εισαγγελέα καθήκοντα εκπροσώπησης.

4. Στον Έλληνα Ευρωπαίο Γενικό Εισαγγελέα, που διορίζεται κατά τη διαδικασία του άρθρου 14 του Κανονισμού, χορηγείται η ειδική κανονική άδεια χωρίς αποδοχές της παραγράφου 6 του άρθρου 44 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ν. 1756/1988, Α' 35).

Άρθρο 17 **Έλληνας Ευρωπαίος Εισαγγελέας**

1. Οι Έλληνες Ευρωπαίοι Εισαγγελείς, ενεργώντας για λογαριασμό του μόνιμου τμήματος, του άρθρου 10 του Κανονισμού, και σύμφωνα με τυχόν εντολές που έχουν λάβει, εποπτεύουν τις έρευνες και τις δίωξεις, για τις οποίες είναι υπεύθυνοι οι Ευρωπαίοι εντεταλμένοι Εισαγγελείς, του άρθρου 18 του παρόντος, που έχουν επιληφθεί της εθνικής υπόθεσης. Υποβάλλουν συνοπτική παρουσίαση των υποθέσεων που έχουν υπό την εποπτεία τους και, κατά περίπτωση, προτάσεις αποφάσεων που θα πρέπει να ληφθούν από το εν λόγω τμήμα βάσει σχεδίων αποφάσεων που έχουν καταρτίσει οι Ευρωπαίοι εντεταλμένοι Εισαγγελείς.

2. Υπέχουν ρόλο συνδέσμου επικοινωνίας και διαύλου πληροφοριών μεταξύ των μόνιμων τμημάτων, των ευρωπαίων εντεταλμένων εισαγγελέων και του Ελληνικού Κράτους. Παρακολουθούν την εκτέλεση των καθηκόντων της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας στο Ελληνικό Κράτος, σε στενή διαβούλευση με τους Ευρωπαίους εντεταλμένους Εισαγγελείς. Μεριμνούν ώστε, να παρέχονται από την Κεντρική Εισαγγελία στους Ευρωπαίους εντεταλμένους Εισαγγελείς και αντιστρόφως όλες οι σχετικές πληροφορίες.

Άρθρο 18 **Επιλογή υποψηφίων για τη θέση** **του Έλληνα Ευρωπαίου Εισαγγελέα**

1. Οι υποψήφιοι για τη θέση του Ευρωπαίου Εισαγγελέα, κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης, πρέπει:

α. Να κατέχουν το βαθμό τουλάχιστον του Εισαγγελέα πρωτοδικών έως και του Εισαγγελέα Εφετών. Ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών πρέπει να έχει συμπληρώσει τουλάχιστον πέντε (5) έτη στο βαθμό αυτό.

β. Να υπολείπονται το λιγότερο δέκα (10) έτη υπηρετησίας στην Εισαγγελική Αρχή έως την αποχώρησή τους.

2. Οι υποψήφιοι, κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης, πρέπει να πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια:

α. Να παρέχουν εγγύα ανεξαρτησίας.

β. Να μην τους έχει επιβληθεί πειθαρχική ποινή ανώτερη της επίπληξης τα τελευταία πέντε (5) χρόνια πριν από την υποβολή της αίτησής τους και να μην εκκρεμεί σε βάρος τους πειθαρχική δίωξη κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης.

γ. Να μην έχουν καταδικαστεί για έγκλημα και να μην εκκρεμεί σε βάρος τους ποινική δίωξη για κάποιο από τα εγκλήματα του άρθρου 37 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών (ν. 1756/1988). Οι διατάξεις του άρθρου 38 του ίδιου νόμου εφαρμόζονται αναλόγως.

δ. Να διαθέτουν τη σχετική πρακτική πείρα στο εθνικό νομικό σύστημα, στις έρευνες στον χρηματοοικονομικό τομέα, στη διεθνή δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις. Υπηρεσία σχετιζόμενη με διεθνή δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις θεωρείται η προϋπηρεσία στη Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε όργανα, σε οργανισμούς, μονάδες και επιτροπές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), της Ευρωπαϊκής Μονάδας Δικαστικής Συνεργασίας (EUROJUST), του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς και οποιουδήποτε άλλου Διεθνούς Οργανισμού.

ε. Να κατέχουν διδακτορικό ή μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών, αναγνωρισμένο από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, στις ποινικές επιστήμες ή στην εγκληματολογία ή στο Ευρωπαϊκό Δίκαιο ή στις οικονομικές επιστήμες ή σε άλλον συναφή τομέα.

στ. Να έχουν άριστη πιστοποιημένη γνώση τουλάχιστον της αγγλικής γλώσσας.

3. α) Ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου, μόλις ενημερωθεί για την έναρξη της διαδικασίας διορισμού ή αντικατάστασης του Έλληνα Ευρωπαίου Εισαγγελέα, ορίζει προθεσμία εντός της οποίας υποβάλλονται οι αιτήσεις ενδιαφερομένων. Για την υποβολή των υποψηφιοτήτων δημοσιεύεται πρόσκληση στην ιστοσελίδα της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου, η οποία γνωστοποιείται εγγράφως στους διευθύνοντες τις Εισαγγελίες Εφετών και Πρωτοδικών της Επικράτειας, προς ενημέρωση των υφισταμένων τους.

β) Οι υποψήφιοι, εντός δέκα (10) ημερών από την ημέρα δημοσίευσης της κατά την προηγούμενη περίπτωση α' προσκλήσεως, υποβάλουν στη γραμματεία της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου αίτηση μαζί με βιογραφικό σημείωμα και φάκελο δικαιολογητικών, από τον οποίο αποδεικνύονται τα προσόντα και κριτήρια του παρόντος άρθρου.

4. Η επιλογή των τριών (3) υποψηφίων της παραγράφου 1 του άρθρου 16 του Κανονισμού, πραγματοποιείται, μετά από εισήγηση του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, το οποίο αποφαινεται εντός είκοσι (20) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας της περίπτωσης β' της παραγράφου 3. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, συνεδριάζει σε δεκαπενταμελή σύνθεση για όλους τους Εισαγγελικούς λειτουργούς ανεξαρτήτως βαθμού. Η απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου λαμβάνεται ύστερα από έλεγχο των υποβληθέντων δικαιολογητικών της περίπτωσης β' της παραγράφου 3 και των ατομικών τους φακέλων, καθώς και συνέντευξη των υποψηφίων που πληρούν τα τυπικά προσόντα. Οι υποψήφιοι καλούνται για συνέντευξη από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο με έγγραφη ατομική πρόσκληση, που τους επιδίδεται με μέριμνα του διευθύνοντα την εισαγγελία που υπηρετούν.

Οι υποψήφιοι, που επελέγησαν καθώς και αυτοί που απερρίφθη η αίτησή τους, ενημερώνονται σχετικά από τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου.

5. Η απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, όσον αφορά τους τρεις (3) υποψηφίους για τη θέση Έλληνα Ευρωπαίου Εισαγγελέα, μαζί με την αίτηση και τον φάκελο υποψηφιότητας εκάστου, διαβιβάζεται μέσω του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου να ακολουθήσει κατά το άρθρο 16 του Κανονισμού η επιλογή και ο διορισμός του Έλληνα Ευρωπαίου Εισαγγελέα.

6. Στον Έλληνα Ευρωπαίο Εισαγγελέα, που διορίζεται κατά τη διαδικασία του άρθρου 16 του Κανονισμού, χορηγείται η ειδική κανονική άδεια χωρίς αποδοχές της παραγράφου 6 του άρθρου 44 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών, μέχρι τη λήξη της θητείας του. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι σχετικές διατάξεις του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών.

7. Η πρόσκληση του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, η οποία αναφέρεται στην περίπτωση α' της παραγράφου 3, εκδίδεται εντός πέντε (5) ημερών από τη δημοσίευση του νόμου.

Άρθρο 19 **Ευρωπαίοι εντεταλμένοι Εισαγγελείς**

1. Οι Ευρωπαίοι εντεταλμένοι Εισαγγελείς ενεργούν για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας στα αντίστοιχα κράτη - μέλη και έχουν τις ίδιες εξουσίες με τους Εθνικούς Εισαγγελείς όσον αφορά στην έρευνα, στη δίωξη και στην παραπομπή υποθέσεων ενώπιον της δικαιοσύνης, με την επιφύλαξη των ειδικότερων αρμοδιοτήτων και του καθεστώτος που τους έχουν απονεμηθεί από τον Κανονισμό και υπό τους όρους που προβλέπονται σε αυτόν.

2. Είναι υπεύθυνοι για τις έρευνες και τις δίωξεις τις οποίες έχουν κινήσει, οι οποίες είτε τους έχουν ανατεθεί είτε έχουν επιληφθεί κάνοντας χρήση του δικαιώματος ανάληψης υπόθεσης. Ακολουθούν την καθοδήγηση και τις εντολές του μόνιμου τμήματος, το οποίο έχει αναλάβει την υπόθεση, καθώς και τις εντολές του εποπτεύοντος Ευρωπαϊού Εισαγγελέα. Παραπέμπουν υποθέσεις ενώπιον της δικαιοσύνης και, ειδικότερα, έχουν την αρμοδιότητα να υποστηρίζουν το κατηγορητήριο κατά την εκδίκαση της υπόθεσης, να συμμετέχουν στη συλλογή αποδεικτικών στοιχείων και να ασκούν τα διαθέσιμα ένδικα μέσα σύμφωνα με το Εθνικό Δίκαιο.

3. Δύνανται να ασκούν καθήκοντα Εθνικού Εισαγγελέα, εφόσον αυτό δεν εμποδίζει την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους, ενημερώνοντας σχετικά τον εποπτεύοντα Ευρωπαϊό Εισαγγελέα. Σε περίπτωση που ο Ευρωπαίος εντεταλμένος Εισαγγελέας κωλύεται να ασκήσει τα καθήκοντά του, λόγω της παράλληλης απασχόλησής του ως Εθνικού Εισαγγελέα, ενημερώνει τον εποπτεύοντα Ευρωπαϊό Εισαγγελέα. Ο τελευταίος διαβουλεύεται με τις αρμόδιες εθνικές εισαγγελικές αρχές προκειμένου να διαπιστωθεί σε ποια καθήκοντα θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα. Ο Ευρωπαίος Εισαγγελέας δύναται να προτείνει στο μόνιμο τμήμα την εκ νέου ανάθεση της υπόθεσης σε άλλον ευρωπαϊό εντεταλμένο εισαγγελέα στο ίδιο κράτος - μέλος ή τη διεξαγωγή των ερευνών από τον ίδιο.

4. Κατά τις διαβουλεύσεις που λαμβάνουν χώρα σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 13 του Κανονισμού, ο αριθμός των Ευρωπαϊών εντεταλμένων Εισαγγελέων, καθώς και η λειτουργική και η κατά τόπον κατανομή των αρμοδιοτήτων τους, καθορίζεται κατά τρόπο αντίστοιχο της διάρθρωσης της Εθνικής Εισαγγελικής Αρχής, σε τρεις βαθμούς δικαιοδοσίας.

Άρθρο 20 **Επίλυση διαφωνίας Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και Εθνικών Εισαγγελικών Αρχών**

Αν υπάρξει διαφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και Εθνικής Εισαγγελικής Αρχής σχετικά με το αν μια αξιόποινη συμπεριφορά εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 22 και των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 25 του Κανονισμού, ο Άρειος Πάγος αποφασίζει την ανάθεση αρμοδιότητας για

τη διερεύνηση της υπόθεσης. Η αίτηση πρέπει να είναι νομότυπη και να απευθύνεται στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, ο οποίος την εισάγει με πρότασή του εντός τριών (3) ημερών στον Άρειο Πάγο που συνέρχεται σε συμβούλιο και αποφαινεται εντός τριών (3) ημερών.

Άρθρο 21 **Συνδρομή άλλων Αρχών**

1. Η Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, ο Εισαγγελέας Οικονομικού Εγκλήματος, ο Εισαγγελέας Εγκλημάτων Διαφθοράς και η αρμόδια Αρχή για τον συντονισμό της καταπολέμησης της απάτης (AFCOS), σύμφωνα με την παράγραφος 4 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ, ΕΥΡΑΤΟΜ) αριθμ. 883/2013, παρέχουν στον Ευρωπαϊό Εντεταλμένο Εισαγγελέα κάθε στοιχείο που τους ζητείται και κάθε άλλη συνδρομή. Την ίδια υποχρέωση έχει και κάθε δημόσιος λειτουργός ή υπάλληλος, καθώς και όλοι οι δημόσιοι οργανισμοί και Αρχές, συμπεριλαμβανομένων και των ανεξάρτητων Αρχών.

2. Τον Έλληνα Ευρωπαίό Εντεταλμένο Εισαγγελέα, στο πλαίσιο των ερευνών και δίωξεων που διενεργεί κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, συνεπικουρούν ως εμπειρογνώμονες οι επιθεωρητές που υπηρετούν στον Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης ή επιθεωρητές και ελεγκτές υπάλληλοι, οι οποίοι υπηρετούν στις υπηρεσίες ή στα σώματα ελέγχου, που συμμετέχουν στο Συντονιστικό Όργανο Επιθεώρησης και Ελέγχου (Σ.Ο.Ε.Ε.). Οι εμπειρογνώμονες ορίζονται από τον Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης και Πρόεδρο του Σ.Ο.Ε.Ε., μετά από δεσμευτική παραγγελία του αρμόδιου Έλληνα Ευρωπαϊού Εντεταλμένου Εισαγγελέα. Απαραίτητα τυπικά προσόντα για την επιλογή των ανωτέρω υπαλλήλων αποτελούν ο Α' βαθμός ή η δωδεκαετής πραγματική υπηρεσία, η κατοχή του προβλεπόμενου κατά νόμο πιστοποιητικού ελεγκτικής επάρκειας, η εξειδίκευση σε θέματα οικονομικών εγκλημάτων διαφθοράς και απάτης κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ε.Ε. και η άριστη γνώση τουλάχιστον της αγγλικής γλώσσας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' **ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 22

Η παρ. 7 του άρθρου 17 του ν. 1756/1988 (Α' 35) αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Οι κανονισμοί και οι τροποποιήσεις τους υποβάλλονται αμέσως στις οικείες ολομέλειες των ανώτατων δικαστηρίων, οι οποίες έχουν δικαίωμα αναπομπής αυτών, ως προς όλα τα σημεία και ειδικότερα ως προς τον αριθμό των δικασίμων και των υποθέσεων που προσδιορίζονται σε κάθε δικάσιμο. Οι κανονισμοί ισχύουν μόνο μετά την τελική έγκρισή τους από τις ολομέλειες των ανώτατων δικαστηρίων και, αφού διαβιβαστούν στον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»

Άρθρο 23**Αύξηση οργανικών θέσεων δικαστικών λειτουργιών**

Οι οργανικές θέσεις των δικαστικών λειτουργιών πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης αυξάνονται από 1 Φεβρουαρίου 2019 ως εξής:

- α) των Αντεισαγγελέων του Αρείου Πάγου κατά δύο (2), οριζομένων αυτών σε είκοσι τέσσερεις (24),
- β) των Εισαγγελέων εφετών κατά δύο (2), οριζομένων αυτών σε πενήντα δύο (52),
- γ) των Αντεισαγγελέων εφετών κατά δύο (2), οριζομένων αυτών σε εκατόν τριάντα εννέα (139), και
- δ) των Εισαγγελέων Πρωτοδικών κατά δύο (2), οριζομένων αυτών σε εκατόν σαράντα τέσσερεις (144).

Άρθρο 24

1. Στο πέμπτο εδάφιο της παρ. 9 του άρθρου 17Α του ν. 2523/1997 (Α΄ 179), μετά τις λέξεις «για διάρκεια δύο (2) ετών» προστίθενται οι λέξεις «κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης».

2. Στο τέλος της παρ. 9 του άρθρου 17Α του ν. 2523/1997 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Σε υποθέσεις, το αντικείμενο των οποίων απαιτεί ειδικές γνώσεις, που δεν μπορούν να παρασχεθούν από το προσωπικό του τμήματος της παρούσας παραγράφου, οι Εισαγγελικοί λειτουργοί της παραγράφου 1 μπορούν να ζητήσουν από τον εποπτευόμενα Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου να ορίσει με πράξη του ειδικούς επιστήμονες για την υποβοήθηση του έργου της προανάκρισης ή της προκαταρκτικής εξέτασης. Ο ορισμός των ειδικών επιστημόνων γίνεται μεταξύ των προσώπων που υπηρετούν στον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα. Οι διατάξεις των άρθρων 188 έως 193 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας εφαρμόζονται αναλόγως.»

3. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3Α του άρθρου 2 του ν. 4022/2011 (Α΄ 219) αντικαθίσταται ως εξής:

«Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, μετά από γνώμη του Εισαγγελέα Εγκλημάτων Διαφθοράς, συστήνονται οι αναγκαίες θέσεις επιστημονικού, διοικητικού και βοηθητικού προσωπικού του Εισαγγελέα Εγκλημάτων Διαφθοράς, οι οποίες καλύπτονται με μετάθεση, μετακίνηση ή απόσπαση υπαλλήλων από τον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα, ιδίως από το Δημόσιο σε στενή έννοια, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τις ανεξάρτητες διοικητικές αρχές και το ένστολο προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας.»

4. Στο τέλος της παρ. 3Α του άρθρου 2 του ν. 4022/2011 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών καθορίζονται, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, η αποζημίωση των υπαλλήλων που υπηρετούν κατ' αποκλειστικότητα ως επιστημονικό προσωπικό του γραφείου. Όσοι υπηρετούν με απόσπαση λαμβάνουν το σύνολο των αποδοχών και επιδομάτων της οργανικής τους θέσης, καθώς και τις προαναφερόμενες πρόσθετες αμοιβές και τις πραγματοποιούμενες υπερωρίες. Οι αποδοχές του αποσπασθέντος προσωπικού συνεχίζουν να καταβάλλονται από την υπηρεσία προέλευσής του, κατ' εξαίρεση της παρ. 2 του άρθρου 23 του ν. 4354/2015 (Α΄ 176).».

Άρθρο 25

1. Η περίπτωση στ΄ του υποστοιχείου 1 της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν.δ 1017/1971 (Α΄ 209) αντικαθίσταται ως εξής:

«στ)αα) για τη μεταβίβαση πιστώσεων με τη μορφή επιχορήγησης στο Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α. για έργα που εκτελούνται και εμπíπτουν στους σκοπούς αυτού του νομοθετικού διατάγματος,

ββ) για τη μεταβίβαση πιστώσεων με τη μορφή επιχορήγησης στην εταιρεία «ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ Α.Ε.» για την κατασκευή, τη συντήρηση, την επισκευή και τον εξοπλισμό των κτιρίων που καλύπτουν αποκλειστικά τις υπηρεσίες αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, καθώς και για την αποκομιδή, τη μεταφορά, την εναπόθεση και το βιολογικό καθαρισμό των βοθρολυμάτων των φυλακών και

γγ) για την αντιμετώπιση των δαπανών εξοπλισμού με πάσης φύσεως αναγκαίο υλικό και τη συντήρηση των κτιρίων των Ν.Π.Δ.Δ., που εποπτεύονται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.»

2. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της υποπερίπτωσης α΄ της περίπτωσης α΄ της παρ. 2.2 του άρθρου 132 του ν. 4199/2013 (Α΄ 216) προστίθεται η φράση:

«καθώς και για την αποκομιδή, τη μεταφορά, την εναπόθεση και το βιολογικό καθαρισμό των βοθρολυμάτων των φυλακών.»

Άρθρο 26**Κάλυψη δαπανών δικαστικών λειτουργιών και γραμματέων για τις μεταβατικές έδρες των δικαστηρίων**

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 2 του ν.δ. 1017/1971 «Περί συστάσεως Ταμείου Χρηματοδότησεως Δικαστικών Κτιρίων», προστίθεται περίπτωση κ΄, ως εξής:

«κ) για τις δαπάνες μετακίνησης των δικαστικών λειτουργιών και των γραμματέων των δικαστηρίων για τις καθορισμένες συνεδριάσεις αυτών στις μεταβατικές τους έδρες».

2. Η περίπτωση Ι της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν.δ. 1017/1971 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ι. Το Ταμείο Χρηματοδότησεως Δικαστικών Κτιρίων επιχορηγείται από το Δημόσιο ως εξής:

α) διά της χορηγήσεως πιστώσεων του Κρατικού Προϋπολογισμού από το πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων για την εκτέλεση του προγράμματος μελετών, αγορά οικοπέδων, ανέγερση και επισκευή κτιρίων αρμοδιότητας Υπουργείου Δικαιοσύνης, περιλαμβανομένων φυλακών και αναμορφωτηρίων. Η διαχείριση και διάθεση της επιχορήγησης αυτής γίνεται από το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ., για έργα και μελέτες που θα επιλέγονται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, βάσει του προγράμματος που υποβάλλεται κατ' έτος στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας.

β) Διά της χορηγήσεως πιστώσεων, όπως αυτές εγγράφονται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, για την κάλυψη των δαπανών μετακίνησης των δικαστικών λειτουργιών και των γραμματέων των δικαστηρίων για τις καθορισμένες συνεδριάσεις αυτών στις μεταβατικές τους έδρες».

3. Η παρ. 1 του άρθρου 64 του ν. 3900/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για την ανάθεση υπηρεσιών καθαριότητας, συντήρησης ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού και εγκαταστάσεων, ανελκυστήρων, εξοπλισμού πληροφορικής, μηχανών γραφείου, κλιματιστικών μηχανημάτων, πυρασφάλειας, φύλαξης και κάθε άλλης έκτακτης, συναφούς προς τις ανωτέρω, δαπάνης, για την προμήθεια γραφικής ύλης, αναλώσιμων υλικών των ως άνω μηχανημάτων ή εγκαταστάσεων και ειδών υγιεινής ή καθαριότητας, καθώς και για την κάλυψη των δαπανών μετακίνησης των δικαστικών λειτουργών και των γραμματέων των δικαστηρίων για τις καθορισμένες συνεδριάσεις αυτών στις μεταβατικές τους έδρες, το Ταμείο Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτηρίων επιχορηγεί ετησίως με απόφαση του Διοικητικού του Συμβουλίου τα δικαστήρια. Η επιχορήγηση διατίθεται για την κάλυψη των παραπάνω αναγκών των δικαστηρίων της οικείας Εφετειακής Περιφέρειας, με τη διενέργεια, κατά περίπτωση και πλην αυτής των δαπανών μετακίνησης των δικαστικών λειτουργών και των γραμματέων των δικαστηρίων για τις καθορισμένες συνεδριάσεις αυτών στις μεταβατικές τους έδρες, ενιαίων διαγωνισμών.»

4. Στην παρ. 6 του άρθρου 64 του ν. 3900/2010, μετά τη φράση «Η διάρκεια των συμβάσεων για την αντιμετώπιση των αναγκών της παραγράφου 1 του παρόντος» προστίθεται η φράση «, εκτός από την ανάγκη για την κάλυψη των δαπανών μετακίνησης των δικαστικών λειτουργών και των γραμματέων των δικαστηρίων για τις καθορισμένες συνεδριάσεις αυτών στις μεταβατικές τους έδρες,».

Άρθρο 27

Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 2 του π.δ. 35/2015 (Α' 56) αντικαθίσταται ως εξής:

«Σε κάθε περίπτωση, αρμόδιος είναι ο πιστοποιημένος χρήστης του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (Ο.Π.Σ.) του Εθνικού Ποινικού Μητρώου της Γραμματείας του Δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση ή το βούλευμα. Ο ίδιος πιστοποιημένος χρήστης είναι αρμόδιος για την ως άνω καταχώριση στο πλαίσιο του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης (Ο.Σ.Δ.Δ.Υ.Π.Π.) της Γραμματείας του Δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση ή το βούλευμα.»

Άρθρο 28

Βελτίωση διατάξεων σχετικά με την παροχή νομικής βοήθειας σε πολίτες χαμηλού εισοδήματος

1. Η παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 3226/2004 (Α' 24) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αρμόδια Αρχή για την εξέταση της αίτησης παροχής νομικής βοήθειας σε υποθέσεις αστικού και εμπορικού χαρακτήρα είναι ο Ειρηνοδίκης, ο δικαστής του Μονομελούς Πρωτοδικείου ή ο Πρόεδρος του δικαστηρίου στο οποίο εκκρεμεί ή πρόκειται να εισαχθεί η δίκη και, εάν πρόκειται για πράξεις που είναι άσχετες με δίκη, ο Ειρηνοδίκης της κατοικίας του αιτούντος. Στις πράξεις που είναι άσχετες με δίκη συμπεριλαμβάνονται οι πράξεις που συντάσσονται από συμβολαιογράφο σχετικά με υποθέσεις συναινετικού διαζυγίου.»

2. Στο άρθρο 9 του ν. 3226/2004 προστίθεται παραγράφος 7 ως εξής:

«7. Παρέχεται νομική βοήθεια σε υποθέσεις συναινετικού διαζυγίου, που συνίσταται στην απαλλαγή από την υποχρέωση μέρους ή του συνόλου των εξόδων της διαδικασίας ενώπιον συμβολαιογράφου, καθώς και της αμοιβής του δικηγόρου που θα διοριστεί για να εκπροσωπήσει τους αιτούντες ενώπιον συμβολαιογράφου.»

3. Η παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 3226/2004 αναριθμείται σε 1.α), και μετά από την περίπτωση α' τίθεται νέα περίπτωση β' ως εξής:

«β) Ο δικηγόρος υπηρεσίας, που παρέχει υπηρεσίες στο πλαίσιο της παροχής νομικής βοήθειας σε ποινικές δίκες μακράς διάρκειας, δικαιούται πρόσθετης αποζημίωσης που καταβάλλεται από το ΤΑ.Χ.ΔΙΚ.. Η διαδικασία καταβολής, οι προϋποθέσεις και το ύψος της αποζημίωσης καθορίζονται με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, η οποία καταλαμβάνει όλες τις αιτήσεις των δικηγόρων υπηρεσίας που υποβάλλονται από την έναρξη ισχύος της παρούσας διάταξης.»

4. Το άρθρο 15 του ν. 3226/2004 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για την αποζημίωση που καταβάλλεται σε δικηγόρο υπηρεσίας εκδίδεται ειδικό γραμμάτιο προκαταβολής, σύμφωνα με την περίπτωση α' της παρ. 3 του άρθρου 61 του Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α' 208). Το προσήκον φορολογικό στοιχείο εκδίδεται κατά την εισπραξη της ως άνω αποζημίωσης, μετά την εκκαθάριση και πριν την εξόφληση αυτής, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης σχετικής διάταξης. Η εξόφληση αποτελεί το χρόνο πληρωμής της αμοιβής από την παροχή της σχετικής υπηρεσίας. Ο δικηγόρος υπηρεσίας υποχρεούται να καταχωρίσει ηλεκτρονικά το φορολογικό στοιχείο που εκδίδει για την ως άνω αποζημίωση στην αντίστοιχη διαδικτυακή πύλη (portal.olomeleia.gr).

Οι εισφορές υπέρ ΕΦΚΑ και οι κρατήσεις που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 61 του Κώδικα Δικηγόρων, καθώς και η προκαταβολή φόρου που προβλέπεται στη διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 69 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), υπολογίζονται κατά την εκκαθάριση της αποζημίωσης και τα αντίστοιχα ποσά παρακρατούνται και αποδίδονται στους οικείους φορείς τον επόμενο μήνα εκείνου της καταβολής της αποζημίωσης.

2. Δεν εκδίδεται γραμμάτιο προκαταβολής σε περίπτωση παροχής νομικής βοήθειας από δικηγόρους που ενεργούν στο πλαίσιο προγραμμάτων νομικής αρωγής μη κρατικών φορέων και δεν λαμβάνουν αμοιβή για την παροχή των υπηρεσιών τους.»

Άρθρο 29

Τροποποίηση διατάξεων του Οργανισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

1. Στο δεύτερο εδάφιο του άρθρου 1 του π.δ. 96/2017 (Α' 136) προστίθεται περίπτωση στ' ως εξής:

«στ) υλοποιεί προγράμματα έργων για την ανάπτυξη, προώθηση και επέκταση της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης ως στρατηγικού στόχου, στο πλαίσιο των οποίων συστήνονται, με απόφαση του Υπουργού, ομάδες διοίκησης έργου με σκοπό το συντονισμό και έλεγχο, τη διοίκηση, παρακολούθηση, διαχείριση και διασφάλιση της λειτουργίας και επέκτασης των προγραμμάτων αυτών.»

2. Στην παρ. 1 του άρθρου 12 του π.δ. 96/2017 προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Στο πλαίσιο του ως άνω στόχου και του σκοπού της περίπτωσης στ' του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 1, η Διεύθυνση έχει την ευθύνη της λειτουργίας και της εποπτείας των ομάδων διοίκησης έργου της περίπτωσης στ' του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 1, οι οποίες λειτουργούν αμισθί και συγκροτούνται από δικαστικούς ή εισαγγελικούς λειτουργούς, δικαστικούς υπαλλήλους, μέλη Διδακτικού - Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), δικηγόρους, ειδικούς πληροφορικής και ηλεκτρονικών υπολογιστών, καθώς και υπηρεσιακούς παράγοντες του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, του Υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης ή άλλων συναφών με το εκάστοτε αντικείμενο υπηρεσιών.»

Άρθρο 30

Τροποποίηση διατάξεων του Κώδικα Δικηγόρων

1. Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 61 του ν. 4194/2013 (Α' 208) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Πλέον των πάγιων ποσών των εισφορών που καθορίζονται στο Παράρτημα ΙΙΙ, τα γραμμάτια προκαταβολής εισφορών και ενσήμων επιβαρύνονται με πάγιο ποσό ύψους 0,50 ευρώ ανά γραμμάτιο για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων συντήρησης, του Πληροφοριακού Συστήματος «Αλληλεπιδραστικές Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες Προδικασίας – On line Εξυπηρέτηση Δικηγόρων, Δικαστών και Πολιτών» (portal.olomeleia.gr). Το ποσό αυτό παρακρατείται στην πηγή και αποδίδεται απευθείας στον φορέα διαχείρισης του πληροφοριακού συστήματος.

2. Η παρ. 1 του άρθρου 89 του ν. 4194/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι Δικηγορικοί Σύλλογοι είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, σωματειακής μορφής. Δεν ανήκουν στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα κατά την έννοια της παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 και του άρθρου 1 του ν. 2190/1994, ούτε εμπίπτουν στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014. Για κάθε θέμα που αφορά στη διοικητική και οικονομική λειτουργία τους, ιδίως στη διαχείριση και αξιοποίηση της περιουσίας τους, στην εποπτεία και στον έλεγχο των οικονομικών και διαχειριστικών τους πράξεων, στην κατάρτιση συμβάσεων και στην ανάληψη υποχρεώσεων, στην πρόσληψη προσωπικού με έγγραφες συμβάσεις και στο καθεστώς του προσωπικού τους, καθώς και σε κάθε ζήτημα που διέπει τις σχετικές έννομες σχέσεις, εφαρμόζονται αποκλειστικά οι διατάξεις του παρόντος Κώδικα, καθώς και του οργανισμού και του κανονισμού της παραγράφου 1 του άρθρου 96.»

3. Η παρ. 1 του άρθρου 96 του ν. 4194/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το Διοικητικό Συμβούλιο κάθε συλλόγου καταρτίζει οργανισμό για την οργάνωση και λειτουργία των υπηρεσιών του, καθώς και κανονισμό για τη λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου και άλλων συλλογικών οργάνων. Μεριμνά για τον εμπλουτισμό της βιβλιοθήκης του και τη λειτουργία τράπεζας νομικών πληροφοριών. Ο Οργανισμός για την οργάνωση και λειτουργία των υπηρεσιών του συλλόγου εγκρίνεται με προεδρικό διάταγμα,

που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.»

4. Η παρ. 1 του άρθρου 152 του ν. 4194/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ο Πρόεδρος του δικηγορικού συλλόγου ευθύνει ως λάβει αναφορά με την οποία καταγγέλλονται πειθαρχικά επιλήψιμες πράξεις δικηγόρου ή λάβει με οποιονδήποτε τρόπο γνώση από ανακοίνωση δικαστικής ή εν γένει δημόσιας αρχής σχετικά με την τέλεση τέτοιων πράξεων, παραγγέλλει τη διενέργεια προκαταρκτικής πειθαρχικής εξέτασης, αναθέτοντάς την σε μέλος του πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου. Ο Πρόεδρος του πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, ευθύνει ως λάβει ίδια γνώση, με οποιονδήποτε τρόπο, πειθαρχικά επιλήψιμων πράξεων δικηγόρου ή δικηγορικής εταιρείας, παραγγέλλει ανέξοδα τη διενέργεια προκαταρκτικής πειθαρχικής εξέτασης, αναθέτοντάς την σε μέλος του πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου. Σε περίπτωση περισσότερων πειθαρχικών τμημάτων του πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, στην παραγγελία προβαίνει ο αρχαιότερος από τους Προέδρους των πειθαρχικών τμημάτων. Με τις παραγγελίες αυτές ο δικηγορικός σύλλογος καθίσταται διάδικος σε όλες τις δίκες που ανακύπτουν επί των πειθαρχικών αποφάσεων.»

Άρθρο 31

1. Η παρ. 2 του άρθρου 4 του ν.δ. 811 της 18/19.1.1971 (Α' 9) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Υποθηκοφυλακείο που μετατρέπεται σε έμμισθο λειτουργεί σε επίπεδο Τμήματος, με Προϊστάμενο κατηγορίας ΠΕ, πτυχιούχο Νομικής, για την επιλογή του οποίου εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 72 του ν. 2812/2000 (Α' 67). Ως προϊστάμενοι τμημάτων των υποθηκοφυλακείων του άρθρου 32 του ν. 4456/2017 (Α' 24) επιλέγονται υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ με πτυχίο Νομικής και βαθμό Α', που προέρχονται είτε από τους δικαστικούς υπαλλήλους του τομέα υπαλλήλων εμμίσθων υποθηκοφυλακείων της χώρας και κτηματολογικών γραφείων Ρόδου και Κω-Λέρου, είτε από μόνιμους δικαστικούς υπαλλήλους του κλάδου Διοικητικού - Οικονομικού ή του κλάδου Γραμματέων του τομέα υπαλλήλων των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων και των Εισαγγελιών, είτε από υπαλλήλους του άρθρου 32 του ν. 4456/2017 (Α' 24).

Οι Προϊστάμενοι Τμημάτων των υποθηκοφυλακείων αυτών, που επιλέγονται από τον τομέα υπαλλήλων των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων και των Εισαγγελιών, ασκούν τα καθήκοντά τους μέχρι την έκδοση διαπιστωτικής πράξης του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών των παραγράφων 5 και 7 του άρθρου 1 του ν. 4512/2018 (Α' 5) και επανέρχονται στις θέσεις από τις οποίες προήλθαν.

Μέχρι την επιλογή και τοποθέτηση Προϊσταμένου σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια, καθήκοντα προϊσταμένου υποθηκοφυλακείου ασκεί ο υπάλληλος κατηγορίας ΠΕ με πτυχίο Νομικής και με τα περισσότερα έτη υπηρεσίας. Ελλείψει αυτού, καθήκοντα προϊσταμένου ασκεί ο υπάλληλος κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ ή ΔΕ με τα περισσότερα έτη υπηρεσίας. Για τον ορισμό υπαλλήλου στη θέση προϊσταμένου, σύμφωνα με τη διαδικασία των δύο

προηγούμενων εδαφίων, εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Αν καθήκοντα Προϊσταμένου ασκεί υπάλληλος που δεν ανήκει στην κατηγορία ΠΕ πτυχιούχος Νομικής, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο τρίτο εδάφιο, η καταχώριση πράξης ή απόφασης που έχει σχέση με τη σύσταση, μεταβίβαση ή κατάργηση εμπραγμάτων δικαιωμάτων στα τηρούμενα βιβλία και, αν το υποθηκοφυλακείο λειτουργεί ως μεταβατικό κτηματολογικό γραφείο, στα κτηματολογικά φύλλα, διενεργείται από τον Προϊστάμενο της γραμματείας του οικείου Ειρηνοδικείου, ανεξαρτήτως της κατοχής ή μη πτυχίου Νομικής και, αν δεν υφίσταται οργανική μονάδα στο Ειρηνοδικείο, ο ανώτερος κατά βαθμό δικαστικός υπάλληλος κατηγορίας ΠΕ του κλάδου Γραμματέων και, εφόσον υπηρετούν περισσότεροι με τον ίδιο βαθμό, εκείνος που έχει τον περισσότερο χρόνο πραγματικής υπηρεσίας. Ελλείψει υπαλλήλου κατηγορίας ΠΕ, τα καθήκοντα αυτά ασκούνται από δικαστικό υπάλληλο κατηγορίας ΔΕ του κλάδου Γραμματέων. Για τον ορισμό του εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.»

2. Η επιλογή των Προϊσταμένων Τμημάτων των υποθηκοφυλακείων του άρθρου 32 του ν. 4456/2017 (Α΄24) σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 4 του ν.δ. 811/1/19.1.1971, καταλαμβάνει και τις εκκρεμείς κατά το χρόνο δημοσίευσης του παρόντος νόμου διαδικασίες επιλογής Προϊσταμένων Τμημάτων των υποθηκοφυλακείων αυτών.

Άρθρο 32

Ασφάλιση κατά κινδύνου ατυχήματος προσώπων που παρέχουν κοινωφελή εργασία

Πρόσωπα, ενήλικα ή ανήλικα, που παρέχουν κοινωφελή εργασία ως μέτρο έκτισης της ποινής ή ως αναμορφωτικό μέτρο, υπάγονται υποχρεωτικά στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α. ως μισθωτοί κατά του κινδύνου του ατυχήματος, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία κοινωνικής ασφάλισης. Η δαπάνη καταβολής των εισφορών τους βαρύνει τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζεται η έναρξη ισχύος της παρούσας ρύθμισης, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις υπαγωγής, το ποσό της εισφοράς που καταβάλλεται, οι παροχές που δικαιούται ο ασφαλισμένος, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 33

Στο άρθρο 417 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (π.δ. 258/1986, Α΄ 121), προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Στην περίπτωση των εγκλημάτων των άρθρων 361, 362 και 363 του Ποινικού Κώδικα δεν ακολουθείται η διαδικασία των επόμενων άρθρων, εκτός αν συντρέχουν ιδιαίτερα σοβαροί λόγοι.»

Άρθρο 34

Διατάξεις για τη θελτίωση της λειτουργίας της κεντρικής επιτροπής διαμεσολάβησης

1. Η περίπτωση α΄ της παρ. 1 του άρθρου 186 του ν. 4512/2018 (Α΄ 5) αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Πέντε (5) δικαστικούς ή εισαγγελικούς λειτουργούς της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης, εκ των οποίων ένας με βαθμό Αρεοπαγίτη ή Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, εν ενεργεία ή επί τιμή, και οι λοιποί με βαθμό τουλάχιστον Προέδρου Πρωτοδικών ή Εισαγγελέα Πρωτοδικών έως Προέδρου Εφετών ή Εισαγγελέα Εφετών, με εμπειρία ή εξειδίκευση στη διαμεσολάβηση, μετά από γνώμη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, για όσους από αυτούς είναι εν ενεργεία.»

2. Η παρ. 2 του άρθρου 186 του ν. 4512/2018 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Εκ των ανωτέρω μελών, Πρόεδρος της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης ορίζεται ο δικαστικός λειτουργός που φέρει τον βαθμό του Αρεοπαγίτη ή Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, εν ενεργεία ή επί τιμή.»

3. Η παρ. 4 του άρθρου 186 του ν. 4512/2018 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Τα μέλη της Επιτροπής της περίπτωσης δ΄ της παραγράφου 3 του άρθρου 187 απαγορεύεται να διατηρούν ή να διατηρούσαν, τουλάχιστον τους τελευταίους δώδεκα (12) μήνες, οποιαδήποτε σχέση συνεργασίας με φορείς εκπαίδευσης του παρόντος νόμου ή να συνάπτουν με αυτούς οποιαδήποτε συνεργασία έξι (6) μήνες μετά την αποχώρησή τους από την εν λόγω Επιτροπή. Η ανωτέρω απαγόρευση ισχύει και για τα τρίτα πρόσωπα που τυχόν ορίζονται ως μέλη της Επιτροπής.»

Άρθρο 35

Η περίπτωση α΄ της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 3689/2008 (Α΄ 164) αντικαθίσταται ως εξής:

«1.α. Γενικός Διευθυντής τοποθετείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων δικαστικός λειτουργός μέλος Ανώτατου Δικαστηρίου, ο οποίος ορίζεται εκ περιτροπής από τον Αρειο Πάγο και το Συμβούλιο Επικρατείας, μεταξύ εκείνων που έχουν ακόμη τουλάχιστον διετή ενεργό υπηρεσία, ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση του οικείου Δικαστικού Συμβουλίου, κατά τις κείμενες διατάξεις. Παύει αυτοδικαίως να κατέχει τη θέση αν με οποιονδήποτε τρόπο στερηθεί της δικαστικής ιδιότητας. Ορίζεται με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση για μία (1) μόνο θητεία τριών (3) ετών, σε περίπτωση δε αποχώρησής του από την υπηρεσία λόγω ορίου ηλικίας, συνεχίζει να κατέχει τη θέση μέχρι τη συμπλήρωση της θητείας του. Αν η θητεία του λήγει με τη συμπλήρωση τριετίας τους μήνες Απρίλιο ή Μάιο, παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι την 30η Ιουνίου του ίδιου έτους. Εφόσον ο Γενικός Διευθυντής ελλείπει, απουσιάζει ή κωλύεται, τον αναπληρώνει ο αρχαιότερος δικαστικός λειτουργός από τους Διευθυντές Σπουδών και Επιμόρφωσης. Αποκλείεται ο ορισμός ως Γενικού Διευθυντή του Προέδρου των Ανώτατων Δικαστηρίων.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΤΟΥ ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Άρθρο 36

1. Στο τέλος της παρ. 7 του άρθρου 32 του ν. 2776/1999 (Α΄ 291) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Με όμοια απόφαση καθορίζεται κάθε τεχνικό και λεπτομερειακό θέμα που αφορά στη λειτουργία, στη διαχείριση και στους σκοπούς διάθεσης του Ταμείου Κέρδους Σιγαρέτων και του Ταμείου Φιλοπτώχων.»

2. Στο άρθρο 87 του ν. 2776/1999 προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καθορίζεται κάθε τεχνικό και λεπτομερειακό θέμα που αφορά στη λειτουργία και στη διαχείριση των Κεφαλαίων Εργασίας Κρατουμένων, που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 5793/1933 (Α΄ 280) και λειτουργούν σύμφωνα με το ν.δ. 28-30/9/1935 «περί οργανώσεως σωφρονιστικού προσωπικού και διαχειρίσεως φυλακών» (Α΄ 433), καθώς και τους σκοπούς διάθεσης των Κεφαλαίων αυτών. Μετά την έκδοση της απόφασης αυτής καταργείται κάθε άλλη αντίθετη διάταξη.»

Άρθρο 37

Ευεργετικός υπολογισμός ημερών ποινής καταδίκων και υποδίκων λόγω εργασίας

Το άρθρο μόνο του π.δ. 342/2000 (Α΄ 296) αντικαθίσταται ως εξής:

«Το μέτρο του ευεργετικού υπολογισμού ημερών ποινής για καταδίκους ή υποδίκους ορίζεται σε τρεις (3) ημέρες εκτιτέας ποινής για κάθε ημέρα εργασίας τους:

α) σε αγροτική ή κτηνοτροφική μονάδα, καθώς και σε μονάδες αρτοποιίας και ζαχαροπλαστικής Αγροτικού Καταστήματος Κράτησης, Ειδικού Αγροτικού Καταστήματος Κράτησης Νέων και Αγροτικού Τμήματος Καταστημάτων Κράτησης,

β) σε συνεργεία οικοδομικών και τεχνικών εργασιών, που συγκροτούνται εκτάκτως και για συγκεκριμένο έργο σε οποιοδήποτε Κατάστημα Κράτησης, ακόμη και διαφορετικό αυτού στο οποίο κρατούνται, ή σε άλλα δημόσια κτίρια και

γ) στο αρτοποιείο της προβλεπόμενης από το άρθρο 104 του από 28-30.9.1935 ν.δ. «περί οργανώσεως σωφρονιστικού προσωπικού και διαχειρίσεως φυλακών» (Α΄ 433) Κεντρικής Αποθήκης Υλικού Φυλακών.»

Άρθρο 38

Διενέργεια ιατροδικαστικών πράξεων

Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 2 του ν. 3772/2009 (Α΄ 112) αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Η κατά τόπον αρμοδιότητα των ιατροδικαστικών υπηρεσιών συμπίπτει προς εκείνη του ομώνυμου ή των ομώνυμων προς αυτές Εφετείων. Οι ιατροδικαστικές υπηρεσίες διενεργούν ιατροδικαστικές πράξεις, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται οι ψυχιατρικές πραγματογνωμοσύνες, ύστερα από παραγγελία των Εισαγγελικών και Ανακριτικών αρχών και των Ανακριτικών υπαλλήλων, οι οποίοι ενεργούν ύστερα από εισαγγελική παραγγελία, καθώς και των ποινικών δικαστηρίων που λειτουργούν στην περιφέρεια του ομώνυμου ή των ομώνυμων προς αυτές Εφετείων. Οι ανωτέρω πράξεις δύνανται, υπό τις αυτές προϋποθέσεις, να διενεργούνται από τα Νοσηλευτικά Ιδρύματα του Εθνικού Συστήματος Υγείας που διαθέτουν κατάλληλη υποδομή και ειδικότητες και από τα εργαστήρια Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας των Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων. Στα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα οι ιατροδικαστικές πράξεις εκτελούνται αποκλειστικώς από μέλη Διδακτικού - Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.).

Για τις πράξεις που διενεργούνται συντάσσονται, χωρίς υπαίτια βραδύτητα εκθέσεις από τους ιατροδικαστές, τους Επικουρικούς Ιατρούς - ιατροδικαστές και τα μέλη του Διδακτικού - Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.).

2. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται, εφόσον κρίνεται αναγκαίο ή συντρέχει αδυναμία των κατά τόπο φορέων της παραγράφου 1, να δοθεί εντολή για διενέργεια ιατροδικαστικών πράξεων σε άλλη ιατροδικαστική υπηρεσία από εκείνη που ορίζεται στην παράγραφο 1.»

Άρθρο 39

Οφειλόμενες δαπάνες του έτους 2018 του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για ηλεκτρική ενέργεια, ύδρευση και άρδευση, τηλεπικοινωνίες, μεσεγγυούχους, πραγματογνώμονες, τοξικολογικές εξετάσεις, δημοσιεύσεις και κοινόχρηστα, οι οποίες δημιουργήθηκαν λόγω ανεπάρκειας των πιστώσεων του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου, εξοφλούνται κατά παρέκκλιση των διατάξεων του π.δ. 80/2016 (Α΄ 145), εφόσον υπάρχουν σχετικές εγγεγραμμένες πιστώσεις από το Υπουργείο Οικονομικών.

Άρθρο 40

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του, και του Πρωτοκόλλου που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 8 αυτού.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΝΤΑΛΜΑ ΣΥΛΛΗΨΗΣ

(Το παρόν ένταλμα πρέπει να είναι διατυπωμένο ή μεταφρασμένο σε μία από τις επίσημες γλώσσες του κράτους μέλους εκτέλεσης, εάν το κράτος αυτό είναι γνωστό, ή σε οποιαδήποτε άλλη γλώσσα δέχεται το κράτος αυτό)

Το παρόν ένταλμα έχει εκδοθεί από αρμόδια δικαστική αρχή. Ζητώ τη σύλληψη και την παράδοση του προσώπου που αναφέρεται κατωτέρω με σκοπό την άσκηση ποινικής δίωξης ή την εκτέλεση ποινής ή μέτρου ασφαλείας στερητικών της ελευθερίας.

α) Πληροφορίες σχετικές με την ταυτότητα του προσώπου:

Επώνυμο: _____

Όνομα(-τα): _____

Γένος, εάν υπάρχει: _____

Ψευδώνυμα, εάν υπάρχουν: _____

Φύλο: _____

Ιθαγένεια: _____

Ημερομηνία

Γέννησης: _____

Τόπος γέννησης: _____

Κατοικία (ή/και γνωστή διεύθυνση): _____

Εάν είναι γνωστό: γλώσσα ή γλώσσες τις οποίες κατανοεί το πρόσωπο: _____

Διακριτικά γνωρίσματα/περιγραφή του προσώπου: _____

Φωτογραφία και δακτυλικά αποτυπώματα του προσώπου (εάν υπάρχουν και μπορεί να διαβιβαστούν) ή στοιχεία επικοινωνίας του προσώπου με το οποίο πρέπει να υπάρξει επαφή για να ληφθούν αυτές οι πληροφορίες ή προφίλ DNA (εάν τα στοιχεία αυτά μπορεί να διαβιβαστούν αλλά δεν έχουν συμπεριληφθεί).

β) Απόφαση επί της οποίας βασίζεται το ένταλμα σύλληψης

1. Ένταλμα σύλληψης ή δικαστική απόφαση που έχει την ίδια ισχύ: _____

Τύπος: _____

2. Εκτελεστή απόφαση: _____

Στοιχεία: _____

γ) Ενδείξεις για τη διάρκεια της ποινής

1. Μέγιστη διάρκεια της στερητικής της ελευθερίας ποινής ή του στερητικού της ελευθερίας μέτρου ασφαλείας που μπορεί να επιβληθεί για την (τις) διαπραχθείσα(-ες) αξιόποινη(-ες) πράξη(-εις):

2. Διάρκεια της επιβληθείσας στερητικής της ελευθερίας ποινής ή του επιβληθέντος στερητικού της ελευθερίας μέτρου ασφαλείας:

Υπόλοιπο της προς έκτισης ποινής:

δ) Αναφέρετε εάν το πρόσωπο εμφανίστηκε αυτοπροσώπως στη δίκη που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης:

1. Ναι, το πρόσωπο εμφανίστηκε αυτοπροσώπως στη δίκη που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης.

2. Όχι, το πρόσωπο δεν εμφανίστηκε αυτοπροσώπως στη δίκη που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης.

3. Εάν σημειώσατε το τετραγωνίδιο στο σημείο 2, παρακαλώ διευκρινίστε εάν:

3.1α. το πρόσωπο κλητεύθηκε αυτοπροσώπως στις ... (ημέρα/μήνας/έτος) και με την κλήτευση ενημερώθηκε σχετικά με την προγραμματισμένη ημερομηνία και τον τόπο διεξαγωγής της δίκης που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης, και είχε ενημερωθεί σχετικά με το γεγονός ότι μπορεί να εκδοθεί απόφαση αν δεν εμφανιστεί στη δίκη,

Ή

3.1β. το πρόσωπο δεν κλητεύθηκε αυτοπροσώπως αλλά είχε με άλλα μέσα ενημερωθεί πραγματικά και επίσημα για την προγραμματισμένη ημερομηνία και τον τόπο διεξαγωγής της δίκης που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης, κατά τρόπον ώστε να αποδεικνύεται

σαφώς ότι τελούσε εν γνώσει της προγραμματισμένης δίκης, είχε δε ενημερωθεί σχετικά με το γεγονός ότι μπορεί να εκδοθεί απόφαση αν δεν εμφανιστεί στη δίκη,

Ή

3.2. το πρόσωπο τελούσε εν γνώσει της προγραμματισμένης δίκης, είχε δώσει δε εντολή σε δικηγόρο, τον οποίον διόρισε είτε το ενδιαφερόμενο πρόσωπο είτε το κράτος, να τον/την εκπροσωπήσει στη δίκη, και εκπροσωπήθηκε όντως από αυτόν τον δικηγόρο στη δίκη,

Ή

3.3. του επιδόθηκε η απόφαση στις (ημέρα/μήνας/έτος) και ενημερώθηκε ρητά για το δικαίωμά του να δικαστεί εκ νέου ή να ασκήσει ένδικο μέσο, όπου το πρόσωπο δικαιούται να παρίσταται, η δε ουσία της υπόθεσης, περιλαμβανομένων και νέων αποδεικτικών στοιχείων, θα επανεξεταστεί, και η δίκη μπορεί να οδηγήσει σε ανατροπή της αρχικής απόφασης, και

έχει δηλώσει ρητώς ότι δεν αμφισβητεί την απόφαση αυτή·

Ή

το πρόσωπο δεν έχει ζητήσει να δικαστεί εκ νέου ή να ασκήσει ένδικο μέσο εντός της ισχύουσας προθεσμίας·

Ή

3.4. η απόφαση δεν του επιδόθηκε προσωπικώς, αλλά

- η απόφαση θα του επιδοθεί προσωπικώς και αμελλητί μετά την παράδοσή του· και
- όταν του επιδοθεί η απόφαση, θα ενημερωθεί ρητά για το δικαίωμά του να δικαστεί εκ νέου ή να ασκήσει ένδικο μέσο, στην εκδίκαση του οποίου δικαιούται να παρίσταται, η δε ουσία της υπόθεσης, περιλαμβανομένων και νέων αποδεικτικών στοιχείων, θα επανεξεταστεί, και η δίκη μπορεί να οδηγήσει σε ανατροπή της αρχικής απόφασης· και
- το πρόσωπο θα ενημερωθεί για την προθεσμία μέσα στην οποία μπορεί να ζητήσει επανεκδίκαση ή να ασκήσει ένδικο μέσο, η οποία θα είναι ... ημέρες.

4. Παρακαλώ αναφέρατε πληροφορίες για τον τρόπο με τον οποίο έχει εκπληρωθεί ο σχετικός όρος, εάν σημειώσατε το τετραγωνίδιο στο σημείο 3.1β, 3.2 ή 3.3 ανωτέρω:

... ..»

ε) Αξιόποινη(-ες) πράξη(-εις)

Το παρόν ένταλμα συνδέεται συνολικά με:..... αξιόποινες πράξεις:

Περιγραφή των περιστάσεων τέλεσης της (των) αξιόποινης(-ων) πράξης(-ων), όπου συμπεριλαμβάνονται ο χρόνος (η ημερομηνία και η ώρα), ο τόπος, καθώς και ο βαθμός συμμετοχής του προσώπου στην (στις) αξιόποινη(-ες) πράξη(-εις)

Φύση και νομικός χαρακτηρισμός της (των) αξιόποινης(-ων) πράξης(-εων) και εφαρμοστέα νομική διάταξη/κώδικας:

I. Σημειώστε ενδεχομένως με «X» αν πρόκειται για μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες αξιόποινες πράξεις που τιμωρούνται με μέγιστη στερητική της ελευθερίας ποινή ή μέγιστο στερητικό της ελευθερίας μέτρο ασφαλείας τριών τουλάχιστον ετών όπως ορίζονται από το δίκαιο του κράτους μέλους έκδοσης του εντάλματος:

- συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση
- τρομοκρατία
- εμπορία ανθρώπων
- σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών και παιδική πορνογραφία
- παράνομη διακίνηση ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών
- παράνομη διακίνηση όπλων, πυρομαχικών και εκρηκτικών
- δωροδοκία
- καταδολίευση, συμπεριλαμβανομένης της απάτης σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά την έννοια της σύμβασης της 26^{ης} Ιουλίου 1995 σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
- νομιμοποίηση προϊόντων εγκλήματος
- παραχάραξη, συμπεριλαμβανομένης της κιβδηλείας του ευρώ
- εγκληματικότητα στον κυβερνοχώρο
- εγκλήματα κατά του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένου του παράνομου εμπορίου απειλούμενων ζωικών ειδών και του παράνομου εμπορίου απειλούμενων φυτικών ειδών και φυτικών ποικιλιών
- παροχή βοήθειας για την παράνομη είσοδο και διαμονή
- ανθρωποκτονία εκ προθέσεως, βαρεία σωματική βλάβη
- παράνομο εμπόριο ανθρώπινων οργάνων και ιστών
- απαγωγή, παράνομη κατακράτηση και περιαγωγή σε ομηρία
- ρατσισμός και ξενοφοβία
- οργανωμένες ή ένοπλες κλοπές
- παράνομη διακίνηση πολιτιστικών αγαθών, συμπεριλαμβανομένων των αρχαιοτήτων και των έργων τέχνης

- απάτη
- αθέμιτη προστασία έναντι παράνομου οφέλους, εκβίαση
- παράνομη απομίμηση και πειρατεία προϊόντων
- πλαστογραφία δημόσιων εγγράφων και εμπορία πλαστών
- παραχάραξη μέσων πληρωμής
- λαθρεμπόριο ορμονικών ουσιών και άλλων αυξητικών παραγόντων
- λαθρεμπόριο πυρηνικών και ραδιενεργών ουσιών
- εμπορία κλεμμένων οχημάτων
- βιασμός
- εμπρησμός με πρόθεση
- εγκλήματα που εμπύπτουν στην αρμοδιότητα του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου
- αεροπειρατεία και πειρατεία
- δολιοφθορά.

II. Πλήρης περιγραφή της ή των αξιόποινων πράξεων που δεν εμπύπτουν στις αναφερόμενες στο σημείο I. περιπτώσεις:

στ) Άλλες περιστάσεις συναφείς με την υπόθεση (προαιρετικές πληροφορίες):

Σημείωση: Εδώ θα μπορούσαν να αναφερθούν παρατηρήσεις για την εξωεδαφικότητα, τη διακοπή της παραγραφής και άλλες συνέπειες της αξιόποινης πράξης

ζ) Το παρόν ένταλμα αφορά επίσης την κατάσχεση και παράδοση αντικειμένων που μπορεί να χρησιμεύσουν ως πειστήρια.

Το παρόν ένταλμα αφορά επίσης την κατάσχεση και παράδοση αντικειμένων που αποκτήθηκαν από το πρόσωπο ως αποτέλεσμα της αξιόποινης πράξης.

Περιγραφή των αντικειμένων και τόπος όπου βρίσκονται (εάν είναι γνωστά):

η) Η (Οι) αξιόποινη(-ες) πράξη(-εις) βάσει της οποίας (των οποίων) εκδόθηκε το παρόν ένταλμα τιμωρείται(-ούνται) με ισόβια κάθειρξη ή με μέτρο ασφαλείας στερητικό της ελευθερίας εφ' όρου ζωής ή έχει(-ουν) οδηγήσει σε τέτοια ποινή ή μέτρο:

- το δικαστικό νομικό σύστημα του κράτους μέλους έκδοσης του εντάλματος προβλέπει την αναθεώρηση της ποινής που επιβλήθηκε –ύστερα από αιτήσεις ή το αργότερο ύστερα από 20 έτη – με σκοπό τη μη εκτέλεση αυτή της ποινής ή αυτού του μέτρου

ή/και

- το νομικό σύστημα του κράτους μέλους έκδοσης του εντάλματος προβλέπει την εφαρμογή μέτρων επιείκειας, τα οποία το πρόσωπο δικαιούται σύμφωνα με το δίκαιο ή την πρακτική του κράτους μέλους έκδοσης του εντάλματος, με σκοπό τη μη εκτέλεση αυτή της ποινής ή αυτού του μέτρου.

θ) Δικαστική αρχή που εξέδωσε το ένταλμα

Επίσημο όνομα: _____

Όνομα του εκπροσώπου της (στις διάφορες γλώσσες θα συμπεριληφθεί μνεία στον «κατέχοντα» τη δικαστική αρχή): _____

Αξίωμα (τίτλος/βαθμός): _____

Στοιχεία της δικογραφίας: _____

Διεύθυνση: _____

Αριθ. τηλ.: (κωδικός χώρας/κωδικός πόλης -- περιοχής)(...) _____

Αριθ. φαξ: (κωδικός χώρας)/(κωδικός πόλης -- περιοχής)(...) _____

Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου: _____

Στοιχεία επικοινωνίας του προσώπου με το οποίο πρέπει να υπάρξει επαφή για να γίνουν

οι απαραίτητες πρακτικές ρυθμίσεις για την παράδοση: _____

Αν μια κεντρική αρχή ορίσθηκε υπεύθυνη για τη διοικητική διαβίβαση και παραλαβή των ευρωπαϊκών ενταλμάτων σύλληψης:

Όνομα της κεντρικής αρχής: _____

Αρμόδιος υπάλληλος, ενδεχομένως (τίτλος/βαθμός και όνομα): _____

Διεύθυνση: _____

Αριθ. τηλ.: (κωδικός χώρας/κωδικός πόλης –
περιοχής)(...)

Αριθ. φαξ: (κωδικός χώρας)/(κωδικός πόλης –
περιοχής)(...)

Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου: _____

Υπογραφή της δικαστικής αρχής έκδοσης του εντάλματος ή/και του εκπροσώπου της:

Όνομα: _____

Αξίωμα (τίτλος/βαθμός): _____

Ημερομηνία: _____

Επίσημη σφραγίδα (εάν υπάρχει)

Αθήνα, 31 Ιανουαρίου 2019		Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ	Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ		Δ. Παπαγγελόπουλος	Γ. Χουλιάρακης
Α. Τσίπρας			
Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ			Αριθμ. 31/1/2019
Ι. Δραγασάκης			
ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ			
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ, ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ	<p style="text-align: center;">ΕΚΘΕΣΗ Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)</p> <p><i>στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «I) Κύρωση του Πρωτοκόλλου υπ' αριθμόν 16 στη Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, II) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2016/343 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Μαρτίου 2016, III) Τροποποίηση του ν. 3251/2004 σε συμμόρφωση με την απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002 κατά το μέρος που τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2009, IV) Εφαρμογή διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου της 12ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, V) Διατάξεις που αφορούν στη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα της Δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις, VI) Διατάξεις που αφορούν στη λειτουργία του σωφρονιστικού συστήματος»</i></p> <p>A. Με το υπόψη σχέδιο νόμου προβλέπονται τα ακόλουθα:</p> <p style="text-align: center;"><i>I. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄</i></p> <p>1. Κυρώνεται και έχει την ισχύ που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, το Πρωτόκολλο υπ' αριθμόν 16 στη Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (ν.δ. 53/1974) που υπογράφηκε στις 2 Μαρτίου 2017 στο Στρασβούργο. Με το κυρούμενο Πρωτόκολλο επεκτείνεται η αρμοδιότητα του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (εφεξής Δικαστήριο) στην έκδοση γνωμοδοτήσεων και προβλέπονται μεταξύ άλλων τα εξής:</p> <p>α. Τα ανώτατα δικαστήρια των Συμβαλλόμενων Κρατών Μερών, μπορούν να ζητήσουν από το Δικαστήριο να εκδώσει γνωμοδοτήσεις επί ζητημάτων αρχής που σχετίζονται με την ερμηνεία ή την εφαρμογή των δικαιωμάτων και ελευθεριών που ορίζονται στην προαναφερόμενη Σύμβαση ή στα Πρωτόκολλα αυτής.</p> <p>β. Το αίτημα γνωμοδότησης υποβάλλεται μόνο στο πλαίσιο υπόθεσης που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, πρέπει δε να είναι αιτιολογημένο και να έχει το οριζόμενο περιεχόμενο.</p>	
Αλ. Χαρίτσης	Ν. Παππάς		
ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ		
Ευαγ. Αποστολάκης	Κ. Γαβρόγλου		
ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ		
Ευτ. Αχτσιόγλου	Όλ. Γεροβασίλη		
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
Μ. Καλογήρου	Ευκλ. Τσακαλώτος		
ΥΓΕΙΑΣ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ		
Α. Ξανθός	Μ.- Ε. Ξενογιαννακοπούλου		
ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ	ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ		
Χρ. Σπίρτζης	Δ. Βίτσας		
	ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ		
	Φ.- Φ.Κουβέλης		

γ. Καθορίζεται η διαδικασία αποδοχής ή μη από το Συμβούλιο των αιτημάτων, καθώς και η διαδικασία έκδοσης των γνωμοδοτήσεων. Στο πλαίσιο αυτό, στο Συμβούλιο ή στο Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης μετέχει αυτοδικαίως και δικαστής του αιτούντος δικαστηρίου κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

δ. Οι γνωμοδοτήσεις είναι αιτιολογημένες και δημοσιεύονται αλλά δεν είναι δεσμευτικές.

ε. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την υπογραφή, αποδοχή ή έγκριση του Πρωτοκόλλου, τη διατύπωση επιφυλάξεων και την έναρξη ισχύος αυτού.

(*άρθρο 1 ν/σχεδίου και άρθρα 1 – 11 του Πρωτοκόλλου*)

2. Εισάγονται ρυθμίσεις στο ελληνικό δίκαιο για την εφαρμογή του προαναφερόμενου Πρωτοκόλλου. Ειδικότερα:

α. Το Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο, ο Άρειος Πάγος, το Συμβούλιο της Επικρατείας και το Ελεγκτικό Συνέδριο ορίζονται ως τα αρμόδια δικαστήρια που μπορούν να ζητήσουν από το Δικαστήριο, στο πλαίσιο υπόθεσης που εκκρεμεί ενώπιόν τους, να εκδώσει γνωμοδοτήσεις επί ζητημάτων αρχής τα οποία σχετίζονται με την ερμηνεία ή την εφαρμογή των δικαιωμάτων και ελευθεριών που ορίζονται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών ή στα Πρωτόκολλα αυτής που έχουν κυρωθεί από την Ελλάδα.

β. Το αίτημα γνωμοδότησης υποβάλλεται είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν αιτήματος των διαδίκων, σε κάθε στάση της δίκης έως την έκδοση της απόφασης, έχει το κατ' ελάχιστον οριζόμενο περιεχόμενο και πρέπει να είναι αιτιολογημένο.

γ. Η υποβολή αιτήματος γνωμοδότησης συνεπάγεται την αναστολή της προόδου της δίκης ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου έως την έκδοση της γνωμοδότησης ή της απόφασης με την οποία απορρίπτεται το αίτημα γνωμοδότησης και την κοινοποίησή της στους διαδίκους.

δ. Το αιτούν δικαστήριο λαμβάνει τα κατά την κρίση του αναγκαία μέτρα για τον περιορισμό των επιπτώσεων της παρούσας γνωμοδοτικής διαδικασίας στην εύλογη διάρκεια της δίκης. (*άρθρα 2 – 4*)

II. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β´

Ενσωματώνεται στην ελληνική νομοθεσία η Οδηγία 2016/343/ΕΕ, με την οποία θεσπίζονται κοινοί ελάχιστοι κανόνες σχετικά με ορισμένες πτυχές του δικαιώματος στο τεκμήριο αθωότητας κατά την ποινική διαδικασία και το δικαίωμα παράστασης του κατηγορουμένου στη δίκη του κατά την ποινική διαδικασία. Ειδικότερα:

1. Ορίζεται ότι οι προτεινόμενες διατάξεις εφαρμόζονται σε φυσικά πρόσωπα που είναι ύποπτα ή κατηγορούμενα, σε όλα τα στάδια της ποινικής διαδικασίας, από τη στιγμή που ένα πρόσωπο θεωρείται ύποπτο ή κατηγορείται για τέλεση αξιόποινης πράξης έως: α) την περάτωση της διαδικασίας με αμετάκλητη δικαστική απόφαση ή αμετάκλητο βούλευμα, αν έχει ασκηθεί ποινική δίωξη, ή β) τη θέση της υπόθεσης στο αρχείο ή την απόρριψη της έγκλησης από τον αρμόδιο εισαγγελέα, αν δεν έχει ασκηθεί η ποινική δίωξη.

2. Προς τούτο εισάγονται νέες ρυθμίσεις και τροποποιούνται υφιστάμενες (κατά βάση διατάξεις του Ποινι-

κού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας) και συγκεκριμένα ορίζονται τα εξής:

α. Οι ύποπτοι ή οι κατηγορούμενοι τεκμαίρονται αθώοι μέχρι να αποδειχθεί η ενοχή τους σύμφωνα με τον νόμο.

β. Ο ύποπτος ή κατηγορούμενος έχει δικαίωμα να ασκήσει αγωγή αποζημίωσης ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 105 και 106 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα, προς αποκατάσταση της βλάβης την οποία υπέστη εξαιτίας της προσβολής του τεκμηρίου αθωότητάς του από δηλώσεις δημόσιων αρχών που έλαβαν χώρα σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας πριν την έκδοση της απόφασης σε πρώτο ή δεύτερο βαθμό.

γ. Οι δικαστές και οι εισαγγελείς εξετάζουν αυτεπαγγέλτως όλα τα αποδεικτικά μέσα, που θεμελιώνουν την ενοχή ή κατατείνουν στην αθωότητα του κατηγορουμένου, καθώς και κάθε στοιχείο που αφορά την προσωπικότητά του και επηρεάζει την επιμέτρηση της ποινής.

δ. Ο ύποπτος ή ο κατηγορούμενος έχουν δικαίωμα σιωπής και μη αυτοενοχοποίησης. Η άσκηση του εν λόγω δικαιώματος δεν εμποδίζει τη νόμιμη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων, που υπάρχουν ανεξάρτητα από τη βούληση των υπόπτων και των κατηγορουμένων, ούτε μπορεί να αξιοποιηθεί σε βάρος των υπόπτων και των κατηγορουμένων.

ε. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη διαδικασία αναζήτησης της διεύθυνσης του κατηγορουμένου (αναζήτηση με βάση φορολογικά στοιχεία του Υπουργείου Οικονομικών κ.λπ.). (*άρθρα 5 – 10*)

III. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ´

Τροποποιούνται οι διατάξεις του ν. 3251/2004 αναφορικά με το Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης (ΕΕΣ), με σκοπό τη συμμόρφωση της ισχύουσας νομοθεσίας προς τις μνημονευόμενες αποφάσεις – πλαίσιο του Συμβουλίου. Ειδικότερα, προβλέπονται μεταξύ άλλων τα εξής:

α. Καθιερώνεται η υποχρέωση του αρμόδιου εισαγγελέα να διαβιβάζει στις αρχές του κράτους μέλους εκτέλεσης μαζί με το ΕΕΣ και αντίγραφο της απόφασης με την οποία έχει επιβληθεί ποινή στερητικής της ελευθερίας ή μέτρο ασφαλείας στερητικό της ελευθερίας, εφόσον η απόφαση αυτή δεν έχει επιδοθεί στον εκζητούμενο. Για τη διαβίβαση του ΕΕΣ συμπληρώνεται το υπόδειγμα του προσαρτώμενου Παραρτήματος.

β. Στις περιπτώσεις δυνητικής άρνησης εκτέλεσης ΕΕΣ από τη δικαστική αρχή του κράτους εκτέλεσης, προστίθεται και η περίπτωση που ο εκζητούμενος, με σκοπό την εκτέλεση ποινής στερητικής της ελευθερίας ή μέτρου ασφαλείας στερητικού της ελευθερίας, δεν εμφανίστηκε αυτοπροσώπως στη δίκη που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης. (*άρθρα 11 – 15*)

VI. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ´

Εισάγονται ρυθμίσεις αναφορικά με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου της 12ης Οκτωβρίου 2017 (εφεξής Κανονισμός), σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 20.11.2017. Ειδικότερα, προβλέπονται τα ακόλουθα:

α. Επαναλαμβάνονται ρυθμίσεις του Κανονισμού αναφορικά με τις αρμοδιότητες του Ευρωπαϊκού Γενικού Εισαγγελέα και το πλαίσιο άσκησης αυτών.

β. Στον Έλληνα Ευρωπαϊό Γενικό Εισαγγελέα, που διορίζεται κατά την προβλεπόμενη στον Κανονισμό διαδικασία, χορηγείται ειδική κανονική άδεια χωρίς αποδοχές [παρ. 6 του άρθρου 44 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών (ν.1756/1988)].

γ. Εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες των Ελλήνων Ευρωπαίων Εισαγγελέων σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό (εποπτεία ερευνών και διώξεων, σύνδεσμος επικοινωνίας και διάυλος επικοινωνίας της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας με το ελληνικό κράτος κ.λπ.).

δ. Καθορίζονται τα απαιτούμενα για την κατάληψη της θέσης του Έλληνα Ευρωπαϊού Εισαγγελέα προσόντα καθώς και η διαδικασία επιλογής [επιλογή των τριών (3) επικρατέστερων υποψηφίων κατόπιν απόφασης του αρμόδιου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, διαβίβαση αυτής μέσω του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για να γίνει η τελική επιλογή και ο διορισμός].

Στον Έλληνα Ευρωπαϊό Εισαγγελέα χορηγείται επίσης ειδική κανονική άδεια χωρίς αποδοχές, μέχρι τη λήξη της θητείας του.

ε. Προσδιορίζονται τα καθήκοντα των Ευρωπαίων Εντεταλμένων Εισαγγελέων. Ο καθορισμός του αριθμού αυτών, καθώς και της λειτουργικής και της κατά τόπον κατανομής των αρμοδιοτήτων τους, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό, γίνεται κατά τρόπο αντιστοιχο της διάρθρωσης της Εθνικής Εισαγγελικής Αρχής, σε τρεις βαθμούς δικαιοδοσίας.

στ. Καθορίζεται η διαδικασία επίλυσης διαφωνιών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και της Εθνικής Εισαγγελικής Αρχής.

ζ. Καθιερώνεται η υποχρέωση παροχής συνδρομής στον Ευρωπαϊό Εντεταλμένο Εισαγγελέα για όλους τους δημόσιους οργανισμούς και αρχές (Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, Εισαγγελέας Οικονομικού Εγκλήματος, Εισαγγελέας Εγκλημάτων Διαφθοράς κ.λπ.).

η. Τον Έλληνα Ευρωπαϊό Εντεταλμένο Εισαγγελέα, στο πλαίσιο των ερευνών και διώξεων που διενεργεί κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, συνεπικουρούν ως εμπειρογνώμονες οι επιθεωρητές που υπηρετούν στον Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης ή επιθεωρητές και ελεγκτές υπάλληλοι, οι οποίοι υπηρετούν στις υπηρεσίες ή στα σώματα ελέγχου, που συμμετέχουν στο Συντονιστικό Όργανο Επιθεώρησης και Ελέγχου (Σ.Ο.Ε.Ε.), κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

(άρθρα 16 – 21)

V. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

Ρυθμίζονται λοιπά θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και ειδικότερα, προβλέπονται τα εξής:

1. Τροποποιούνται συγκεκριμένες διατάξεις του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών (άρθρο 17 του ν. 1756/1988) και προβλέπεται ότι οι οικείες ολομέλειες των ανώτατων δικαστηρίων έχουν, εφεξής το δικαίωμα αναπομπής (και όχι συμπλήρωσης, τροποποίησης ή ακύρωσης που ισχύει σήμερα) των κανονισμών εσωτερικής υπηρεσίας των δι-

καστηρίων, των εισαγγελιών, των Γενικών Επιτροπειών του Ελεγκτικού Συνεδρίου και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.

(άρθρο 22)

2. Αυξάνονται, από 1.2.2019, κατά οκτώ (8) συνολικά, οι οργανικές θέσεις των δικαστικών λειτουργιών πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης (δύο (2) σε κάθε έναν από τους βαθμούς των αντεισαγγελέων του Αρείου Πάγου, των εισαγγελέων εφετών, των αντεισαγγελέων εφετών και των εισαγγελέων πρωτοδικών).

(άρθρο 23)

3.α. Ορίζεται ότι οι μετακινήσεις προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών ή οι αποσπάσεις από άλλες υπηρεσίες, μέσω των οποίων στελεχώνεται το ιδιαίτερο Τμήμα που έχει συσταθεί στο Γραφείο Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος διενεργούνται κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης.

β. Παρέχεται η δυνατότητα στον Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος και τους εισαγγελικούς λειτουργούς που τον συνεπικουρούν, να ζητήσουν από τον εποπτεύοντα Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου να ορίσει ειδικούς επιστήμονες από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα για την υποβοήθηση του έργου της προανάκρισης ή της προκαταρκτικής εξέτασης, σε υποθέσεις το αντικείμενο των οποίων απαιτεί ειδικές γνώσεις, που δεν μπορούν να παρασχεθούν από το υφιστάμενο προσωπικό. Για τον διορισμό των εν λόγω ειδικών επιστημόνων εφαρμόζονται αναλόγως οι σχετικές διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

γ. Συμπληρώνεται το περιεχόμενο της παρεχόμενης εξουσιοδότησης σχετικά με την κάλυψη των συνιστώμενων, με κ.υ.α., αναγκαίων θέσεων επιστημονικού, διοικητικού και βοηθητικού προσωπικού του Εισαγγελέα Εγκλημάτων Διαφθοράς, η οποία πραγματοποιείται και με μετάθεση, μετακίνηση ή απόσπαση του ένοστου προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας.

δ. Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τον καθορισμό, με κοινή υπουργική απόφαση, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, της αποζημίωσης του επιστημονικού προσωπικού του Γραφείου του Εισαγγελέα Εγκλημάτων Διαφθοράς. Όσοι από το ανωτέρω προσωπικό υπηρετούν στο εν λόγω Γραφείο με απόσπαση λαμβάνουν το σύνολο των αποδοχών και επιδομάτων της οργανικής τους θέσης, καθώς και τις προαναφερόμενες πρόσθετες αμοιβές και πραγματοποιούμενες υπερωρίες. Οι αποδοχές του προαναφερόμενου προσωπικού καταβάλλονται από την υπηρεσία προέλευσής του, κατά παρέκκλιση της κείμενης σχετικής νομοθεσίας (άρθρο 23 παρ.5 του ν. 4354/2015).

(άρθρο 24)

4. Τροποποιείται η κείμενη νομοθεσία (κατά βάση ο ν.1017/1971) σχετικά με τον σκοπό και τους πόρους του Ταμείου Χρηματοδότησεως Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.) και ειδικότερα, συμπεριλαμβάνεται στον σκοπό του Ταμείου:

α. η επιχορήγηση της εταιρείας «ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ Α.Ε.», πέραν όσων ήδη προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 132 του ν. 4199/2013, και για την αποκομιδή, τη μεταφορά, την εναπόθεση και το βιολογικό καθαρισμό των βιοβρολυμάτων των φυλακών,

β. η χρηματοδότηση για τις δαπάνες μετακίνησης των δικαστικών λειτουργιών και των γραμματέων των δικαστηρίων στις μεταβατικές τους έδρες. Προς τούτο, το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. επιχορηγείται από το Δημόσιο, με τη χορήγηση πιστώσεων που εγγράφονται στον προϋπολογισμό

του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και το Ταμείο με τη σειρά του επιχορηγεί ετησίως τα δικαστήρια. *(άρθρα 25 και 26)*

5. Τροποποιούνται οι διατάξεις του π.δ. 35/2015 σχετικά με τις αρμόδιες Υπηρεσίες Καταχώρησης των Δικαστικών Αποφάσεων και των Βουλευμάτων και προβλέπεται ότι ο πιστοποιημένος χρήστης του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (Ο.Π.Σ.) του Εθνικού Ποινικού Μητρώου της Γραμματείας του Δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση ή το βούλευμα είναι αρμόδιος και για την καταχώρηση αυτών στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης (Ο.Σ.Δ.Δ.Υ.Π.Π.) της Γραμματείας του εν λόγω Δικαστηρίου. *(άρθρο 27)*

6. Τροποποιούνται - συμπληρώνονται συγκεκριμένες διατάξεις του ν. 3226/2004 σχετικά με την παροχή νομικής βοήθειας σε πολίτες χαμηλού εισοδήματος και ειδικότερα, μεταξύ άλλων:

α. Περιλαμβάνονται και οι υποθέσεις συναινετικού διαζυγίου στις πράξεις που είναι άσχετες με δίκη και μπορεί να υποβληθεί αίτηση παροχής νομικής βοήθειας, η οποία συνίσταται στην απαλλαγή από την υποχρέωση μέρους ή του συνόλου των εξόδων της διαδικασίας ενώπιον συμβολαιογράφου, καθώς και της αμοιβής του δικηγόρου που θα διοριστεί.

β. Ορίζεται ότι, ο δικηγόρος υπηρεσίας που παρέχει υπηρεσίες στο πλαίσιο της παροχής νομικής βοήθειας σε ποινικές δίκες μακράς διάρκειας, δικαιούται πρόσθετης αποζημίωσης που καταβάλλεται από το Ταμείο Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.).

Με κοινή υπουργική απόφαση, καθορίζονται η διαδικασία καταβολής, οι προϋποθέσεις και το ύψος της εν λόγω αποζημίωσης και καταλαμβάνει όλες τις αιτήσεις των δικηγόρων υπηρεσίας που υποβάλλονται από την έναρξη ισχύος των προτεινομένων ρυθμίσεων.

γ. Εκδίδεται ειδικό γραμμάτιο προκαταβολής για την αποζημίωση που καταβάλλεται σε δικηγόρο υπηρεσίας, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (άρθρο 61 του ν. 4194/2013 / Κώδικας Δικηγόρων).

Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την έκδοση και την καταχώριση του φορολογικού στοιχείου, τον υπολογισμό και την απόδοση των κρατήσεων υπέρ του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.), καθώς και την προκαταβολή φόρου. *(άρθρο 28)*

7. Συμπληρώνεται ο Οργανισμός του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (π.δ.96/2017) και συγκεκριμένα, διευρύνεται η αποστολή αυτού, στην οποία συμπεριλαμβάνεται η υλοποίηση προγραμμάτων έργων για την ανάπτυξη της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης ως στρατηγικού στόχου.

- Με υπουργική απόφαση, συνιστώνται ομάδες έργου για το συντονισμό, τον έλεγχο και τη διαχείριση της λειτουργίας των ανωτέρω προγραμμάτων, οι οποίες λειτουργούν αμισθί και συγκροτούνται κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. *(άρθρο 29)*

8. Τροποποιούνται - συμπληρώνονται συγκεκριμένες διατάξεις του Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013) και ειδικότερα:

α. Ορίζεται ότι, τα γραμμάτια προκαταβολής εισφορών και ενσήμων επιβαρύνονται, πλέον των ήδη ισχυόντων πάγιων ποσών, με πάγιο ποσό ύψους πενήντα λεπτών

(0,50) του ευρώ ανά γραμμάτιο, για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων συντήρησης του μνημονευόμενου Πληροφοριακού Συστήματος. Το εν λόγω ποσό παρακρατείται στην πηγή και αποδίδεται απευθείας στο φορέα διαχείρισης του πληροφοριακού συστήματος.

β. Αποσαφηνίζεται η νομική μορφή των Δικηγορικών Συλλόγων [νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) μη υπαγόμενα στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης] και προβλέπεται ότι, για κάθε θέμα που αφορά στη διοικητική και οικονομική λειτουργία τους (διαχείριση και αξιοποίηση περιουσίας, κατάρτιση συμβάσεων, ανάληψη υποχρεώσεων, πρόσληψη προσωπικού κ.λπ.), εφαρμόζεται η κείμενη νομοθεσία.

γ. Καθορίζονται οι αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) κάθε συλλόγου και παρέχεται η εξουσιοδότηση για την έγκριση, με προεδρικό διάταγμα, του Οργανισμού για την οργάνωση και λειτουργία των υπηρεσιών κάθε συλλόγου.

δ. Επανακαθορίζονται θέματα σχετικά με τη διενέργεια της πειθαρχικής διαδικασίας για πειθαρχικά επιληψιμες πράξεις δικηγόρου ή δικηγορικής εταιρείας, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα. *(άρθρο 30)*

9. Ρυθμίζονται επιμέρους ζητήματα που αφορούν στην επιλογή και τοποθέτηση προϊσταμένων στα Υποθηκοφυλακεία (αυτών που προέρχονται από συγχώνευση και αυτών που έχουν μετατραπεί σε έμμισθα βάσει των άρθρων 3 και 4 του ν.δ. 811 της 18/19.1.1971 αντίστοιχα), κατά το διάστημα εφαρμογής των μεταβατικών διατάξεων του ν. 512/2018, μέχρι δηλαδή την κατάργηση συνολικά όλων των Υποθηκοφυλακείων και την πλήρη λειτουργία του Ν.Π.Δ.Δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο».

(άρθρο 31)

10.α. Προβλέπεται, για τα πρόσωπα, ενήλικα ή ανήλικα, που παρέχουν κοινωφελή εργασία ως μέτρο έκτισης της ποινής ή ως αναμορφωτικό μέτρο, η υπαγωγή τους υποχρεωτικά στην ασφάλιση του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.) ως μισθωτοί κατά του κινδύνου του ατυχήματος, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία κοινωνικής ασφάλισης. Η δαπάνη των εισφορών τους βαρύνει τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

β. Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τον καθορισμό με κοινή υπουργική απόφαση, της έναρξης ισχύος της ρύθμισης, της διαδικασίας και των προϋποθέσεων υπαγωγής, των ποσών της εισφοράς που καταβάλλεται, των παροχών που δικαιούται ο ασφαλισμένος καθώς και κάθε άλλου σχετικού ζητήματος. *(άρθρο 32)*

11. Τροποποιούνται οι διατάξεις του άρθρου 417 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και προβλέπεται εξαίρεση από την εφαρμοζόμενη διαδικασία για την παραπομπή του κατηγορουμένου στο ακροατήριο, όσον αφορά στην εκδίκαση συγκεκριμένων πλημμελημάτων. *(άρθρο 33)*

12. Τροποποιείται το άρθρο 186 του ν. 4512/2018 σχετικά με την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης (Κ.Ε.Δ.) και επαναπροσδιορίζεται η σύνθεση αυτής. Ορίζεται δε, ότι η ισχύουσα απαγόρευση διατήρησης ή σύναψης οποιασδήποτε σχέσης συνεργασίας με φορείς εκπαίδευσης καταλαμβάνει και τρίτα πρόσωπα που τυχόν ορίζονται ως μέλη της Επιτροπής. *(άρθρο 34)*

13. Τροποποιούνται οι διατάξεις του ν. 3689/2008 που διέπουν την οργάνωση και λειτουργία της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών, κατά το μέρος που αναφέρονται στη θητεία του Γενικού Διευθυντή της Σχολής.

(άρθρο 35)

14. Συμπληρώνονται οι διατάξεις του Σωφρονιστικού Κώδικα (άρθρα 32 και 87 του ν. 2776/1999) και παρέχεται η εξουσιοδότηση για τον καθορισμό με υπουργικές αποφάσεις κάθε τεχνικού και λεπτομερειακού θέματος που αφορά στη λειτουργία, τη διαχείριση και τους σκοπούς διάθεσης του Ταμείου Κέρδους Σιγαρέτων και του Ταμείου Φιλόπτωχων, καθώς και στη λειτουργία και διαχείριση των Κεφαλαίων Εργασίας Κρατουμένων. (άρθρο 36)

15. Επεκτείνεται το μέτρο του ευεργετικού υπολογισμού ημερών ποινής για καταδικασμένους ή υποδικούς (τρεις ημέρες εκτιτάς ποινής για κάθε ημέρα εργασίας τους) και σε εργαζόμενους σε μονάδες αρτοποιίας και ζαχαροπλαστικής των Αγροτικών Καταστημάτων Κράτησης.

(άρθρο 37)

16. Τροποποιούνται – συμπληρώνονται οι διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 3772/2009 και παρέχεται η δυνατότητα διενέργειας ιατροδικαστικών πράξεων και από τα Νοσηλευτικά Ιδρύματα του Εθνικού Συστήματος Υγείας που διαθέτουν κατάλληλη υποδομή και ειδικότητες. (Κατά τα ισχύοντα, επιτρέπεται μόνο κατ' εξαίρεση η διενέργεια των εν λόγω πράξεων από τα Νοσοκομεία του ΕΣΥ).

(άρθρο 38)

17. Παρέχεται η δυνατότητα εξόφλησης, κατά παρέκκλιση των κειμένων περί αναλήψεως πιστώσεων διατάξεων (π.δ. 80/2016), των οφειλόμενων δαπανών του έτους 2018 του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, για ηλεκτρική ενέργεια, ύδρευση και άρδευση, τηλεπικοινωνίες, μεσεγγυούμενες, τοξικολογικές εξετάσεις, δημοσιεύσεις και κοινόχρηστα, οι οποίες δημιουργήθηκαν λόγω ανεπάρκειας των σχετικών πιστώσεων του τακτικού προϋπολογισμού του εν λόγω Υπουργείου, εφόσον υπάρχουν σχετικές εγγεγραμμένες πιστώσεις από το Υπουργείο Οικονομικών.

(άρθρο 39)

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα :

Ι. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού

1. Ετήσια δαπάνη από: α) την αύξηση, από 1.2.2019, κατά οκτώ (8), των οργανικών θέσεων των δικαστικών λειτουργών και την ως εκ τούτου καταβολή μισθολογικής διαφοράς και αποδοχών στους ανωτέρω λειτουργούς που θα καταλάβουν τις συνιστώμενες θέσεις με προαγωγή και διορισμό, αντίστοιχα. Η δαπάνη αυτή, σύμφωνα με το επισπεύδον Υπουργείο ανέρχεται στο ποσό των 340,5 χιλ. ευρώ περίπου,

(άρθρο 23)

β) την καταβολή πρόσθετων αμοιβών και πραγματοποιούμενων υπερωριών στο επιστημονικό προσωπικό του Γραφείου του Εισαγγελέα Εγκλημάτων Διαφθοράς. Η εν λόγω δαπάνη εξαρτάται από την έκδοση κοινής

πουργικής απόφασης.

(άρθρο 24 παρ.4)

2. Ετήσια δαπάνη από την υποχρεωτική υπαγωγή στην ασφάλιση κατά του κινδύνου ατυχήματος του Ε.Φ.Κ.Α. των προσώπων, που παρέχουν κοινωφελή εργασία ως μέτρο έκτισης της ποινής ή ως αναμορφωτικό μέτρο. (άρθρο 32) Η εν λόγω δαπάνη, η οποία εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμό υπαγομένων προσώπων), σύμφωνα με στοιχεία του επισπεύδοντος Υπουργείου, ανέρχεται στο ποσό των 320 χιλ. ευρώ περίπου. Αντίστοιχα, αυξάνονται τα έσοδα του Ε.Φ.Κ.Α..

3. Δαπάνη από τη διεύρυνση των περιπτώσεων παροχής νομικής βοήθειας και σε υποθέσεις συναινετικού διαζυγίου ενώπιον συμβολαιογράφου. (άρθρο 28 παρ. 2) Το ύψος της εν λόγω δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός δικαιούχων, ύψος αμοιβής δικηγόρων, δικαστικά έξοδα κ.λπ.).

4. Εφάπαξ δαπάνη, από την εξόφληση κατά παρέκκλιση των διατάξεων του π.δ. 80/2016, των οφειλόμενων δαπανών του έτους 2018 του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, για ηλεκτρική ενέργεια, ύδρευση και άρδευση, τηλεπικοινωνίες, μεσεγγυούμενες, πραγματογνώμονες, τοξικολογικές εξετάσεις, δημοσιεύσεις και κοινόχρηστα. (άρθρο 39) Το ύψος της εν λόγω δαπάνης δεν έχει προσδιορισθεί από το επισπεύδον Υπουργείο.

5. Ενδεχόμενη δαπάνη από την επιδίκαση αποζημιώσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 105 και 106 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα, προς αποκατάσταση βλάβης εξαιτίας προσβολής του τεκμηρίου αθωότητας υπόπτων και κατηγορουμένων από δηλώσεις δημοσίων αρχών. (άρθρο 7) Το ύψος της δαπάνης αυτής εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά (αριθμός περιπτώσεων που εμπίπτουν στη ρύθμιση, ύψος αποζημιώσεων κ.λπ.).

ΙΙ. Επί του προϋπολογισμού του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.) (Ν.Π.Δ.Δ. / φορέας της Γενικής Κυβέρνησης)

Δαπάνη από: α) την επιχορήγηση της εταιρείας «ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ Α.Ε.», για την αποκομιδή, μεταφορά, εναπόθεση και το βιολογικό καθαρισμό των βοθρολυμάτων των φυλακών,

(άρθρο 25 παρ. 1)

β) την καταβολή πρόσθετης αποζημίωσης σε δικηγόρο υπηρεσίας που παρέχει τις υπηρεσίες του στο πλαίσιο παροχής νομικής βοήθειας σε ποινικές υποθέσεις μακράς διάρκειας.

(άρθρο 28 παρ. 3)

Το ύψος της ανωτέρω δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (ύψος επιχορήγησης, αριθμός δικηγόρων, υποθέσεων κ.λπ.), καθώς και από την έκδοση σχετικής κοινής υπουργικής απόφασης.

Αθήνα, 31 Ιανουαρίου 2019

Η Γενική Διευθύντρια

Ιουλία Γ. Αρμάγου

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου «I) Κύρωση του Πρωτοκόλλου υπ' αριθμόν 16 στη Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, II) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2016/343 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Μαρτίου 2016, III) Τροποποίηση του ν. 3251/2004 σε συμμόρφωση με την απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002 κατά το μέρος που τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2009, IV) Εφαρμογή διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου της 12ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, V) Διατάξεις που αφορούν στη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα της Δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις, VI) Διατάξεις που αφορούν στη λειτουργία του σωφρονιστικού συστήματος»

Από τις διατάξεις του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

I. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού

1. Ετήσια δαπάνη από: α) την αύξηση, από 1.2.2019, κατά οκτώ (8), των οργανικών θέσεων των δικαστικών λειτουργών και την ως εκ τούτου καταβολή μισθολογικής διαφοράς και αποδοχών στους ανωτέρω λειτουργούς που θα καταλάβουν τις συνιστώμενες θέσεις με προαγωγή και διορισμό, αντίστοιχα. Η δαπάνη αυτή ανέρχεται στο ποσό των 340,5 χιλ. ευρώ περίπου,

(άρθρο 23)

β) την καταβολή πρόσθετων αμοιβών και πραγματοποιούμενων υπερωριών στο επιστημονικό προσωπικό του Γραφείου του Εισαγγελέα Εγκλημάτων Διαφθοράς. Η εν λόγω δαπάνη εξαρτάται από την έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης.

(άρθρο 24 παρ.4)

2. Ετήσια δαπάνη από την υποχρεωτική υπαγωγή στην ασφάλιση κατά του κινδύνου ατυχήματος του Ε.Φ.Κ.Α. των προσώπων, που παρέχουν κοινωφελή εργασία ως μέτρο έκτισης της ποινής ή ως αναμορφωτικό μέτρο. (άρθρο 32) Η εν λόγω δαπάνη, η οποία εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμό υπαγομένων προσώπων), ανέρχεται στο ποσό των 320 χιλ. ευρώ περίπου.

3. Δαπάνη από τη διεύρυνση των περιπτώσεων παροχής νομικής βοήθειας και σε υποθέσεις συναινετικού διαζυγίου ενώπιον συμβολαιογράφου. (άρθρο 28 παρ. 2) Το ύψος της εν λόγω δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός δικαιούχων, ύψος αμοιβής δικηγόρων, δικαστικά έξοδα κ.λπ.).

4. Εφάπαξ δαπάνη, από την εξόφληση κατά παρέκκλιση των διατάξεων του π.δ. 80/2016, των οφειλόμενων δαπανών του έτους 2018 του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, για ηλεκτρική ενέργεια, ύδρευση και άρδευση, τηλεπικοινωνίες, μεσεγγυούχους, πραγματογνώμονες, τοξικολογικές εξετάσεις, δημοσιεύσεις και κοινόχρηστα. (άρθρο 39)

5. Ενδεχόμενη δαπάνη από την επιδίκαση αποζημιώσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 105 και 106 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα, προς αποκατάσταση βλάβης εξαιτίας προσβολής του τεκμηρίου αθωότητας υπόπτων και κατηγορουμένων από δηλώσεις δημοσίων αρχών. (άρθρο 7) Το ύψος της δαπάνης αυτής εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά (αριθμός περιπτώσεων που εμπίπτουν στη ρύθμιση, ύψος αποζημίωσης κ.λπ.).

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπίζονται από τις πιστώσεις του Κρατικού Προϋπολογισμού.

II. Επί του προϋπολογισμού του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.) (Ν.Π.Δ.Δ. / φορέας της Γενικής Κυβέρνησης)

Δαπάνη από: α) την επιχορήγηση της εταιρείας «ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ Α.Ε.», για την αποκομιδή, μεταφορά, εναπόθεση και το βιολογικό καθαρισμό των βοθρολυμάτων των φυλακών, (άρθρο 25 παρ. 1)

β) την καταβολή πρόσθετης αποζημίωσης σε δικηγόρο υπηρεσίας που παρέχει τις υπηρεσίες του στο πλαίσιο παροχής νομικής βοήθειας σε ποινικές υποθέσεις μακράς διάρκειας. (άρθρο 28 παρ. 3)

Η ανωτέρω δαπάνη το ύψος της οποίας εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (ύψος επιχορήγησης, αριθμός δικηγόρων, υποθέσεων κ.λπ.), καθώς και από την έκδοση σχετικής κοινής υπουργικής απόφασης, θα αντιμετωπίζεται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ..

Αθήνα, 31 Ιανουαρίου 2019

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Ευκλ. Τσακαλώτος

Μ. Καλογήρου

ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

ΜΕ ΤΙΤΛΟ

«I) Κύρωση του Πρωτοκόλλου υπ' αριθμόν 16 στη Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, II) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2016/343 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9^{ης} Μαρτίου 2016, III) Τροποποίηση του ν. 3251/2004 σε συμμόρφωση με την απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 13^{ης} Ιουνίου 2002 κατά το μέρος που τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 26^{ης} Φεβρουαρίου 2009, IV) Εφαρμογή διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου της 12^{ης} Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, V) Διατάξεις που αφορούν στη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα της Δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις, VI) Διατάξεις που αφορούν στη λειτουργία του σωφρονιστικού συστήματος.»

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: Α. ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΤΣΙΜΠΡΑ

Β. ΣΤΕΛΛΑ ΑΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ: ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ

ΘΕΣΗ / ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥ

ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 210 7709660

E-MAIL: georgiakatsibra@gmail.com

stellandrik@gmail.com

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'**ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:**

Κύρωση του Πρωτοκόλλου υπ' αριθμόν 16 στη Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ**ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ:**

Το υποβαλλόμενο Σχέδιο Νόμου αποβλέπει στη νομοθετική κύρωση του Πρωτοκόλλου υπ' αριθμ. 16 της Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών.

1. Αναγκαιότητα

Ανάγκη διασφάλισης της μακροπρόθεσμης αποτελεσματικότητας του μηχανισμού επίβλεψης της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (εφεξής: ΕΣΔΑ), ήτοι του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (εφεξής: ΕΔΔΑ), καθώς και ανάγκη ενίσχυσης του διαλόγου μεταξύ των εθνικών δικαστηρίων και του ΕΔΔΑ.

Ειδικότερα, το εν λόγω Πρωτόκολλο προβλέπει τη δυνατότητα των Ανωτάτων Δικαστηρίων των κρατών μερών της ΕΣΔΑ να υποβάλουν αίτημα γνωμοδότησης προς το ΕΔΔΑ επί ζητημάτων αρχής που σχετίζονται με την ερμηνεία ή την εφαρμογή των δικαιωμάτων και ελευθεριών που ορίζονται στην ΕΣΔΑ ή στα Πρωτόκολλα αυτής. Το Πρωτόκολλο εντάσσεται στο πλαίσιο της προσπάθειας για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας του μηχανισμού επίβλεψης της ΕΣΔΑ, καθώς και της ενίσχυσης του διαλόγου μεταξύ των εθνικών δικαστηρίων και του ΕΔΔΑ.

2. Καταλληλότητα

Το εν λόγω Πρωτόκολλο έχει ήδη κυρωθεί από 10 χώρες του Συμβουλίου της Ευρώπης (Αλβανία, Αρμενία, Εσθονία, Φιλανδία, Γαλλία, Γεωργία, Λιθουανία, Σαν Μαρίνο, Σλοβενία, Ουκρανία).

3. Συνέπειες στην Οικονομία

Η κύρωση του Πρωτοκόλλου δεν επιφέρει συνέπειες στην οικονομία.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

- Προστασία όλου του κοινωνικού συνόλου εκ της διασφάλισης της αποτελεσματικότητας του μηχανισμού επίβλεψης της ΕΣΔΑ.
- Ως εκ τούτου, διασφάλιση και προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- Αποτελεσματική εφαρμογή της ΕΣΔΑ
- Διασφάλιση και προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων

5. Συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Δεν επέρχονται δυσμενείς επιπτώσεις στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον.

6. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

Το εν λόγω Πρωτόκολλο αποσκοπεί στην ενίσχυση του διαλόγου μεταξύ των εθνικών δικαστηρίων και του ΕΔΔΑ. Προβλέπεται ειδικότερα η δυνατότητα των Ανωτάτων Δικαστηρίων, όπως ορίζονται στο άρθρο δεύτερο του σχεδίου νόμου, να υποβάλουν αίτημα γνωμοδότησης προς ΕΔΔΑ επί ζητημάτων αρχής που σχετίζονται με την

ερμηνεία ή την εφαρμογή των δικαιωμάτων και ελευθεριών που ορίζονται στην ΕΣΔΑ ή στα Πρωτόκολλα αυτής που έχει κυρώσει η Ελλάδα.

7. Νομιμότητα

Η προτεινόμενη ρύθμιση συνδέεται με το Άρθρο 28 του Συντάγματος.

Το Πρωτόκολλο δεν εισάγει νέες διατάξεις στην ΕΣΔΑ. Μόνο μεταξύ των μερών που κυρώνουν το Πρωτόκολλο θεωρούνται οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 5 αυτού ως πρόσθετα άρθρα στην ΕΣΔΑ και όλες οι διατάξεις της εφαρμόζονται αναλόγως.

8. Αρμοδιότητα

- Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (επισπεύδον Υπουργείο)
- Εξωτερικών (κύρωση διεθνούς συνθήκης)
- Οικονομικών (λόγω της παρ. 2 του άρθρου τέταρτου του σχεδίου νόμου που αναφέρεται στον αντιπρόσωπο (Agent) της Ελληνικής Κυβέρνησης στο ΕΔΔΑ, ήτοι στο Ν.Σ.Κ.)

Συγκροτήθηκε Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή στην οποία μετείχαν δικαστικοί λειτουργοί, καθώς και εκπρόσωποι των Υπουργείων Εξωτερικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Για την εφαρμογή των διατάξεων του εν λόγω Πρωτοκόλλου αρμόδια είναι τα Ανώτατα Δικαστήρια όπως ορίζονται στο άρθρο δεύτερο του σχεδίου νόμου, καθώς και το Ν.Σ.Κ. για θέματα διαδικαστικού χαρακτήρα.

9. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

Η Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή που συνέταξε το παρόν νομοσχέδιο έλαβε υπόψιν της το εγχειρίδιο οδηγιών της Κ.Ε.Ν.Ε. Το κείμενο του νομοσχεδίου είναι λιτό, απλό, σαφές και άμεσο, διατυπωμένο στη δημοτική, χωρίς περίπλοκα σχήματα λόγου ή τεχνικούς όρους που έχουν ανάγκη εξειδίκευσης ή ερμηνείας.

Το εν λόγω Πρωτόκολλο στοχεύει στην αποτελεσματική προστασία και διασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

10. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή

Η προτεινόμενη ρύθμιση δεν χρήζει κοινωνικής συμμετοχής.

Κεφάλαιο Β'**ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:**

Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/343 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Μαρτίου 2016 για την ενίσχυση ορισμένων πτυχών του τεκμηρίου αθωότητας και του δικαιώματος παράστασης του κατηγορουμένου στη δίκη του στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

Σκοπός των διατάξεων του Κεφαλαίου Β' του σχεδίου νόμου είναι η εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2016/343/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Μαρτίου 2016, προκειμένου να ενισχυθεί το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών, με τη θέσπιση κοινών ελάχιστων κανόνων για ορισμένες πτυχές του τεκμηρίου αθωότητας και του δικαιώματος παράστασης του κατηγορουμένου στη δίκη με τη θέσπιση κοινών ελάχιστων κανόνων για την προστασία των δικονομικών δικαιωμάτων των υπόπτων και κατηγορουμένων, προκειμένου να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη των κρατών μελών στα συστήματα απονομής ποινικής δικαιοσύνης των άλλων κρατών μελών και, ως εκ τούτου, να διευκολυνθεί η αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων σε ποινικές υποθέσεις, αλλά και να αρθούν τα τυχόν εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των πολιτών στην επικράτεια όλων των κρατών μελών.

1. Αναγκαιότητα

Με τις διατάξεις του παρόντος τροποποιούνται διατάξεις του Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, προκειμένου να εναρμονιστεί η ελληνική νομοθεσία με την Οδηγία 2016/343/ΕΕ.

2. Καταλληλότητα

Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις έχουν άμεση εφαρμογή στο σύνολό τους, χωρίς να απαιτείται η προηγούμενη έκδοση προεδρικού διατάγματος ή κανονιστικής πράξης.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

Η ψήφιση του σχεδίου νόμου δεν θα επιφέρει οποιαδήποτε οικονομική επιβάρυνση ούτε θα έχει αρνητικές συνέπειες στην εθνική οικονομία.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

Οι περιλαμβανόμενες στο σχέδιο νόμου ρυθμίσεις θέτουν κανόνες για την προστασία των δικονομικών δικαιωμάτων των υπόπτων και κατηγορουμένων.

5. Συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Δεν επέρχονται από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις δυσμενείς επιπτώσεις στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον.

6. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

Με τις εισαγόμενες ρυθμίσεις διευκολύνονται σημαντικά οι ελληνικές δικαστικές αρχές και ωφελούνται όσοι έχουν την ιδιότητα του υπόπτου ή του κατηγορουμένου στο πλαίσιο ποινικής δίκης.

7. Νομιμότητα

Με τις προτεινόμενες διατάξεις ενισχύεται το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών.

8. Αρμοδιότητα

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων είναι ο καθ' ύλην αρμόδιος φορέας για να προβεί στις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

9. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

Η Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή που συνέταξε το παρόν νομοσχέδιο έλαβε υπόψιν της το εγχειρίδιο οδηγιών της Κ.Ε.Ν.Ε. Το κείμενο του νομοσχεδίου είναι λιτό, απλό, σαφές και άμεσο, διατυπωμένο στη δημοτική, χωρίς περίπλοκα σχήματα λόγου ή τεχνικούς όρους που έχουν ανάγκη εξειδίκευσης ή ερμηνείας.

10. Διαφάνεια – Κοινωνική Συμμετοχή

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν χρήζουν κοινωνικής συμμετοχής.

Κεφάλαιο Γ'**ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ**

Τροποποίηση του ν. 3251/2004 «Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης, Τροποποίηση του Ν. 2928/2001 για τις εγκληματικές οργανώσεις και άλλες διατάξεις» σε συμμόρφωση με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου

**ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ
ΡΥΘΜΙΣΗΣ**

Το παρόν σχέδιο νόμου τροποποιεί εν μέρει τον ν. 3251/2004 «Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης, τροποποίηση του ν. 2928/2001 για τις εγκληματικές οργανώσεις και άλλες διατάξεις». Οι τροποποιήσεις, που αφορούν αποκλειστικά τις ρυθμίσεις του προαναφερόμενου νόμου για το Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης (ΕΕΣ), είναι αναγκαίες προκειμένου η Ελλάδα να συμμορφωθεί με την απόφαση - πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009¹. Κοινός στόχος των τροποποιήσεων που εισάγονται είναι η παροχή σαφών και κοινών βάσεων, που θα επιτρέπουν την άρνηση αναγνώρισης αποφάσεων, οι οποίες έχουν εκδοθεί σε δίκες κατά τις οποίες ο εκζητούμενος δεν εμφανίστηκε αυτοπροσώπως.

1. Αναγκαιότητα

Ο ν. 3251/2004 προβλέπει στο άρθρο 13 παρ. 1 ότι η αρμόδια ελληνική αρχή μπορεί να εξαρτήσει την εκτέλεση Ευρωπαϊκού Εντάλματος Σύλληψης (ΕΕΣ), που έχει εκδοθεί για την εκτέλεση ερήμην απόφασης, εκδοθείσας χωρίς να κλητευθεί ή να ενημερωθεί ο εκζητούμενος, από την παροχή εγγυήσεων εκ μέρους του κράτους έκδοσης ότι αυτός θα έχει τη δυνατότητα να ζητήσει επανεκδίκαση στο κράτος έκδοσης του ΕΕΣ και να παρίσταται κατά τη λήψη της απόφασης.

Η ρύθμιση αυτή, που αποδίδει το περιεχόμενο του άρθρου 5.1 της απόφασης - πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ, δεν καθιστά προβλέψιμη την εκτέλεση ή μη του εντάλματος, που εκδίδεται για ερήμην αποφάσεις. Αυτό, διότι δεν προβλέπονται κριτήρια για την αποδοχή ή μη των εγγυήσεων που προσφέρει το κράτος εκτέλεσης. Εξ αυτού του

¹ Ο πλήρης τίτλος της απόφασης - πλαίσιο είναι "Απόφαση - πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, για την τροποποίηση των αποφάσεων - πλαισίων 2002/584/ΔΕΥ, 2006/783/ΔΕΥ, 2008/909/ΔΕΥ και την κατοχύρωση, δια του τρόπου αυτού, των δικονομικών δικαιωμάτων των προσώπων και την προώθηση της εφαρμογής της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης αποφάσεων που εκδίδονται ερήμην του ενδιαφερόμενου προσώπου στη δίκη.

λόγου η απόφαση - πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου της ΕΕ, της 26ης/2/2009, τροποποίησε την απόφαση - πλαίσιο 2004/584/ΔΕΥ και προσέθεσε σε αυτή νέο άρθρο (4α), που προβλέπει με σαφήνεια τις περιπτώσεις στις οποίες ένα κράτος - μέλος δεν θα δικαιούται να αρνηθεί την εκτέλεση ΕΕΣ, που αφορά εκτέλεση ερήμην απόφασης, η οποία επιβάλλει στερητική της ελευθερίας ποινή ή στερητικό της ελευθερίας μέτρο ασφαλείας. Εισηγήσε επίσης ορισμένες πρόσθετες ρυθμίσεις, που αποσκοπούν στην αποτελεσματική εφαρμογή της προαναφερόμενης κύριας ρύθμισης. Με το παρόν σχέδιο νόμου η Ελλάδα ενσωματώνει στο εσωτερικό δίκαιο τη νέα αυτή ρύθμιση, καθώς και τις συναφείς συμπληρωματικές ρυθμίσεις της απόφασης - πλαίσιο, συμμορφούμενη με τη σχετική υποχρέωση που έχει ως κράτος-μέλος της ΕΕ.

2. Καταλληλότητα

Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις του σχεδίου νόμου έχουν άμεση εφαρμογή στο σύνολό τους, χωρίς να απαιτείται η προηγούμενη έκδοση προεδρικού διατάγματος ή κανονιστικής πράξης.

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων θα αντικαταστήσει το περιεχόμενο του εντύπου του ΕΕΣ σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 2 παρ. 3 της απόφασης πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

Η ψήφιση του σχεδίου νόμου δεν θα επιφέρει οποιαδήποτε οικονομική επιβάρυνση ούτε θα έχει αρνητικές συνέπειες στην εθνική οικονομία.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

Οι περιλαμβανόμενες στο σχέδιο νόμου ρυθμίσεις επηρεάζουν άμεσα τους εκζητούμενους με ΕΕΣ, αφού αποτρέπεται η σύλληψη και παράδοση σε άλλα κράτη - μέλη προσώπων που έχουν δικαστεί χωρίς να τους εξασφαλιστεί η άσκηση του δικαιώματος αυτοπρόσωπης εμφάνισης στη δίκη. Δια του τρόπου αυτού εμπεδώνεται η ισχύς του δικαιώματος δίκαιης δίκης, που κατοχυρώνεται στο άρθρο 6 ΕΣΔΑ.

5. Συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Δεν επέρχονται από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις δυσμενείς επιπτώσεις στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον.

6. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

Με τις εισαγόμενες ρυθμίσεις διευκολύνονται σημαντικά οι ελληνικές δικαστικές αρχές κατά την εκτέλεση των ΕΕΣ, αφού προβλέπονται πλέον σαφώς και αναλυτικά οι περιπτώσεις, κατά τις οποίες δεν θα μπορούν να αρνηθούν την εκτέλεση αυτών. Προφανής είναι, όμως, και η εν γένει διευκόλυνση της δικαστικής συνεργασίας εντός της ΕΕ, που θα αποβεί εις όφελος και των ελληνικών δικαστικών αρχών. Αυτές θα μπορούν να προβλέψουν με ασφάλεια τις περιπτώσεις κατά τις οποίες αλλοδαπές αρχές θα μπορούν να αρνηθούν την εκτέλεση ΕΕΣ, που εκδίδουν.

7. Νομιμότητα

Η προτεινόμενη ρύθμιση εξασφαλίζει τον σεβασμό του δικαιώματος δικαστικής προστασίας (άρθρο 20 παρ. 1 Σ), αλλά και του δικαιώματος δίκαιης δίκης (άρθρο 6 παρ. 1 ΕΣΔΑ).

8. Αρμοδιότητα

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων είναι ο καθ' ύλην αρμόδιος φορέας για να προβεί στις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

9. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

Στην νομοπαρασκευαστική επιτροπή συμμετείχαν εκπρόσωποι από τον Δικαστικό και Εισαγγελικό κλάδο και από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

10. Διαφάνεια – Κοινωνική Συμμετοχή

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν χρήζουν κοινωνικής συμμετοχής.

Κεφάλαιο Δ'

Εφαρμογή διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου της 12^{ης} Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας

**ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ
ΡΥΘΜΙΣΗΣ**

Με τις διατάξεις των άρθρων 16 έως 21 προσαρμόζεται στην εγχώρια έννομη τάξη ο Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου της 12ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, ως οργάνου της Ένωσης, αρμόδιου για την έρευνα, τη δίωξη και την παραπομπή ενώπιον της δικαιοσύνης των δραστών αξιοποιώνων πράξεων, καθώς και των συνεργών σε αξιόποινες πράξεις, οι οποίες θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης. Συγκεκριμένα, οι διατάξεις περιγράφουν την διαδικασία διορισμού και παύσης των ευρωπαϊών εισαγγελέων, το πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους και τα κριτήρια επιλογής τους, προβλέπουν τις Αρχές που θα συνδράμουν τον Ευρωπαίο Εισαγγελέα και τη διαδικασία επίλυσης ενδεχόμενης διαφωνίας μεταξύ Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και Εθνικών Εισαγγελικών Αρχών.

1. Αναγκαιότητα

Η νομοθετική αυτή πρόβλεψη είναι κατάλληλη και αναγκαία για την εύρυθμη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και θα αποβεί προς όφελος της κοινωνίας και των πολιτών, χωρίς να προκληθεί πρόσθετο δημοσιονομικό κόστος.

2. Καταλληλότητα

Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις του σχεδίου νόμου έχουν άμεση εφαρμογή στο σύνολό τους, χωρίς να απαιτείται η προηγούμενη έκδοση προεδρικού διατάγματος ή κανονιστικής πράξης.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

Η ψήφιση του σχεδίου νόμου δεν θα επιφέρει οποιαδήποτε οικονομική επιβάρυνση ούτε θα έχει αρνητικές συνέπειες στην εθνική οικονομία.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

Οι περιλαμβανόμενες στο σχέδιο νόμου ρυθμίσεις θέτουν κανόνες για την προστασία των δικονομικών δικαιωμάτων των υπόπτων και κατηγορουμένων.

5. Συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Δεν επέρχονται από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις δυσμενείς επιπτώσεις στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον.

6. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1939, για την εφαρμογή των διατάξεων του οποίου καταρτίζεται η προτεινόμενη ρύθμιση, επιφέρει τις ακόλουθες εν γένει βελτιώσεις στο κανονιστικό περιβάλλον. Ειδικότερα:

- α. θεσπίζει ένα συνεκτικό ευρωπαϊκό σύστημα διερεύνησης και δίωξης των αδικημάτων, που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης,
- β. διασφαλίζει την αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη διερεύνηση και δίωξη των αδικημάτων που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ και
- γ. διασφαλίζει τη στενή συνεργασία και την αποτελεσματική ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των ευρωπαϊκών και εθνικών αρμόδιων αρχών.

7. Νομιμότητα

Στόχοι του κανονισμού είναι η ενίσχυση της καταπολέμησης αξιόποινων πράξεων που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, τα οποία δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης μεμονωμένα λόγω του κατακερματισμού των εθνικών δράσεων δίωξης των αξιόποινων πράξεων που διαπράττονται εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις στηρίζονται στη Συνθήκη της Λισαβόνας (ΣΛΕΕ) [ιδ. Άρθρα 86, 310, 325].

Με την παρούσα πρόβλεψη, ενισχύεται η συνεργασία για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, ως οργάνου της Ένωσης, αρμόδιου για την έρευνα, τη δίωξη και την παραπομπή ενώπιον της δικαιοσύνης των δραστών αξιόποινων πράξεων, καθώς και των συνεργών σε αξιόποινες πράξεις, οι οποίες θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης.

8. Αρμοδιότητα

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις καθορίζονται τα τυπικά προσόντα των Ελλήνων εισαγγελικών λειτουργών που θα στελεχώσουν την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και προσδιορίζεται η διαδικασία επιλογής τους και τα ζητήματα που αφορούν στο διορισμό και την παύση τους. Αρμόδιο Υπουργείο για την υλοποίηση των ανωτέρω και τον σχεδιασμό και την προώθηση της αξιολογούμενης ρύθμισης είναι το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με τη συνδρομή του Υπουργείου Οικονομικών.

Οι οργανικές μονάδες, με τις οποίες υπήρξε συνεργασία του επισπεύδοντος Υπουργείου κατά το στάδιο προετοιμασίας της εξεταζόμενης ρύθμισης είναι η Εισαγγελία του Αρείου Πάγου, η Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις Βρυξέλλες και η Ευρωπαϊκή Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας (EUROJUST). Οι δε υπηρεσίες που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε ξεχωριστής δράσης που προέρχεται από την εξεταζόμενη ρύθμιση είναι οι Εισαγγελίες του Αρείου Πάγου, Εφετών Αθηνών και Πρωτοδικών Αθηνών, το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας &

Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και η Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

9. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

Στην νομοπαρασκευαστική επιτροπή συμμετείχαν εκπρόσωποι από τον Δικαστικό και Εισαγγελικό κλάδο και από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

10. Διαφάνεια – Κοινωνική Συμμετοχή

Στο πλαίσιο της προετοιμασίας του Κανονισμού, στις προβλέψεις του οποίου προσαρμόζεται με το παρόν νομοθέτημα η εθνική έννομη τάξη, η Επιτροπή προέβη επανειλημμένως σε ευρείες διαβουλεύσεις με τους ενδιαφερόμενους, αξιοποιώντας, επιπλέον, παλαιότερες συζητήσεις με θέμα τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, οι οποίες διεξάγονταν επί χρόνια (βλ. την Πράσινη Βίβλο σχετικά με την ποινική προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας και τη δημιουργία ευρωπαϊκής εισαγγελικής αρχής, της 11ης Δεκεμβρίου 2001, COM (2001)715 τελικό, και την έκθεση για τη συνέχεια που θα δοθεί στην εν λόγω Πράσινη Βίβλο, της 19ης Μαρτίου 2003, COM (2003)128 τελικό). Επίσης, το 2012 και το 2013 πραγματοποιήθηκαν πολυάριθμες διμερείς συναντήσεις διαβούλευσης με τις αρχές των κρατών-μελών. Επιπλέον, η Σύνοδος του Συμβουλίου Υπουργών Δικαιοσύνης, 20 κρατών-μελών, ανάμεσά τους και η Ελλάδα, κατέληξαν σε πολιτική συμφωνία σχετικά με τη σύσταση της νέας Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, το δε Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έδωσε την έγκρισή του για τον Κανονισμό.

Στα πλαίσια των συζητήσεων για τον Κανονισμό καθ' όλη τη διάρκεια του 2012 και στις αρχές του 2013, έλαβαν χώρα σε ευρωπαϊκό επίπεδο διάφορες συζητήσεις ή συναντήσεις, όπως:

- Δίκτυο εισαγγελικών αρχών ή αντίστοιχων φορέων στα Ανώτατα Δικαστήρια των κρατών μελών (Βουδαπέστη, 25-26 Μαΐου 2012).
- Διάσκεψη με θέμα «A Blueprint for the European Public Prosecutor's Office», (Λουξεμβούργο, 13-15 Ιουνίου 2012). Στη διάσκεψη συμμετείχαν εμπειρογνώμονες και εκπρόσωποι υψηλού επιπέδου από τον ακαδημαϊκό χώρο, τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα κράτη μέλη.
- Συνάντηση διαβούλευσης της αντιπροέδρου της Επιτροπής, κας Reding, με τους Γενικούς Εισαγγελείς και τους διευθυντές των εισαγγελικών αρχών των κρατών μελών (Βρυξέλλες, 26 Ιουνίου 2012). Στο πλαίσιο της συνάντησης διεξήχθη ανοιχτή συζήτηση επί συγκεκριμένων ζητημάτων που άπτονταν της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.
- Στις 18 Οκτωβρίου 2012, η Επιτροπή διοργάνωσε συνάντηση διαβούλευσης για ζητήματα που άπτονταν πιθανής μεταρρύθμισης της Eurojust. Κατά την εν λόγω συνάντηση συζητήθηκαν επίσης με εκπροσώπους των κρατών-μελών θέματα σχετικά με την ενδεχόμενη σύσταση Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας. Οι συμμετέχοντες στη συνάντηση τάχθηκαν ως επί το πλείστον υπέρ της ανάπτυξης στενής σχέσης μεταξύ Eurojust και Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας.
- Στο πλαίσιο της 10ης διάσκεψης της OLAF, στην οποία συμμετείχαν οι αρχές δίωξης της απάτης (Βερολίνο, 8-9 Νοεμβρίου 2012), δόθηκε η ευκαιρία να διερευνηθούν οι

τρόποι με τους οποίους θα αλληλεπιδρούν οι εθνικοί εισαγγελείς με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, εάν και εφόσον συσταθεί.

- Στο πλαίσιο της άτυπης διαβούλευσης που πραγματοποιήθηκε στις 26 Νοεμβρίου 2012 με τη συμμετοχή συνηγόρων υπεράσπισης (Συμβούλιο των Δικηγορικών Συλλόγων της Ευρωπαϊκής Ένωσης-CCBE και Ευρωπαϊκή Ένωση Δικηγορικών Συλλόγων Ποινολόγων-ECBA) εξετάστηκαν διαδικαστικές εγγυήσεις υπέρ υπόπτων και διατυπώθηκαν χρήσιμες συναφείς συστάσεις.
- Σεμινάριο της Ακαδημίας Ευρωπαϊκού Δικαίου (ERA) με θέμα «Προς τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας» (17 και 18 Ιανουαρίου 2013).
- Συνεδρίαση της ομάδας εμπειρογνομόνων της Επιτροπής σε θέματα ευρωπαϊκής ποινικής πολιτικής (Βρυξέλλες, 23 Ιανουαρίου 2013).
- Πρόσθετη συνάντηση διαβούλευσης με την ECBA και το CCBE (Βρυξέλλες, 9 Απριλίου 2013).

Περαιτέρω έγινε εκτίμηση επιπτώσεων των διαφόρων εναλλακτικών λύσεων πολιτικής, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, εξωτερική μελέτη (ειδική σύμβαση αριθ. JUST/2011/JPEN/FW/0030.A4) στο πλαίσιο της οποίας εξετάστηκαν διάφορες εναλλακτικές επιλογές σχετικά με τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας. Σύμφωνα με την ανάλυση της εκτίμησης επιπτώσεων, τα περισσότερα οφέλη με το μικρότερο δυνατό κόστος παρουσίαζε η λύση της σύστασης της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας ως αποκεντρωμένου και ολοκληρωμένου οργανισμού της Ένωσης, που θα βασίζεται στα εθνικά δικαστικά συστήματα.

Κατά τις διαβουλεύσεις εκφράστηκαν οι απόψεις του Επιτρόπου κ. Γκίντερ Έτινγκερ, αρμόδιου για τον Προϋπολογισμό και τους Ανθρώπινους Πόρους, ο οποίος δήλωσε, ότι υπάρχει μηδενική ανοχή στην απάτη σε βάρος του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ότι ενισχύονται με μια ισχυρή, ανεξάρτητη και αποτελεσματική ευρωπαϊκή εισαγγελική αρχή οι προσπάθειες για την προστασία των χρημάτων των φορολογουμένων. Περαιτέρω η Επίτροπος Δικαιοσύνης, Καταναλωτών και Ισότητας των Φύλων, κ. Βιέρα Γιούροβα, δήλωσε, ότι η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία θα συμπληρώνει το σημαντικό έργο της Eurojust, της ευρωπαϊκής υπηρεσίας ποινικής δικαιοσύνης, επιτρέποντάς της να διαθέσει περισσότερους πόρους στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας, της εμπορίας ανθρώπων ή άλλων εγκληματικών πράξεων.

Σε ό,τι αφορά στον κοινωνικό διάλογο και τη διαβούλευση για τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939, για την εφαρμογή των διατάξεων του οποίου καταρτίζεται η προτεινόμενη ρύθμιση, στις αρχές του 2012 δημοσιεύθηκαν και διανεμήθηκαν μέσω του Διαδικτύου δύο ερωτηματολόγια, εκ των οποίων το ένα προοριζόταν για τους επαγγελματίες του κλάδου της δικαιοσύνης και το άλλο για το ευρύ κοινό, με θετικές απαντήσεις σε γενικές γραμμές, καθώς οι περισσότεροι ερωτώμενοι τάχθηκαν υπέρ της ιδέας της σύστασης Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας.

Κεφάλαιο Ε΄

*Διατάξεις που αφορούν στη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα της Δικαιοσύνης
και άλλες διατάξεις*

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

Με τα άρθρα 22 έως 35 προτείνονται νομοθετικές αλλαγές, με στόχο την εύρυθμη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα της Δικαιοσύνης. Ειδικότερα:

Άρθρο 22

1. Αναγκαιότητα

Με τη διάταξη του άρ. 22 σκοπείται η εναρμόνιση των κανονισμών όλων των δικαστηρίων και εισαγγελιών με στόχο την ορθολογική και αποδοτική οργάνωση της δικαιοσύνης και με γνώμονα την αρχή της ισοδύναμης χρέωσης μεταξύ των δικαστηρίων και δικαστικών.

2. Καταλληλότητα

Η αξιολογούμενη ρύθμιση έχει άμεση εφαρμογή στο σύνολό της, χωρίς να απαιτείται η προηγούμενη έκδοση προεδρικού διατάγματος ή κανονιστικής πράξης.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

Η ψήφιση της διάταξης δεν θα επιφέρει οποιαδήποτε οικονομική επιβάρυνση ούτε θα έχει αρνητικές συνέπειες στην εθνική οικονομία.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

Δεν επέρχεται από την προτεινόμενη ρύθμιση καμία δυσμενής επίπτωση στην κοινωνία και στους πολίτες.

5. Συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Δεν επέρχονται από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις δυσμενείς επιπτώσεις στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον.

6. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

Με την προτεινόμενη ρύθμιση σκοπείται η ορθολογική και αποδοτική οργάνωση της δικαιοσύνης.

7. Νομιμότητα

Η προτεινόμενη ρύθμιση δεν παραβιάζει το ευρωπαϊκό δίκαιο και το Σύνταγμα και είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του εσωτερικού δικαίου.

8. Αρμοδιότητα

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων είναι ο καθ' ύλην αρμόδιος φορέας για να προβεί στην προτεινόμενη ρύθμιση.

9. Διαφάνεια – Κοινωνική Συμμετοχή

Η προτεινόμενη ρύθμιση δεν χρήζει κοινωνικής συμμετοχής.

Άρθρο 23
Αύξηση οργανικών θέσεων δικαστικών λειτουργών

1. Αναγκαιότητα

Η διάταξη του άρ. 23 είναι αναγκαία προς την κατεύθυνση επιτάχυνσης στην απονομή της ποινικής δικαιοσύνης και κάλυψης των αναγκών που θα προκύψουν από τον ορισμό ήδη υπηρετούντων εισαγγελικών λειτουργών σε προβλεπόμενες εξειδικευμένες θέσεις πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, με συνέπεια την αποδυνάμωση των υπηρεσιών στις οποίες αυτοί ήδη υπηρετούν.

2. Καταλληλότητα

Η αξιολογούμενη ρύθμιση έχει άμεση εφαρμογή στο σύνολό της, χωρίς να απαιτείται η προηγούμενη έκδοση προεδρικού διατάγματος ή κανονιστικής πράξης.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

Η ψήφιση της διάταξης δεν θα επιφέρει οποιαδήποτε οικονομική επιβάρυνση ούτε θα έχει αρνητικές συνέπειες στην εθνική οικονομία.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

Δεν επέρχεται από την προτεινόμενη ρύθμιση καμία δυσμενής επίπτωση στην κοινωνία και στους πολίτες.

5. Συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Δεν επέρχονται από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις δυσμενείς επιπτώσεις στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον.

6. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

Η προτεινόμενη ρύθμιση θα συμβάλει προς την κατεύθυνση επιτάχυνσης στην απονομή της ποινικής δικαιοσύνης.

7. Νομιμότητα

Η προτεινόμενη ρύθμιση δεν παραβιάζει το ευρωπαϊκό δίκαιο και το Σύνταγμα και είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του εσωτερικού δικαίου.

8. Αρμοδιότητα

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων είναι ο καθ' ύλην αρμόδιος φορέας για να προβεί στην προτεινόμενη ρύθμιση.

9. Διαφάνεια – Κοινωνική Συμμετοχή

Η προτεινόμενη ρύθμιση δεν χρήζει κοινωνικής συμμετοχής.

Άρθρο 24

1. Αναγκαιότητα

Ο Εισαγγελέας Οικονομικού Εγκλήματος και ο Εισαγγελέας Διαφθοράς, από το έτος της θεσμικής καθιέρωσής τους έως σήμερα έχουν αντιμετωπίσει έναν τεράστιο όγκο ιδιαίτερα σημαντικών και δύσκολων υποθέσεων φοροδιαφυγής και διαφθοράς. Προκειμένου να αντιμετωπιστεί επιτυχώς αυτός ο όγκος των υποθέσεων, έχουν συσταθεί γραφεία υποστήριξης αμφοτέρων των ειδικών εισαγγελιών. Στην πράξη, όμως, έχουν εμφανιστεί συγκεκριμένα προβλήματα στελέχωσης και λειτουργίας των εν λόγω γραφείων που προβλέπονται στις παρ. 9 και 9α του άρθρου 17Α του ν. 2523/1997 και 3Α του άρθρου 2 του ν. 4022/2011, με αποτέλεσμα την δυσχέραση του εισαγγελικού έργου.

Οι προτεινόμενες - αξιολογούμενες ρυθμίσεις αποσκοπούν να αντιμετωπίσουν τα προαναφερθέντα προβλήματα, συμπληρώνοντας αποτελεσματικά τις σχετικές διατάξεις.

Ενδεχόμενη μη ψήφιση των ρυθμίσεων θα έχει ως δυσμενή συνέπεια τη μείωση της αποτελεσματικότητας των δύο Ειδικών Εισαγγελιών, με τελικό αποτέλεσμα την καθυστέρηση στην διεκπεραίωση των σχετικών, ιδιαίτερα σημαντικών, ποινικών δικογραφιών.

2. Καταλληλότητα

Ο Εισαγγελέας Οικονομικού Εγκλήματος θεσπίστηκε με τον ν. 3943/2011 και οι Εισαγγελίες Διαφθοράς Αθηνών και Θεσσαλονίκης με τον ν. 4022/2011, όπως τροποποιήθηκε με το άρ. 76 του ν. 4139/2013. Σε αυτό το σύντομο σχετικά διάστημα οι συγκεκριμένες εισαγγελίες ειδικού σκοπού έχουν αναλάβει έναν ιδιαίτερα μεγάλο όγκο σημαντικότερων υποθέσεων, ο οποίος απαίτησε την στήριξή τους σε επιστημονικό και διοικητικό επίπεδο από εξειδικευμένα γραφεία. Οι παρούσες ρυθμίσεις προτείνονται ακριβώς για την ενίσχυση των συγκεκριμένων γραφείων με εξειδικευμένο προσωπικό.

Για την εφαρμογή πλήρως της αξιολογούμενης ρύθμισης θα πρέπει να εκδοθούν τα εξής διατάγματα/κανονιστικές πράξεις:

- Τροποποίηση/συμπλήρωση της Κοινής Απόφασης των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών που προβλέπεται στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 Α του άρθρου 2 του ν. 4022/2011.
- Κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών που προβλέπεται στα τελευταία εδάφια της παρ. 3Α του άρθρου 2 του ν. 4022/2011, όπως αυτά προστίθενται με την παρ. 4 του άρθρου 24 του ΣχΝ.
- Απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που προβλέπεται στην προτεινόμενη παρ. 3Β του άρθρου 2 του ν. 4022/2011.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

Ενδεχόμενη επιβάρυνση στον κρατικό προϋπολογισμό εάν εφαρμοστεί η παρ. 4 της αξιολογούμενης διάταξης.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

Δεν επέρχεται από την προτεινόμενη ρύθμιση καμία δυσμενής επίπτωση στην κοινωνία και στους πολίτες.

5. Συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Δεν επέρχονται από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις δυσμενείς επιπτώσεις στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον.

6. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

Η βελτίωση της λειτουργίας του γραφείου Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος και του Γραφείου Ειδικών Εμπειρογνομόνων που λειτουργεί υπό την διεύθυνση του Εισαγγελέα διαφθοράς θα έχει σαφή επίδραση στην ταχύτητα διεκπεραίωσης των δικογραφιών που χειρίζονται οι συγκεκριμένοι εισαγγελικοί λειτουργοί, βελτιώνοντας έτσι και την ταχύτητα και την ποιότητα απονομής της ποινικής δικαιοσύνης εν γένει.

7. Νομιμότητα

Η προτεινόμενη ρύθμιση εντάσσεται στο Άρ. 88 επομ. Σ. με έμφαση στα άρθρα 92 και 96.

8. Αρμοδιότητα

Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης

Υπουργείο Οικονομικών

9. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

Έχουν τηρηθεί οι κανόνες καλής νομοθέτησης, σύμφωνα με τον ν. 4048/2012.

10. Διαφάνεια – Κοινωνική Συμμετοχή

Η προτεινόμενη ρύθμιση δεν χρήζει κοινωνικής συμμετοχής.

Άρθρο 25

1. Αναγκαιότητα

Με τις διατάξεις του συγκεκριμένου άρθρου ρυθμίζεται ένα ζήτημα υψηλού υγειονομικού ενδιαφέροντος προς την κατεύθυνση της εύρυθμης λειτουργίας των καταστημάτων κράτησης.

2. Καταλληλότητα

Οι προτεινόμενες διατάξεις δεν επιφέρουν συνέπειες στην οικονομία. Αντιθέτως μπορούν να συμβάλουν στην ορθή διαχείριση πόρων καθώς θεσπίζονται ευέλικτες διαδικασίες για την αποκομιδή των βοθρολυμάτων των φυλακών και το βιολογικό καθαρισμό των λυμάτων αυτών.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

Η ψήφιση της διάταξης δεν θα επιφέρει οποιαδήποτε οικονομική επιβάρυνση ούτε θα έχει αρνητικές συνέπειες στην εθνική οικονομία.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και τους πολίτες

Δεν επέρχεται από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις κάποια δυσμενή επίπτωση στην κοινωνία και τους πολίτες.

5. Συνέπειες για το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν επιφέρουν καμία δυσμενή επίπτωση στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον, με βάση την ισχύουσα περιβαλλοντική νομοθεσία και το ισχύον νομοθετικό καθεστώς.

6. Συνέπειες για τη δημόσια διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

Οι προτεινόμενες διατάξεις κρίνονται αναγκαίες για την εύρυθμη λειτουργία των καταστημάτων κράτησης και διασφαλίζουν ότι οι συνθήκες κράτησης στη χώρα μας συνάδουν με τις αρχές ενός κράτους δικαίου και τις διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας.

7. Νομιμότητα

Οι τροποποιήσεις είναι απόλυτα σύμφωνες με τις διατάξεις και τους νόμους του κράτους και δεν παραβιάζουν το Σύνταγμα.

8. Αρμοδιότητα

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης είναι λόγω της φύσεως του αντικειμένου που ρυθμίζεται, ο αρμόδιος φορέας για να προβεί στις παραπάνω ρυθμίσεις.

9. Διαφάνεια – Κοινωνική συμμετοχή

Η προτεινόμενη ρύθμιση δεν χρήζει κοινωνικής συμμετοχής.

Άρθρο 26
Κάλυψη δαπανών δικαστικών λειτουργών και γραμματέων για τις μεταβατικές έδρες των δικαστηρίων

1. Αναγκαιότητα

Η υφιστάμενη διαδικασία κάλυψης των δαπανών μετακίνησης των δικαστικών λειτουργών και των γραμματέων των δικαστηρίων για τις καθορισμένες συνεδριάσεις αυτών στις μεταβατικές τους έδρες έχει παρουσιάσει σοβαρές δυσλειτουργίες και μεγάλες καθυστερήσεις (ενίοτε και πέραν του έτους), ενώ, παράλληλα, επιβαρύνει προσωπικά και πολλές φορές δυσβάστακτα, λόγω των μεγάλων καθυστερήσεων στην εκκαθάριση, τους ανωτέρω μετακινούμενους για την άσκηση των υπηρεσιακών τους καθηκόντων.

Η τροποποίηση της νομοθεσίας για την κάλυψη των δαπανών μετακίνησης των δικαστικών λειτουργών και των γραμματέων των δικαστηρίων για τις καθορισμένες συνεδριάσεις αυτών στις μεταβατικές τους έδρες αποσκοπεί στην ταχύτερη και εν τέλει αποτελεσματικότερη εκκαθάριση των δαπανών αυτών, με αποτέλεσμα, αφ' ενός μεν οι μετακινούμενοι να μην επιβαρύνονται υπέρμετρα ή και καθόλου, στην περίπτωση προπληρωμής των σχετικών δαπανών, αφ' ετέρου οι οικονομικές υπηρεσίες του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων να απαλλαγούν από μία σημαντική αρμοδιότητα, η εκτέλεση της οποίας, σε συνδυασμό με τις λοιπές αρμοδιότητες, εμφάνισε σοβαρές δυσλειτουργίες και μεγάλες καθυστερήσεις.

Η προτεινόμενη ρύθμιση αφορά όσους δικαστικούς λειτουργούς και γραμματείς των δικαστηρίων μετακινούνται κατ' έτος στις μεταβατικές έδρες των δικαστηρίων για τις καθορισμένες συνεδριάσεις αυτών.

2. Καταλληλότητα

Δεν υπήρξε στο παρελθόν άλλη ρύθμιση της διαδικασίας εκκαθάρισης των συγκεκριμένων δαπανών.

Θα απαιτηθεί τροποποίηση της 100260/17.11.2011 (Β' 2883) κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, με την οποία ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες της διαχείρισης της επιχορήγησης των δικαστηρίων από το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

Η προτεινόμενη ρύθμιση δεν αφορά τις επιχειρήσεις.

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν επηρεάζουν τη δομή της αγοράς.

Δεν προκύπτει όφελος ή επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού, καθόσον οι σχετικές πιστώσεις προβλέπονταν ανέκαθεν σ' αυτόν, απλώς μεταβάλλεται ο τρόπος εκκαθάρισης των συγκεκριμένων δαπανών.

Η προτεινόμενη ρύθμιση δεν προξενεί άμεσα συνέπειες στην αγορά ή στην οικονομία.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

Η προτεινόμενη ρύθμιση συμβάλλει στην επιτάχυνση της εκκαθάρισης των δαπανών μετακίνησης των δικαστικών λειτουργών και των γραμματέων των δικαστηρίων για τις καθορισμένες συνεδριάσεις αυτών στις μεταβατικές τους έδρες, με συνέπεια οι συνεδριάσεις αυτές να λειτουργούν απρόσκοπτα, προς το συμφέρον των πολιτών, οι δε δικαστικοί λειτουργοί και οι γραμματείς των δικαστηρίων δεν θα επιβαρύνονται υπέρμετρα κατά τις ανωτέρω μετακινήσεις, ούτε θα καθυστερεί υπερβολικά η εκκαθάριση των σχετικών δαπανών.

5. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

Με την προτεινόμενη ρύθμιση:

α) απαλλάσσεται το προσωπικό των οικονομικών υπηρεσιών του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων από την εν λόγω αρμοδιότητα, με αποτέλεσμα την αποτελεσματικότερη επικέντρωσή του στις λοιπές,

β) διαχέεται η συγκεκριμένη αρμοδιότητα στα δικαστήρια, χωρίς όμως υπέρμετρη επιβάρυνσή τους, καθόσον εντάσσεται η αρμοδιότητα αυτή στον ήδη υφιστάμενο και λειτουργούντα ομαλά μηχανισμό της επιχορήγησης μέσω του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ..

Η προτεινόμενη ρύθμιση συμβάλλει θετικά στην απρόσκοπτη απονομή της δικαιοσύνης, καθόσον τόσο οι δικαστικοί λειτουργοί όσο και οι γραμματείς των δικαστηρίων διευκολύνονται κατά τις μετακινήσεις τους στις μεταβατικές έδρες συγκριτικά με την υφιστάμενη κατάσταση, όπου αναγκάζονται να καταβάλλουν εξ ιδίων τη σχετική δαπάνη, με αποτέλεσμα οι μεν γραμματείς να μην έχουν την οικονομική δυνατότητα να μεταβούν στις έδρες αυτές, επιβαρύνοντας παράλληλα τους συναδέλφους τους που υπηρετούν εκεί, οι δε δικαστικοί λειτουργοί να μην είναι βέβαιοι ότι η εκκαθάρισή της δεν θα παρουσιάσει μεγάλες καθυστερήσεις.

6. Αρμοδιότητα

Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, εν όψει του ότι η εκκαθάριση των δαπανών αυτών εντάσσεται στις αρμοδιότητές του, το δε ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. αποτελεί φορέα εποπτευόμενο από το Υπουργείο αυτό.

Υπήρξε συνεργασία του επισπεύδοντος Υπουργείου με το Ταμείο Χρηματοδότησεως Δικαστικών Κτιρίων κατά το στάδιο προετοιμασίας της εξεταζόμενης ρύθμισης.

Οι υπηρεσίες που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε ξεχωριστής δράσης που προέρχεται από την εξεταζόμενη ρύθμιση είναι:

το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

το Ταμείο Χρηματοδότησεως Δικαστικών Κτιρίων

τα Πολιτικά και Διοικητικά Εφετεία της χώρας.

Άρθρο 27

1. Αναγκαιότητα

Η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία για την επικαιροποίηση του νομοθετικού πλαισίου για την καταχώριση αποφάσεων και βουλευμάτων στο πλαίσιο του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης (Ο.Σ.Δ.Δ.Υ.Π.Π.).

2. Καταλληλότητα

Η προτεινόμενη ρύθμιση δύναται να επιτευχθεί μόνο μέσω της νομοθετικής οδού και όχι μέσω άλλης ρύθμισης κανονιστικής φύσης.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

Η προτεινόμενη ρύθμιση δεν επιφέρει συνέπειες στην Οικονομία.

4. Συνέπειες για την κοινωνία και τους πολίτες

Δεν επέρχεται από την προτεινόμενη ρύθμιση καμία δυσμενής επίπτωση στην κοινωνία και τους πολίτες.

5. Συνέπειες για το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Δεν επέρχεται από την προτεινόμενη ρύθμιση καμία δυσμενής επίπτωση στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον.

6. Συνέπειες για τη δημόσια διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

Η προτεινόμενη ρύθμιση συμβάλει στην επιτάχυνση και καλύτερη οργάνωση του έργου της δικαιοσύνης.

7. Νομιμότητα

Η προτεινόμενη ρύθμιση δεν παραβιάζει το ευρωπαϊκό δίκαιο και το Σύνταγμα και είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του εσωτερικού δικαίου.

8. Αρμοδιότητα

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων είναι ο καθ' ύλην αρμόδιος φορέας για να προβεί στην προτεινόμενη ρύθμιση.

9. Διαφάνεια – Κοινωνική συμμετοχή

Η προτεινόμενη ρύθμιση δεν χρήζει κοινωνικής συμμετοχής.

Άρθρο 28
Βελτίωση διατάξεων σχετικά με την παροχή νομικής βοήθειας σε πολίτες χαμηλού εισοδήματος

1. Αναγκαιότητα

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις των παρ. 1 και 2 κρίνονται αναγκαίες για την επέκταση του θεσμού της νομικής βοήθειας με την πρόβλεψη της δυνατότητας των αιτούντων συναινετικό διαζύγιο ενώπιον συμβολαιογράφου να κάνουν χρήση των διατάξεων για την παροχή νομικής βοήθειας σε αστικές υποθέσεις.

Η προτεινόμενη ρύθμιση της παρ. 3 κρίνεται αναγκαία για την απλοποίηση, την ενοποίηση και τον εξορθολογισμό της διαδικασίας της νομικής βοήθειας που παρέχεται από το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ, τόσο σε σχέση με την κύρια αποζημίωση όσο και σε σχέση με την πρόσθετη αποζημίωση σε ποινικές δίκες μακράς διάρκειας.

Η προτεινόμενη ρύθμιση της παρ. 4 κρίνεται αναγκαία για την απρόσκοπτη και αδιάλειπτη λειτουργία του θεσμού της νομικής βοήθειας, αναπόσπαστο τμήμα του οποίου αποτελεί η αμοιβή των δικηγόρων υπηρεσίας, που συμμετέχουν στο θεσμό αυτό κατόπιν εγγραφής τους στους τηρούμενους καταλόγους των κατά τόπο αρμόδιων Δικηγορικών Συλλόγων. Κρίνεται αναγκαία η διασφάλιση της έγκαιρης καταβολής της αμοιβής για την παρεχόμενη υπηρεσία τους, η οποία έχει εκ του νόμου γενικότερο κοινωνικό όφελος. Τούτο διότι, σύμφωνα με την ισχύουσα διάταξη, προκαταβάλλουν το ΦΠΑ της αμοιβής τους βάσει τιμολογίου που εκδίδεται με την παροχή της

υπηρεσίας τους, ενώ η αμοιβή που έχουν ήδη τιμολογήσει, τους καταβάλλεται εν τοις πράγμασι, λόγω ισχυρών γραφειοκρατικών δυσχερειών, σε μεταγενέστερο κατά πολύ χρονικό διάστημα, άνω του ενάμιση έτους.

2. Καταλληλότητα

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δύνανται να επιτευχθούν μόνο μέσω της νομοθετικής οδού και όχι μέσω άλλης ρύθμισης κανονιστικής φύσης.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν επιφέρουν συνέπειες στην Οικονομία.

Ειδικά η προτεινόμενη ρύθμιση της παρ. 4 δεν επιφέρει συνέπειες στην οικονομία, στο μέτρο που συνεπάγεται μόνο τη μετάθεση του χρόνου κατά τον οποίο καθίσταται απαιτητός ο ΦΠΑ και δεν έχει ως αποτέλεσμα την απαλλαγή των υπόχρεων δικηγόρων υπηρεσίας από το φόρο αυτό. Σε κάθε περίπτωση, οι δικηγόροι που υπηρετούν το θεσμό της νομικής βοήθειας εξακολουθούν να υποχρεούνται, με την προτεινόμενη διάταξη, στην έκδοση του τιμολογίου τους σε χρονικό σημείο προγενέστερο από την πραγματική είσπραξη της αμοιβής τους.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και τους πολίτες

Δεν επέρχονται από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις δυσμενείς επιπτώσεις στην κοινωνία και τους πολίτες. Τουναντίον, οι πολίτες αποκτούν μία ακόμη δυνατότητα χρήσης του θεσμού της νομικής βοήθειας.

5. Συνέπειες για το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Δεν επέρχονται από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις δυσμενείς επιπτώσεις στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον.

6. Συνέπειες για τη δημόσια διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις διευρύνουν τις δυνατότητες χρήσης του θεσμού της νομικής βοήθειας που έχει θεσπιστεί στο πλαίσιο του άρθρου 20 παρ. 1 και 25 παρ. 1 του Συντάγματος.

Περαιτέρω, ενοποιείται, απλοποιείται και εξορθολογίζεται η διαδικασία της νομικής βοήθειας που παρέχεται από το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ, τόσο σε σχέση με την κύρια αποζημίωση όσο και σε σχέση με την πρόσθετη αποζημίωση σε ποινικές δίκες μακράς διάρκειας.

Ειδικά η προτεινόμενη ρύθμιση της παρ. 4 ανταποκρίνεται στο αίτημα του ΤΑΧΔΙΚ να γίνεται ηλεκτρονικά η καταχώριση του τιμολογίου των δικηγόρων που υπηρετούν το θεσμό της νομικής βοήθειας από τους ίδιους και να μη γίνεται φυσική καταχώριση κάθε τιμολογίου χωριστά από την υπηρεσία του ΤΑΧΔΙΚ. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται οικονομία χρόνου και ανθρώπινων πόρων υπέρ της δημόσιας διοίκησης. Περαιτέρω, η προτεινόμενη ρύθμιση συμβάλλει στην απρόσκοπτη και αδιάλειπτη λειτουργία του θεσμού της νομικής βοήθειας, αναπόσπαστο τμήμα του οποίου αποτελεί η αμοιβή των δικηγόρων υπηρεσίας, οι οποίοι ενεργοποιούν το θεσμό και ανταποκρίνονται, με την παροχή υπηρεσιών τους, στο αίτημα του Δημοσίου για

κοινωνική πρόνοια και ισότιμη πρόσβαση στη δικαιοσύνη των οικονομικά ασθενέστερων πολιτών.

7. Νομιμότητα

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν παραβιάζουν το ευρωπαϊκό δίκαιο και το Σύνταγμα και είναι σύμφωνες με τις διατάξεις του εσωτερικού δικαίου.

8. Αρμοδιότητα

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων είναι ο καθ' ύλην αρμόδιος φορέας για να προβεί στις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

9. Διαφάνεια – Κοινωνική συμμετοχή

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις προτείνονται κατόπιν σύμφωνης γνώμης της Ολομέλειας των Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας.

Άρθρο 29
Τροποποίηση διατάξεων του Οργανισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

1. Αναγκαιότητα

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες για την προσαρμογή των στόχων του Υπουργείου Δικαιοσύνης και των μέσων που αυτό διαθέτει για την εξυπηρέτηση των αναγκών της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης.

2. Καταλληλότητα

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δύνανται να επιτευχθούν μόνο μέσω της νομοθετικής οδού και όχι μέσω άλλης ρύθμισης κανονιστικής φύσης.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν επιφέρουν συνέπειες στην Οικονομία.

4. Συνέπειες για την κοινωνία και τους πολίτες

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν επιφέρουν δυσμενείς επιπτώσεις στην κοινωνία και τους πολίτες. Τουναντίον συμβάλλουν στην οργάνωση της επιτάχυνσης της δικαιοσύνης και της απλοποίησης και διαφάνειας των διαδικασιών της, προς όφελος των πολιτών.

5. Συνέπειες για το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Δεν επέρχονται από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις δυσμενείς επιπτώσεις στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον.

6. Συνέπειες για τη δημόσια διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις τίθενται στην εξυπηρέτηση των αναγκών της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης, στην επιτάχυνση, τη διαφάνεια και την απλοποίηση των διαδικασιών για όλους τους χρήστες των συστημάτων Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών, δικαστικούς λειτουργούς, δικαστικούς υπαλλήλους και πολίτες.

7. Νομιμότητα

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν παραβιάζουν το ευρωπαϊκό δίκαιο και το Σύνταγμα και είναι σύμφωνες με τις διατάξεις του εσωτερικού δικαίου.

8. Αρμοδιότητα

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων είναι ο καθ' ύλην αρμόδιος φορέας για να προβεί στις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

9. Διαφάνεια – Κοινωνική συμμετοχή

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν χρήζουν κοινωνικής συμμετοχής.

Άρθρο 30
Τροποποίηση διατάξεων του Κώδικα Δικηγόρων

1. Αναγκαιότητα

Η προτεινόμενη ρύθμιση της παρ. 1 κρίνεται αναγκαία για την κάλυψη των δαπανών και των εξόδων διατήρησης και συνεχούς ετοιμότητας του Πληροφοριακού Συστήματος «Αλληλεπιδραστικές Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες Προδικασίας – On line Εξυπηρέτηση Δικηγόρων, Δικαστών και Πολιτών» (portal.olomeleia.gr), το οποίο συνιστά κομβικό έργο στον τομέα της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης.

Η προτεινόμενη ρύθμιση της παρ. 2 κρίνεται αναγκαία γιατί η οικονομική, διοικητική και διαχειριστική αυτονομία και αυτοτέλεια των δικηγορικών συλλόγων διακηρύσσεται διαχρονικά σε κάθε νομοθέτημα που τους διέπει (Κώδικας Δικηγόρων) και έχει αναγνωριστεί διαχρονικά από τη νομολογία των πολιτικών και διοικητικών δικαστηρίων της χώρας, καθώς και του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Η προτεινόμενη ρύθμιση της παρ. 3 κρίνεται αναγκαία στο πλαίσιο αναγνώρισης των σκοπών των δικηγορικών συλλόγων της χώρας που αφορούν την προαγωγή των συμφερόντων των μελών τους για την αξιοπρεπή άσκηση του δικηγορικού λειτουργήματος, αλλά και την υπεράσπιση των αρχών και κανόνων του κράτους δικαίου σε μία δημοκρατική πολιτεία, τη διασφάλιση της λειτουργίας μιας ανεξάρτητης δικαιοσύνης και την άσκηση παρεμβάσεων ενώπιον των δικαστηρίων και κάθε αρχής για κάθε ζήτημα εθνικού, κοινωνικού, πολιτισμικού, ή οικονομικού ενδιαφέροντος.

Η προτεινόμενη ρύθμιση της παρ. 4 κρίνεται αναγκαία για την για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση τυχόν αθέμιτων δικηγορικών πρακτικών.

2. Καταλληλότητα

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δύνανται να επιτευχθούν μόνο μέσω της νομοθετικής οδού και όχι μέσω άλλης ρύθμισης κανονιστικής φύσης.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν επιφέρουν συνέπειες στην Οικονομία.

4. Συνέπειες για την κοινωνία και τους πολίτες

Δεν επέρχεται από την προτεινόμενη ρύθμιση καμία δυσμενής επίπτωση στην κοινωνία και τους πολίτες. Ειδικά η προτεινόμενη ρύθμιση της παρ. 4 συμβάλλει στην ενίσχυση της προστασίας των πολιτών από τυχόν αθέμιτες δικηγορικές πρακτικές.

5. Συνέπειες για το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Δεν επέρχεται από την προτεινόμενη ρύθμιση καμία δυσμενής επίπτωση στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον.

6. Συνέπειες για τη δημόσια διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

Η προτεινόμενη ρύθμιση της παρ. 1 συμβάλλει στη διατήρηση και συνεχή ετοιμότητα του Πληροφοριακού Συστήματος «Αλληλεπιδραστικές Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες Προδικασίας – On line Εξυπηρέτηση Δικηγόρων, Δικαστών και Πολιτών» (portal.olomeleia.gr), το οποίο συνιστά κομβικό έργο στον τομέα της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης.

Η προτεινόμενη ρύθμιση της παρ. 4 συμβάλλει στην καταπολέμηση αθέμιτων δικηγορικών πρακτικών.

7. Νομιμότητα

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν παραβιάζουν το ευρωπαϊκό δίκαιο και το Σύνταγμα και είναι σύμφωνες με τις διατάξεις του εσωτερικού δικαίου.

8. Αρμοδιότητα

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων είναι ο καθ' ύλην αρμόδιος φορέας για να προβεί στην προτεινόμενη ρύθμιση.

9. Διαφάνεια – Κοινωνική συμμετοχή

Οι ρυθμίσεις προτείνονται κατόπιν σύμφωνης γνώμης της Ολομέλειας των Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας.

Άρθρο 31

1. Αναγκαιότητα

Η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία για την επιτάχυνση και διευκόλυνση της διαδικασίας πλήρωσης των θέσεων προϊσταμένων τμημάτων των υποθηκοφυλακείων του άρθρου 32 του ν. 4456/2017 από πρόσωπα με τα προσήκοντα για την άσκηση των

σχετικών καθηκόντων προσόντα, κατά το μεταβατικό διάστημα μέχρι σταδιακά να καταργηθούν τα έμμισθα και τα άμισθα υποθηκοφυλακεία της χώρας, τα κτηματολογικά γραφεία Ρόδου και Κω - Λέρου και τα κτηματολογικά γραφεία Θεσσαλονίκης και Πειραιά, σύμφωνα με τις παρ. 5 και 7 του άρθρου 1 του ν. 4512/2018.

2. Καταλληλότητα

Η προτεινόμενη ρύθμιση δύναται να επιτευχθεί μόνο μέσω της νομοθετικής οδού και όχι μέσω άλλης ρύθμισης κανονιστικής φύσης.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

Η προτεινόμενη ρύθμιση δεν επιφέρει συνέπειες στην οικονομία.

4. Συνέπειες για την κοινωνία και τους πολίτες

Δεν επέρχεται από την προτεινόμενη ρύθμιση καμία δυσμενής επίπτωση στην κοινωνία και τους πολίτες.

5. Συνέπειες για το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Δεν επέρχεται από την προτεινόμενη ρύθμιση καμία δυσμενής επίπτωση στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον.

6. Συνέπειες για τη δημόσια διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

Η προτεινόμενη διάταξη διασφαλίζει τη διεύθυνση των υποθηκοφυλακείων του άρθρου 32 του ν. 4456/2017 από πρόσωπα απολύτως κατάλληλα για την άσκηση των σχετικών καθηκόντων.

7. Νομιμότητα

Η προτεινόμενη ρύθμιση δεν παραβιάζει το ευρωπαϊκό δίκαιο και το Σύνταγμα και είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του εσωτερικού δικαίου.

8. Αρμοδιότητα

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων είναι ο καθ' ύλην αρμόδιος φορέας για να προβεί στην προτεινόμενη ρύθμιση.

9. Διαφάνεια – Κοινωνική συμμετοχή

Η ρύθμιση προτείνεται κατόπιν σύμφωνης γνώμης των εμπλεκόμενων φορέων από τα υποθηκοφυλακεία της χώρας στα οποία αφορά.

Άρθρο 32
Ασφάλιση κατά κινδύνου ατυχήματος προσώπων που παρέχουν κοινωφελή εργασία

1. Αναγκαιότητα

Με τη ρύθμιση του άρθρου 32 και την παροχή ασφαλιστικής κάλυψης έναντι κινδύνου ατυχήματος στους καταδικασθέντες που παρέχουν κοινωφελή εργασία, καλύπτεται το θεσμικό έλλειμμα που εντοπίζεται εδώ και 20 χρόνια στον τρόπο εφαρμογής της παροχής κοινωφελούς εργασίας, ως μέτρου έκτισης ποινής.

2. Καταλληλότητα

Η προτεινόμενη ρύθμιση δύναται να επιτευχθεί μόνο μέσω της νομοθετικής οδού και όχι μέσω άλλης ρύθμισης κανονιστικής φύσης.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

Η ψήφιση της εν λόγω διάταξης δεν θα επιφέρει οποιαδήποτε οικονομική επιβάρυνση ούτε θα έχει αρνητικές συνέπειες στην εθνική οικονομία.

4. Συνέπειες για την κοινωνία και τους πολίτες

Δεν επέρχεται από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις καμία δυσμενής επίπτωση στην κοινωνία και τους πολίτες.

5. Συνέπειες για το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Δεν επέρχεται από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις καμία δυσμενής επίπτωση στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον.

6. Συνέπειες για τη δημόσια διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

Η νομοθετική αυτή πρωτοβουλία εντάσσεται στην στρατηγική του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για την ενίσχυση και ανάπτυξη των εναλλακτικών στερητικών της ελευθερίας μέτρων.

7. Νομιμότητα

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν παραβιάζουν το ευρωπαϊκό δίκαιο και το Σύνταγμα και είναι σύμφωνες με τις διατάξεις του εσωτερικού δικαίου.

8. Αρμοδιότητα

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων είναι ο καθ' ύλην αρμόδιος φορέας για να προβεί στις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

9. Διαφάνεια – Κοινωνική συμμετοχή

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν χρήζουν κοινωνικής συμμετοχής.

Άρθρο 33

1. Αναγκαιότητα

Με τη ρύθμιση του άρθρου 33 ρητά εισάγεται ως κανόνας η μη τήρηση της αυτόφωρης διαδικασίας για ορισμένα εγκλήματα που θεωρούνται ως κατά κανόνα χαμηλής απαξίας και εκφράζεται έτσι η σταθερή βούληση του νομοθέτη για αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση της βαριάς μορφής εγκληματικότητας.

2. Καταλληλότητα

Η προτεινόμενη ρύθμιση δύναται να επιτευχθεί μόνο μέσω της νομοθετικής οδού και όχι μέσω άλλης ρύθμισης κανονιστικής φύσης.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

Η ψήφιση της εν λόγω διάταξης δεν θα επιφέρει οποιαδήποτε οικονομική επιβάρυνση ούτε θα έχει αρνητικές συνέπειες στην εθνική οικονομία.

4. Συνέπειες για την κοινωνία και τους πολίτες

Δεν επέρχεται από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις καμία δυσμενής επίπτωση στην κοινωνία και τους πολίτες.

5. Συνέπειες για το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Δεν επέρχεται από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις καμία δυσμενής επίπτωση στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον.

6. Συνέπειες για τη δημόσια διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

Η νομοθετική αυτή πρωτοβουλία λαμβάνεται προς την κατεύθυνση επικέντρωσης στην αντιμετώπιση της βαριάς μορφής εγκληματικότητας.

7. Νομιμότητα

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν παραβιάζουν το ευρωπαϊκό δίκαιο και το Σύνταγμα και είναι σύμφωνες με τις διατάξεις του εσωτερικού δικαίου.

8. Αρμοδιότητα

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων είναι ο καθ' ύλην αρμόδιος φορέας για να προβεί στις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

9. Διαφάνεια – Κοινωνική συμμετοχή

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν χρήζουν κοινωνικής συμμετοχής.

Άρθρο 34
Διατάξεις για τη βελτίωση της λειτουργίας της κεντρικής επιτροπής διαμεσολάβησης

1. Αναγκαιότητα

Από τους πρώτους μήνες λειτουργίας του νέου θεσμικού πλαισίου της Διαμεσολάβησης εντοπίστηκαν ζητήματα που χρήζουν αντιμετώπισης. Οι διατάξεις

στοχεύουν την βελτίωση της λειτουργίας του θεσμού της Διαμεσολάβησης και της αρμόδιας Κεντρικής Επιτροπής.

2. Καταλληλότητα

Οι προτεινόμενες διατάξεις κρίνονται ως οι πλέον κατάλληλες ώστε να αντιμετωπιστούν άμεσα τα ζητήματα που προέκυψαν κατά τους πρώτους μήνες λειτουργίας του νέου θεσμικού πλαισίου της Διαμεσολάβησης.

3. Συνέπεια στην Οικονομία

Η ψήφιση της εν λόγω διάταξης δεν θα επιφέρει οποιαδήποτε οικονομική επιβάρυνση ούτε θα έχει αρνητικές συνέπειες στην εθνική οικονομία.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και τους πολίτες

Η προτεινόμενες ρυθμίσεις διασφαλίζουν την ομαλή λειτουργία του θεσμού προς την κοινωνία και τους πολίτες.

5. Συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Δεν επέρχεται από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις καμία δυσμενής επίπτωση στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον.

6. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την Απονομή της Δικαιοσύνης

Με τις προτεινόμενες διατάξεις επιτυγχάνεται η αποτελεσματικότερη εφαρμογή του θεσμού της διαμεσολάβησης και διασφαλίζεται δικαιοκρατικά ο θεσμός.

7. Νομιμότητα

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν παραβιάζουν το ευρωπαϊκό δίκαιο και το Σύνταγμα και είναι σύμφωνες με τις διατάξεις του εσωτερικού δικαίου.

8. Αρμοδιότητα

Αρμόδιο για τον θεσμό της Διαμεσολάβησης του ν. 4512/2018 είναι το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

9. Διαφάνεια – Κοινωνική Συμμετοχή

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν χρήζουν κοινωνικής συμμετοχής.

Άρθρο 35

1. Αναγκαιότητα

Η προτεινόμενη ρύθμιση σκοπεί στη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της ΕΣΔΙ μεσούσης της διαδικασίας κατάρτισης των εκπαιδευομένων σε αυτήν.

2. Καταλληλότητα

Η προτεινόμενη ρύθμιση δύναται να επιτευχθεί μόνο μέσω της νομοθετικής οδού και όχι μέσω άλλης ρύθμισης κανονιστικής φύσης.

3. Συνέπειες για την οικονομία

Η ψήφιση της προτεινόμενης ρύθμισης δεν θα επιφέρει οποιαδήποτε οικονομική επιβάρυνση ούτε θα έχει αρνητικές συνέπειες στην εθνική οικονομία.

4. Συνέπειες για την κοινωνία και τους πολίτες

Δεν επέρχεται από την προτεινόμενη ρύθμιση καμία δυσμενής επίπτωση στην κοινωνία και τους πολίτες.

5. Συνέπειες για το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Δεν επέρχεται από την προτεινόμενη ρύθμιση καμία δυσμενής επίπτωση στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον.

6. Συνέπειες για τη δημόσια διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

Με την προτεινόμενη ρύθμιση αναμένεται η διατήρηση εύρυθμης της λειτουργίας της ΕΣΔΙ και ο μη επηρεασμός της από την αλλαγή του προσώπου του Διευθυντή μεσοσύσης της διαδικασίας κατάρτισης των εκπαιδευομένων στη Σχολή.

7. Νομιμότητα

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν παραβιάζουν το ευρωπαϊκό δίκαιο και το Σύνταγμα και είναι σύμφωνες με τις διατάξεις του εσωτερικού δικαίου.

8. Αρμοδιότητα

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων είναι ο καθ' ύλην αρμόδιος φορέας για να προβεί στις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

9. Διαφάνεια – Κοινωνική συμμετοχή

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν χρήζουν κοινωνικής συμμετοχής.

Κεφάλαιο ΣΤ'

Διατάξεις που αφορούν στη λειτουργία του σωφρονιστικού συστήματος

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

Με τα άρθρα 36 έως 39 προτείνονται νομοθετικές αλλαγές, με στόχο την εύρυθμη λειτουργία του σωφρονιστικού συστήματος. Ειδικότερα:

Άρθρο 36

1. Αναγκαιότητα

Όσον αφορά τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, επισημαίνεται ότι με αυτές συμπληρώνεται ένα σημαντικό κενό στην οικονομική διαχείριση των φυλακών. Και τούτο διότι, μετά την κατάργηση προηγούμενων νομοθετημάτων έχουν απομείνει διάσπαρτες διατάξεις, που αφορούν τη λειτουργία των Καταστημάτων Κράτησης, οι οποίες εξακολουθούν να ισχύουν, είναι όμως παλαιές και χρήζουν εκσυγχρονισμού, ενώ ρυθμίζουν

λεπτομέρειες λειτουργίας των Καταστημάτων Κράτησης, οι οποίες πλέον συνηθίζεται να ρυθμίζονται με Υπουργικές Αποφάσεις, λόγω του ότι αυτές χρήζουν συχνών αλλαγών, για να είναι λειτουργικές και σύμφωνες με τις τεχνολογικές και άλλες αλλαγές.

Η 2^η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία καθώς προάγει το ρόλο των Αγροτικών Καταστημάτων Κράτησης με την παροχή κινήτρων για εργασία και εκπαίδευση των κρατουμένων, εντάσσεται δε στην στρατηγική του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για την ενίσχυση των Αγροτικών Φυλακών της Χώρας.

2. Καταλληλότητα

Οι παρούσες τροποποιήσεις δύνανται να επιτευχθούν μόνο μέσω της νομοθετικής οδού και όχι μέσω άλλης ρύθμισης του δευτερογενούς πλαισίου.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

Η 1^η προτεινόμενη ρύθμιση δεν επιφέρει συνέπειες στην οικονομία. Αντιθέτως μπορεί να συμβάλλει στην εξοικονόμηση πόρων καθώς λαμβάνει μέριμνα και για την ορθή οικονομική διαχείριση των φυλακών της χώρας.

Η 2^η προτεινόμενη ρύθμιση δεν επιφέρει συνέπειες στην οικονομία. Αντιθέτως με την διάταξη αυτή υλοποιείται η προσπάθεια της Πολιτείας για την ομαλή κοινωνική επανένταξη των κρατουμένων αλλά και για την ενίσχυση των μονάδων παραγωγής των αγροτικών καταστημάτων κράτησης και για τους λόγους αυτούς μπορεί να συμβάλλει στην εξοικονόμηση πόρων.

4. Συνέπειες για την κοινωνία και τους πολίτες

Δεν επέρχεται από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις κάποια δυσμενής επίπτωση στην κοινωνία και τους πολίτες.

5. Συνέπειες για το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν επιφέρουν καμία δυσμενή επίπτωση στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον, με βάση την ισχύουσα περιβαλλοντική νομοθεσία και το ισχύον νομοθετικό καθεστώς.

6. Συνέπειες για τη δημόσια διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

Η 1^η προτεινόμενη ρύθμιση διασφαλίζει την ορθή οικονομική διαχείριση των φυλακών.

Η 2^η προτεινόμενη ρύθμιση εντάσσεται στην στρατηγική του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για την ενίσχυση των Αγροτικών Φυλακών της Χώρας.

7. Νομιμότητα

Οι τροποποιήσεις είναι απόλυτα σύμφωνες με τις διατάξεις και τους νόμους του κράτους και δεν παραβιάζουν το Σύνταγμα.

8. Αρμοδιότητα

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης είναι λόγω της φύσεως του αντικειμένου που ρυθμίζεται, ο αρμόδιος φορέας για να προβεί στις παραπάνω ρυθμίσεις.

9. Διαφάνεια – Κοινωνική συμμετοχή

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν χρήζουν κοινωνικής συμμετοχής.

Άρθρο 37
Ευεργετικός υπολογισμός ημερών ποινής καταδίκων και υποδίκων λόγω εργασίας

1. Αναγκαιότητα

Η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία καθώς προάγει το ρόλο των Αγροτικών Καταστημάτων Κράτησης με την παροχή κινήτρων για εργασία και εκπαίδευση των κρατουμένων, εντάσσεται δε στην στρατηγική του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για την ενίσχυση των Αγροτικών Φυλακών της Χώρας.

2. Καταλληλότητα

Οι παρούσες τροποποιήσεις δύνανται να επιτευχθούν μόνο μέσω της νομοθετικής οδού και όχι μέσω άλλης ρύθμισης του δευτερογενούς πλαισίου.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

Η προτεινόμενη ρύθμιση δεν επιφέρει συνέπειες στην οικονομία. Αντιθέτως με την διάταξη αυτή υλοποιείται η προσπάθεια της Πολιτείας για την ομαλή κοινωνική επανένταξη των κρατουμένων αλλά και για την ενίσχυση των μονάδων παραγωγής των αγροτικών καταστημάτων κράτησης και για τους λόγους αυτούς μπορεί να συμβάλλει στην εξοικονόμηση πόρων.

4. Συνέπειες για την κοινωνία και τους πολίτες

Δεν επέρχεται από την προτεινόμενη ρύθμιση κάποια δυσμενής επίπτωση στην κοινωνία και τους πολίτες.

5. Συνέπειες για το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν επιφέρουν καμία δυσμενή επίπτωση στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον, με βάση την ισχύουσα περιβαλλοντική νομοθεσία και το ισχύον νομοθετικό καθεστώς.

6. Συνέπειες για τη δημόσια διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

Η προτεινόμενη ρύθμιση εντάσσεται στην στρατηγική του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για την ενίσχυση των Αγροτικών Φυλακών της Χώρας.

7. Νομιμότητα

Η προτεινόμενη ρύθμιση είναι απόλυτα σύμφωνη με τις διατάξεις και τους νόμους του κράτους και δεν παραβιάζει το Σύνταγμα.

8. Αρμοδιότητα

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης είναι λόγω της φύσεως του αντικειμένου που ρυθμίζεται, ο αρμόδιος φορέας για να προβεί στις παραπάνω ρυθμίσεις.

9. Διαφάνεια – Κοινωνική συμμετοχή

Η προτεινόμενη ρύθμιση δεν χρήζει κοινωνικής συμμετοχής.

Άρθρο 38
Διενέργεια ιατροδικαστικών πράξεων

1. Αναγκαιότητα

Η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία καθώς με αυτήν ενισχύεται ο ορθός καταμερισμός και η ισοκατανομή των ιατροδικαστικών πράξεων μεταξύ των εξ ίσου αρμοδίων υπηρεσιών του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, των εργαστηρίων Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας των Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων και των Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων, με απώτερο στόχο την προστασία του δημοσίου συμφέροντος και την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών.

2. Καταλληλότητα

Η παρούσα τροποποίηση δύναται να επιτευχθεί μόνο μέσω της νομοθετικής οδού και όχι μέσω άλλης ρύθμισης του δευτερογενούς πλαισίου.

3. Συνέπειες για την οικονομία

Η παρούσα τροποποίηση δεν επιφέρει οικονομικές συνέπειες.

4. Συνέπειες για την κοινωνία και τους πολίτες

Δεν επέρχεται από την προτεινόμενη ρύθμιση κάποια δυσμενής επίπτωση στην κοινωνία και τους πολίτες. Αντιθέτως, θωρακίζεται η εύρυθμη λειτουργία των ιατροδικαστικών υπηρεσιών, η προστασία του δημοσίου συμφέροντος και η καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών ιδιαίτερα στις απομακρυσμένες περιοχές της χώρας. Και τούτο διότι σε αρκετές περιοχές της χώρας η πρόσβαση στις ιατροδικαστικές υπηρεσίες είναι δυσχερής λόγω απόστασης, επιφέρει μεγάλη οικονομική επιβάρυνση στους πολίτες ενώ, ενέχει τον κίνδυνο απώλειας σημαντικών στοιχείων λόγω του πολύτιμου χρόνου που μεσολαβεί μέχρι την διενέργεια των ιατροδικαστικών πράξεων, με σημαντικές συνέπειες, μεταξύ άλλων, στην ορθή απονομή της Δικαιοσύνης. Αυτός είναι άλλωστε ο λόγος που τα τελευταία 3 έτη διορίστηκαν από το Υπουργείο Υγείας και υπηρετούν σε Νοσοκομεία της χώρας Επικουρικοί Ιατροί - Ιατροδικαστές.

5. Συνέπειες για το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν επιφέρουν καμία δυσμενή επίπτωση στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον, με βάση την ισχύουσα περιβαλλοντική νομοθεσία και το ισχύον νομοθετικό καθεστώς.

6. Συνέπειες για τη δημόσια διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

Με την προτεινόμενη ρύθμιση, η οποία επίσης προτείνεται και από την Εισαγγελία του Αρείου Πάγου (έγγραφο με αριθ. 3417/08.06.2018) ενισχύεται ο ορθός καταμερισμός και η ισοκατανομή των ιατροδικαστικών πράξεων μεταξύ των εξ ίσου αρμοδίων υπηρεσιών του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, των εργαστηρίων Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας των Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων και των Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων, με απώτερο στόχο την προστασία του δημοσίου συμφέροντος, την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών αλλά και την ορθή απονομή της Δικαιοσύνης.

7. Νομιμότητα

Η τροποποίηση είναι απόλυτα σύμφωνη με τις διατάξεις και τους νόμους του κράτους και δεν παραβιάζουν το Σύνταγμα.

8. Αρμοδιότητα

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης είναι λόγω της φύσεως του αντικειμένου που ρυθμίζεται, ο αρμόδιος φορέας για να προβεί στην παραπάνω ρύθμιση.

Άρθρο 39

1. Αναγκαιότητα

Η προτεινόμενη πρόβλεψη κρίνεται αναγκαία καθώς με αυτήν ρυθμίζεται δημοσιονομικά η πληρωμή δαπανών του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, οι οποίες έπασχαν μόνο κατά το μέρος που δεν υπήρχαν αποφάσεις ανάληψης κατά την πραγματοποίησή τους λόγω έλλειψης σχετικών πιστώσεων.

2. Καταλληλότητα

Η παρούσα τροποποίηση δύναται να επιτευχθεί μόνο μέσω της νομοθετικής οδού και όχι μέσω άλλης ρύθμισης του δευτερογενούς πλαισίου.

3. Συνέπειες για την οικονομία

Με την παρούσα πρόβλεψη ρυθμίζεται δημοσιονομικά η πληρωμή δαπανών του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, οι οποίες έπασχαν μόνο κατά το μέρος που δεν υπήρχαν αποφάσεις ανάληψης κατά την πραγματοποίησή τους λόγω έλλειψης σχετικών πιστώσεων. Αφορά σε δαπάνες οι οποίες κρίνονται κατά γενική παραδοχή ως ανελαστικές, και συνδέονται άρρηκτα με την εύρυθμη λειτουργία των δικαστικών υπηρεσιών και των Καταστημάτων Κράτησης της χώρας. Η νομιμοποίησή τους συνδέεται απαρέγκλιτα με την εγγραφή σχετικών πιστώσεων από το Υπουργείο Οικονομικών.

4. Συνέπειες για την κοινωνία και τους πολίτες

Δεν επέρχεται από την προτεινόμενη ρύθμιση κάποια δυσμενής επίπτωση στην κοινωνία και τους πολίτες. Αντιθέτως, θωρακίζεται η εύρυθμη λειτουργία των δικαστικών υπηρεσιών και των Καταστημάτων Κράτησης της χώρας.

5. Συνέπειες για το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν επιφέρουν καμία δυσμενή επίπτωση στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον, με βάση την ισχύουσα περιβαλλοντική νομοθεσία και το ισχύον νομοθετικό καθεστώς.

6. Συνέπειες για τη δημόσια διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

Με την προτεινόμενη διάταξη, ρυθμίζεται δημοσιονομικά η πληρωμή δαπανών του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, οι οποίες έπασχαν μόνο κατά το μέρος που δεν υπήρχαν αποφάσεις ανάληψης κατά την πραγματοποίησή τους λόγω έλλειψης σχετικών πιστώσεων. Αφορά σε δαπάνες οι οποίες κρίνονται κατά γενική παραδοχή ως ανελαστικές, και συνδέονται άρρηκτα με την εύρυθμη λειτουργία των δικαστικών υπηρεσιών και των Καταστημάτων Κράτησης της χώρας. Η νομιμοποίησή τους συνδέεται απαραίτητα με την εγγραφή σχετικών πιστώσεων από το Υπουργείο Οικονομικών.

7. Νομιμότητα

Η τροποποίηση είναι απόλυτα σύμφωνη με τις διατάξεις και τους νόμους του κράτους και δεν παραβιάζουν το Σύνταγμα.

8. Αρμοδιότητα

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης είναι λόγω της φύσεως του αντικειμένου που ρυθμίζεται, ο επισπεύδον αρμόδιος φορέας για να προβεί στην παραπάνω ρύθμιση και συναρμόδιο είναι το Υπουργείο Οικονομικών.